

Hrišćanska adventistička crkva

januar, februar, mart 2026.

**SJEDINJENJE
NEBA I ZEMLJE**

**Hristos u poslanicama Filibljanima i
Kološanima**

1. Progonjen ali ne i napušten	5
2. Razlozi za zahvalnost i molitvu	13
3. Život i smrt	21
4. Jedinstvo kroz poniznost	29
5. Kao svetiljke u noći	37
6. Uzdanje samo u Hrista	45
7. Nebesko državljanstvo	53
8. Hristova preuzvišenost	61
9. Pomirenje i nada	69
10. Celi u Hristu	77
11. Život sa Hristom	85
12. Život sa drugima	93
13. Stajanje u svemu što je po Božjoj volji	101

SJEDINJENJE NEBA I ZEMLJE

Autor: Klinton Volen

Broj 1/2026.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu

www.subotnaskola.org

Odgovara: Ivan Popvić, Beograd, Radoslava Grujića 4

Prevod: Tamara Babić

Lektura: Mirjana Đerić

Prelom: Gordana Ardeljan

Izdaje: »Preporod«, Beograd

Za izdavača: Saša Todoran, 11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Tiraž: 870

Za internu upotrebu

Tabele priprema Odeljenje za subotnu školu

© [2025] Generalna konferencija Hrišćanske adventističke crkve*. Sva prava pridržana. Nijedno lice ili ustanova ne može da menja, prepravlja, prilagođava, prevodi, reprodukuje ili objavljuje nijedan deo biblijske pouke bez prethodnog pismenog odobrenja Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve*. Odeljenske službe Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve* su ovlašćene da se pobrinu za prevod biblijske pouke, u skladu sa posebnim smernicama. Autorska prava takvih prevoda i njihovo objavljivanje i dalje su u nadležnosti Generalne konferencije. Izrazi »Hrišćanska adventistička«, »Adventistička« i logo sa plamenom su registrovane oznake Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve* i ne mogu se koristiti bez prethodnog odobrenja Generalne konferencije.

Setite se najtežeg posla koji ste ikad radili. Šta ga je činilo teškim? Da li su to bila visoka očekivanja ili rok za završetak posla, ili oboje? Da li je bio u pitanju vaš stav prema dodeljenom zadatku? Ili možda ljudi s kojima ste radili? Ili vam je jednostavno izgledalo da u tome nikada nećete uspjeti?

Zamislite se nad svrhom plana spasenja – sjedinjenje neba i zemlje. Zvuči nemoguće? Ljudski govoreći, i jeste. A opet, Isus je, neposredno pre svog vaznesenja na nebo, apostolima dao naizgled nemoguć zadatak: „Idite dakle i naučite sve narode krsteći ih va ime oca i sina i svetoga Duha, učeci ih da sve drže što sam vam zapovijedao“ (Matej 28,19.20).

Isus je i Pavla poslao neznabošcima da obavi naizgled nemoguć zadatak: „Da im otvoriš oči da se obrate od tame k vidjelu i od oblasti sotonine k Bogu, da prime oprostjenje grijeha i dostojanje među osvećenima vjerom mojom“ (Dela 26,18).

Neki bi jednostavno digli ruke kada bi im se ponudio takav posao. Ali Isus je, obraćajući se apostolima, dodao: „I evo ja sam s vama *u sve dane* do svršetka vijeka“ (Matej 28,20). A Pavlu je rekao: „Jer ti se za to javih da te učinim slugom i svjedokom ovome što si vidio i što ću ti pokazati“ (Dela 26,16).

Ukratko, Isus nam ljudski gledano dodeljuje nemoguće zadatke, kako bismo umesto na sebe same morali da se oslonimo na Njega da bismo ih ostvarili. On nam nikad ne daje posao, a da nam ne obezbedi silu da ga obavimo. „Kada ljudska volja saraduje sa Božjom voljom, ona postaje svemoćna. Šta god treba činiti po Njegovoj zapovesti, moguće je postići Njegovom snagom. Sve Njegove zapovesti osposobljavaju.“ – Elen G. Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, str. 333 (original).

Prosto je neverovatno, ali do trenutka kad je Pavle napisao Poslanicu Kološanima, evanđelje je već bilo „propovijedano svoj stvari pod nebom“ (Kološanima 1,23). Naravno, nisu ga svi prihvatili. Ali ako pažljivo pogledamo naloge koje je Isus dao ostalim apostolima (Matej 28,18-20), i Pavlu, vidimo da On nikad nije ni obećao da će svi postati učenici ili da će se svi

obratiti. „I propovjediće se ovo jevanđelje o carstvu po svemu svijetu za svjedočanstvo svijem narodima. I tada će doći posljedak“ (Matej 24,14). Kakvo je to svjedočanstvo? I kako se tačno taj cilj postiže?

Ovog tromesečja proučavaćemo Pavlove poslanice Filibljanima i Kološanima. One imaju važne sličnosti. Povrh svega, one otkrivaju Hrista, koji je jedini sposoban da sjedini nebo i zemlju. On predstavlja te lestve koje je Jakov video kako se protežu od zemlje do neba (1. Mojsijeva 28,12; uporediti sa stihom Jovan 1,51). Kao Sin čovečiji, On nas izbavlja od greha, a kao Sin Božji, posreduje za nas.

Proučavajući ove poslanice, sagledaćemo oba ta aspekta Isusove ličnosti. Razmotrićemo neke od najuzvišenijih izjava koje se igde mogu naći u vezi sa Hristovim božanstvom i Njegovim odricanjem od svega da bi nas spasio. Videćemo Pavla kako se iz zatvora rve sa problemima u jednoj crkvi koju je sam osnovao (u Filibi), i u jednoj koju on lično čak nikada nije ni posetio (u Kolosi). Veze koje je Pavle uspostavio u celoj „globalnoj crkvi“ tog vremena omogućile su mu da, čak i iz rimskog zatvora, rešava izazove. Bio je svestan da je njegovo vreme kratko, i činio je sve što je mogao kako bi pripadnike crkve približio nebu i jedne drugima. On nam na taj način pokazuje kako Božja crkva i danas može da se sjedini sa nebom, da bi ispunila nalog za poslednje vreme iz teksta Otkrivenje 14, koji nam je poznat kao „tri anđeoske poruke“.

Dr Klinton Volen je pomoćnik direktora Instituta za biblijska istraživanja pri Generalnoj konferenciji. Njegova stručna oblast obuhvata Novi zavet, hermeneutiku i adventističku istoriju. Živeo je i radio u Nemačkoj, na Novom Zelandu, u Rusiji, Ujedinjenom Kraljevstvu i na Filipinima. On i njegova supruga, Džina, imaju dvoje odrasle dece, snaju i dvoje unučadi.

PROGONJEN ALI NE I NAPUŠTEN

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Efescima 3,1; 2. Korinćanima 4,7-12; Dela 9,16; Filimonu 1,15.16; Kološanima 4,9; Filibljanima 1,1-3; Kološanima 1,1.2.

Tekst za pamćenje: „Radujte se svagda u Gospodu, i opet velim: radujte se!“ (Filibljanima 4,4).

Jedan adventistički pastor, uhapšen pod lažnim optužbama, proveo je skoro dve godine iza rešetaka. Premda u početku veoma zbunjeno, s vremenom je shvatio da je zatvor bio njegovo Bogom dano misionarsko polje. Kada su ostali zatvorenici saznali da je pastor, tražili su od njega da propoveda, što je on i činio, a delio je i literaturu. Čak je i krštavao zatvorenike i održavao Večeru Gospodnju. „Ponekad“, priznao je, „bilo je teško služiti u zatvoru, ali bilo je i radosti, pogotovu kad vidite odgovore na molitve i promenjene živote.“

Pavle je Filibljanima i Kološanima pisao iz zatvora (videti Filibljanima 1,7; Kološanima 4,3). U samoj Filibli, kada su Pavle i Sila bili nepravедно optuženi, tamničar „noge im metnu u klade“ (Dela 16,24). A onda u ponoć, oni behu „na molitvi i hvaljahu Boga; a sužnji ih slušahu“ (Dela 16,25). Oni su zaista znali kako da se „svagda“ raduju.

Ove sedmice, razmotrićemo okolnosti s kojima se Pavle suočio. On je video širu svrhu u onome što mu se događalo, i možda možemo naučiti od njega kako da se i sami suočimo sa svojim iskušenjima kada ona dođu, što će se neizbežno desiti.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 3. januar.

PAVLE, ZATOČENIK ISUSA HRISTA

Poslanice Filibljanima i Kološanima nazvane su zatvorskim poslanicama zato što su napisane dok je Pavle bio u zatvoru (druge takve su Efescima i Filimonu). Većina komentatora smatra da su one napisane dok se Pavle nalazio u Rimu, oko 60-62. godine nove ere (videti Dela 28,16).

Pročitajte Efescima 3,1 i Filimonu 1. Zašto je značajan način na koji Pavle karakteriše svoje zatočeništvo?

Pavle je svoj život predao u službu Isusu Hristu. Ako ta služba uključuje i to da se bude zatvorenik, on je spreman. Pavle sebe opisuje kao nekoga ko je „poslanik u okovima“ (Efescima 6,20). U drugim prilikama, on je išao na misionska putovanja, osnivao crkve i obučavao radnike za Gospoda. Možda se zato sada pitao: „Zašto sam ovde, kada bih mogao mnogo više da učinim da nije ovih okova?“ A bio je zatvaran i kasnije, kada je pisao 2. Poslanicu Timotiju. Dakle, najmanje pet knjiga Novog zaveta bilo je napisano dok se on nalazio u zatvoru.

Međutim, ni u jednoj od zatvorskih poslanica Pavle ne pominje gde je tačno zatvoren. Zato neki predlažu Efes ili Cezareju. Međutim, nema biblijskih dokaza da je Pavle ikad bio zatvaran u Efesu. Cezareja deluje kao verovatnija mogućnost, mada u tom trenutku ne postoji očigledna pretnja po Pavlov život. Ali do te pretnje je svakako došlo kad je pisana Poslanica Filibljanima (videti: Filibljanima 1,20; Filibljanima 2,17).

Ta poslanica nam daje neke druge naznake o tome gde se Pavle nalazio u vreme svog zatočeništva. Prvo, tu je postojala sudnica (pretorijum), što može da se odnosi na zvaničnu rezidenciju pokrajinskog namesnika, kao što je bila ona u Jerusalimu, gde je Pilat ispitivao Isusa (Matej 27,27; Jovan 18,33), i u Cezareji, gde je Pavle bio zatvoren (Dela 23,35). Međutim, Pavle jasno koristi taj izraz, ne za mesto, već u vezi sa ljudima. On kaže da se cela dvorska straža („u svoj sudnici“) upoznala sa evanđeljem (Filibljanima 1,13). U Rimu su to bili elitni vojnici, njih oko 9000, koji su štitali cara i čuvali njegove zatvorenike.

Pavle šalje i pozdrave od vernika koji su „iz doma Ćesareva“ (Filibljanima 4,22). To ukazuje da je Pavle bio zatvorenik u Rimu, i da je bio u kontaktu sa onima koji su služili u carskom domu.

Kako da naučimo da izvučemo najbolje iz bilo koje situacije u kojoj se nađemo? Zašto to nije uvek lako?

PAVLE U LANCIMA

Dok je bio u Makedoniji, Pavle pominje višestruka zatvaranja (2. Korinćanima 6,5; 2. Korinćanima 11,23; 2. Korinćanima 7,5). Prvi zabeležen slučaj bio je u Filibi (Dela 16,16-24). Kasnije je bio zatvoren u Jerusalimu, kratko pre nego što je premešten u zatvor u Cezareji.

Na drugom mestu, Pavle pominje da je „u okovima“ (Filimonu 1,10.13). Mada se u Rimu nalazio u kućnom pritvoru, bio je lancem vezan za jednog elitnog rimskog vojnika. Ignacije, hrišćanin s početka drugog veka, koji je bio vezan lancima na isti način, rekao je za te vojnike, opisujući njihovo ponašanje, da su poput „divljih zveri... koje postaju samo još gore kad se prema njima lepo ophodite“. – Michael W. Holmes, ed., *The Apostolic Fathers* (Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2007), str. 231.

Pročitajte tekst 2. Korinćanima 4,7-12. Šta nam u tom odlomku otkriva kako je Pavle uspeo da pretrpi iskušenja s kojima se suočio? Šta je, po svoj prilici, bio fokus njegovog života?

Koliko god da mu je život postao težak, Pavle je bio u stanju da sagleda i onu svetliju stranu, i to mu je davalo hrabrost da podnese stres. Uprkos tome što ga je sotona obasipao čime god je stigao, Pavle je znao da nije napušten.

Pročitajte tekst 2. Korinćanima 6,3-7. Koje duhovne izvore je Pavle imao na raspolaganju, da mu pomognu da se suoči s tim teškoćama?

Često možemo biti u iskušenju da gledamo na svoje prilike, svoje slabosti, ili neuspehe iz prošlosti, i da se obeshrabrimo. Upravo u takvim trenucima treba da se setimo čudesnih resursa koje je Bog obezbedio za naš uspeh u borbi protiv zla. Jedan od najvažnijih je sama Biblija, „reč istine“, jer pomoću nje možemo učiti iz tuđih grešaka, a takođe i saznati kako su ti ljudi postigli uspeh. Takođe, Sveti Duh „čini delotvornim ono što je izvojevao Otkupitelj sveta. Duh Sveti čisti srce. Posredstvom Duha vernik postaje sudeonik u božanskoj prirodi. Hristos je podario svoga Duha kao božansku silu u savlađivanju svih nasleđenih i stečenih sklonosti ka zlu i da Crkva primi pečat Njegovog karaktera.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 671 (original).

Kako mi, kao laici ili sveštenstvo, možemo uvek da se pokažemo „kao sluge Božije“ (2. Korinćanima 6,4)? Šta to znači?

PAVLE U FILIBI

Tokom Pavlovog drugog misionarskog putovanja, nedugo nakon što je Timotije pridodat njegovom timu, Sveti Duh im zabranjuje da nastave putem preko Male Azije (Dela 16,6). A onda, u jednoj noćnoj viziji, Pavle vidi čoveka koji ga moli: „Dođi u Mačedoniju i pomози nam“ (Dela 16,9). I tako se oni odmah upućuju ka morskoj luci koja je najbliža Makedoniji, i plove od Troade, preko Egejskog mora do Neapolisa na evropskom kontinentu. Ali, umesto da tu propovedaju evanđelje, Pavle, Sila, Timotije i Luka, koji im se pridružio u Troadi (što je naznačeno upotrebom zamenice „mi“ u stihu Dela 16,11), uputili su se ka Filibi.

Pavle je, u svom evandeoskom delovanju, uvek strateški razmišljao. Filiba je bila „prvi (glavni) grad zemlje Mačedonije“ (Dela 16,12). Bio je to, zapravo, jedan od najcenjenijih gradova u Rimskom carstvu, s obzirom da mu je dodeljen status *Jus Italicum* – najviše moguće priznanje koje je jedan grad mogao da dobije. Njegovi stanovnici su imali iste privilegije kao da se on nalazio u Italiji, uključujući izuzeće od poreza na zemlju i poreza po glavi, a svako ko je rođen u njemu automatski je postajao rimski građanin. Bilo je to važno stajalište duž *Via Egnatia* (Ignjatijevog puta), što je bio glavni kopneni put koji je povezivao Rim sa Istokom. Uspostavljanje važnog hrišćanskog prisustva u njemu, omogućavalo im je da donesu evanđelje mnogim drugim obližnjim gradovima, uključujući Amfipolj, Apoloniju, Solun i Veriju (videti: Dela 17,1.10).

Zanimljivo je da je zvanični jezik u Filibi u prvom veku bio latinski, što dokazuje preovlađujuće prisustvo latinskih natpisa. U stihu Filibljanima 4,15 Pavle ih čak i oslovljava imenom koje ima latinskih prizvuk, *Filipesoi*, očigledno kao priznanje njihovog posebnog statusa u okviru Rimskog carstva. Ipak, grčki je bio jezik tržnice, okolnih mesta i gradova i onaj putem kog se evanđelje širilo. Luka opisuje kako su se Pavle i njegov tim pridružili ljudima pored reke u molitvi, gde su se Lidija i njen dom obratili (Dela 16,13-15). Kao poslovna žena („koja prodavaše skerlet“), ona će postati jedan od glavnih finansijskih podržavalaca Pavlove službe u Filibi. A vreme koje su Pavle i Sila proveli u tamošnjem zatvoru, dovelo je do obraćenja još jednog celog domaćinstva – tamničarevog.

Sveti Duh je znao da će Filiba biti idealno uporište za širenje evanđelja po Evropi, i pored progonstva. Koliko god da je progonstvo loše, ono može, u određenim okolnostima, omogućiti da evanđelje dopre do ljudi koji inače ne bi mogli biti dosegnuti.

Pročitajte stih Dela 9,16. Kako nam to pomaže da razumemo neke od Pavlovih nevolja? Kako bi to moglo da nam pomogne da razumemo i neke od naših sopstvenih?

PAVLE I KOLOSA

Nemamo nikakav pisani izveštaj o tome da je Pavle ikad posetio Kolo-su, što nam opet nešto govori o efikasnosti njegove evanđeoske strategije. Prvo, bio je to Epafras, stanovnik Kolose (Kološanima 4,12), koji je doneo evanđelje u svoj grad (Kološanima 1,7). Ali kako se on obratio? Do toga je došlo najverovatnije sredinom 50-ih godina, kada je Pavle boravio u obližnjem Efesu i „svi koji življahu u Aziji, i Jevreji i Grci, čuše riječ Gospoda Isusa“ (Dela 19,10; uporediti sa stihom: Dela 20,31).

Knjiga Otkrivenje svedoči o tome u kojoj meri se evanđelje proširilo na celom tom području (Otkrivenje 1,4). Najverovatnije objašnjenje za taj uspeh, uključujući i njegovo širenje do Kolose, jeste da je to rezultat delovanja Pavlovih obraćenika, koji su prvi put čuli tu poruku u Efesu, najvažnijem gradu i glavnoj luci u Maloj Aziji. Epafras je slušao Pavlovo propovedanje u Efesu i, pošto je postao jedan od njegovih saradnika, odneo je evanđelje natrag u svoj rodni grad, Kolosu.

Sam grad, oko devet milja (15 kilometara) jugoistočno od Laodiki-je, tek se sada iskopava, tako da o njemu znamo manje u poređenju sa znamenitijim gradovima u tom regionu. Znamo da je imao značajnu jevrejsku populaciju sa „čak deset hiljada Jevreja koji su živeli u toj oblasti Frigije“. – Arthur G. Patzia, *New International Biblical Commentary: Ephesians, Colossians, Philemon* (Peabody, MA: Hendrickson Publishers Inc., 1990), sv. 10, str. 3. Novčići kovani u Kolosi ukazuju da je narod tu, kao i u mnogim rimskim gradovima, obožavao razne bogove. Paganski običaji i snažni kulturološki uticaji očigledno su predstavljali ogromne izazove za tamošnje hrišćane, ne samo kad je reč o evangeliziranju grada, već i o tome da se jednostavno ostane odan čistoj veri evanđelja. Još jedan istaknuti hrišćanin u Kolosi bio je Filimon, koji se verovatno obratio u isto vreme kad i Epafras.

Pročitajte stihove Filimonu 1,15.16. Videti takođe Kološanima 4,9. Koji put je Filimon trebalo da sledi u vezi sa Onisimom, na šta ga je Pavle, blagim rećima, odlučno podsticao?

Premda je rimski zakon od njega zahtevao da mu vrati Onisima, Pavle se Filimonu obraća kao onome s kim deli istu veru, apeluje na njegovo srce i savest, i podstiče ga da se prema Onisimu ne ophodi kao prema robu, već kao prema bratu (Filimonu 16).

Koliko god mi prezirali ideju ropstva u bilo kom obliku, i priželjkivali da je Pavle osudio tu praksu, kako da se pomirimo sa onim što Pavle tu kaže? (Kako je fascinantno to što je, tokom ropstva u Americi, Elen G. Vajt otvoreno govorila adventistima da se ne povinuju zakonu koji je od ljudi zahtevao da vraćaju odbegle robove.)

CRKVE U FILIBI I KOLOSI

Pročitajte Filibljanima 1,1-3 i Kološanima 1,1,2. Kako su crkve u Filibi i Kolosi opisane, i kakav je značaj tog opisa?

U svom uobičajenom pozdravu u poslanicama, Pavle naziva hrišćane u tim mestima „svetim“, što podrazumeva da su oni putem krštenja izdvojeni kao Božji poseban narod, baš kao što su Izraelci, kroz praksu obrežanja (2. Mojsijeva 19,5,6; uporediti sa stihovima 1. Petrova 2,9,10), bili izdvojeni kao „sveti narod“. (To nema apsolutno nikakve veze sa običajem Rimske crkve da kanonizuje ljude kao „svece“.)

Zanimljiva je takođe i paralela između pozdrava u ove dve poslanice. Pavle se obraća „vladikama i đakonima“ (Filibljanima 1,1) u Filibi, a „vjernoj braći u Hristu“ (Kološanima 1,2) u Kolosi. A kad se u Novom zavetu govori o „vernoj braći“, to znači da oni imaju posebnu službu u crkvi (videti: Efescima 6,21; Kološanima 4,7; 1. Petrova 5,12). Dakle, Pavle se po svemu sudeći obraća ne samo članovima crkve već i crkvenim vođama u tim gradovima. To pominjanje službi koje su konkretnije opisane na drugim mestima (na primer, u 1. Timotiju 3,1-12; Titu 1,5-9), svedoči o postojanju i važnosti organizacije već od najranijeg perioda crkve.

Obuka saradnika kao što su bili Timotije i Epafras i obezbeđivanje vođstva lokalnih crkava, predstavljalo je prioritet za Pavla, i nešto što je unapredilo njegove evanđeoske napore. Drugim rečima, postojao je strateški pristup kako u dozezanju tako i u zadržavanju vernika. Naši adventistički pioniri sledili su novozavetni model crkvene organizacije, kao što pokazuju mnogi članci u časopisu *Pregled i glasnik (Review and Herald)* iz 1850-ih godina. Džejms Vajt je zapravo rekao: „Novozavetni božanski poredak dovoljan je da bi se organizovala Hristova crkva. Da je bilo potrebno nešto više, bilo bi, putem nadahnuća, i dato više.“ – „Evanđeoski poredak“ („Gospel Order“), *The Advent Review, and Sabbath Herald*, Dec. 6, 1853, str. 173. Mnogo pre nego što je Pavle pisao tim crkvama, apostoli su već počeli da postavljaju služitelje u crkvi u Jerusalimu (videti: Dela 6,1-6; Dela 11,30), što je trebalo da „posluži kao uzor crkvene organizacije u svakom drugom mestu na kome će vesnici istine zadobiti nove vernike za Jevanđelje.“ – Elen G. Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 91 (original).

Dobro je poznato da je Pavle povremeno koristio pisare kao pomoćnike prilikom sastavljanja svojih poslanica. Timotije se na nekim mestima takođe navodi kao pošiljalac zajedno sa Pavlom (videti, na primer: 2. Korinćanima 1,1; Filimonu 1). Činjenica da Pavle u nastavku koristi zamenicu „ja“ umesto „mi“, pokazuje da on autoritativno stoji i iza tih poslanica.

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Bog vas je izabrao za spasenje kroz posvećenje duha i verovanje u istinu. Zato stojte čvrsto... Ako budete verno služili Bogu, naići ćete na predrasude i protivljenje. Ali ne gnevite se kad patite bez krivice. Ne uzvraćajte. Čvrsto se držite svog integriteta u Isusu Hristu. Okrenite svoje lice kao kremen ka nebu. Neka drugi izgovaraju sopstvene reči, i slede sopstveni pravac delovanja. Na vama je da nastavite dalje u Hristovoj krotosti i poniznosti. Obavljajte svoj posao sa postojanom namerom, sa čistotom srca, svom svojom sposobnošću i snagom, oslanjajući se na Božju ruku. Pravu i uzvišenu prirodu svog dela možda nikad nećete spoznati. Vrednost svog bića možete meriti jedino životom koji je dat da vas spase...

Za svaku dušu koja odrasta u Hristu nastupiće trenuci ozbiljne i dugotrajne borbe. Jer, sile tame su odlučne u svom protivljenju putu napretka. Ali kad gledamo na Hristov krst tražeći blagodat, ne možemo da ne uspešno. Iskupiteljevo obećanje je: 'Neću te ostaviti, niti ću od tebe ostepiti.' Ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka.' – Ellen G. White, *The Youth's Instructor*, Nov. 9, 1899.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Pavle je bio utamničen više puta, uvek nepravedno. Kako vi reagujete kad se prema vama postupa nepravedno? Koja biblijska obećanja možete predložiti za takve prilike?
2. Tertulijan, jedan od ranih crkvenih vođa, rekao je o progonstvu hrišćana: „Što nas više kosite, to nas više ima. Krv hrišćana je seme.“ – Alexander Roberts and James Donaldson, eds., *Ante-Nicene Fathers* (Peabody, MA: Hendrickson Publishers, Inc., 1999), sv. 3, str. 55. S druge strane, progonstvo na nekim mestima i u nekim vremenima uveliko je ometalo rad crkve. Na koje načine možemo podržati one koji trpe progonstvo zbog svoje vere?
3. Razmislite o stihu za pamćenje za ovu sedmicu u svetlu teškoća koje je Pavle trpeo. „Radujte se uvek.“ Šta to znači? Kako je to uopšte moguće? Neko koga volite je bolestan ili umire. Gubite posao. Trpите jak fizički bol. Možda se ključ za razumevanje toga krije u pitanju: „Radujte se uvek u čemu (kome)?“ Odnosno, bez obzira na prilike, u čemu (kome) se možemo uvek radovati?

RAZLOZI ZA ZAHVALNOST I MOLITVU

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Filibljanima 1,1-18; 1. Korinćanima 13,1-8; Jeremija 17,9; Kološanima 1,1-12; 1. Petrova 1,4; Psalmi 119,105; Isaija 30,21.

Tekst za pamćenje: „Uzdajući se u ovo isto da će onaj koji je počeo dobro djelo u vama dovršiti ga tja do dana Isusa Hrista“ (Filibljanima 1,6).

Pavle vrlo promišljeno počinje svoje poslanice rečima pozdrava – i zahvalnosti. „Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. Zahvaljujemo Bogu i ocu Gospoda svojega Isusa Hrista“ (Kološanima 1,2,3).

Mi, kao i Pavle, imamo mnogo razloga za zahvalnost. Iskusili smo Božju blagodat tako duboko, na načine koje ni anđeli ne mogu da shvate. Isto važi i za Božji dar mira, koji obuhvata sklad sa Bogom i nadu koja proističe iz Božje ljubavi.

Na čisto ljudskom nivou, možemo pružiti i pokazati poštovanje prema ljudima i nadati se da će i drugi umeti da cene to što za njih činimo. Roditelji se mole da njihova deca zavole Boga i da jednog dana, ako ne sada, pokažu zahvalnost za istinske žrtve koje su oni podneli da bi im pružili najbolje moguće vaspitanje. Međutim, kao ljudska bića, mi pravimo mnoge greške, i učimo iz njih (ili bi bar trebalo).

Ove sedmice razmotrićemo Pavlove uvodne reči zahvalnosti i molitve u poslanicama Filibljanima i Kološanima, koje mogu da obogate i ojačaju naš sopstveni molitveni život.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 10. januar

ZAJEDNIČARI U EVANĐELJU

Pročitajte tekst Filibljanima 1,3-8. Na čemu je Pavle zahvalan? Kakva ohrabrenja on upućuje Filibljanima i zašto je to važno?

Pavle je osnovao crkvu u Filibi, i zato možemo videti toplinu hrišćanskog zajedništva koja prožima njegovu poslanicu. Mada je odvojen od nje stotinama kilometara, Pavle, u okovima u zatvoru, nosi crkvu i njene članove na svom srcu, čezne za njima, voli ih „ljubavljju Isusa Hrista“ (Filibljanima 1,8) i zahvaljuje Bogu za njih. Pavlova molitva zahvalnosti čak pruža uvid u Isusovo posredovanje za nas na nebu.

U starozavetno vreme na prvosveštenikovom naprsniku nalazilo se 12 kamenova koji su predstavljali 12 izraelskih plemena. On je trebalo da nosi narod „na srcu svom“ dok je posredovao za njih (2. Mojsijeva 28,29). U jednom još uzvišenijem smislu, Isus, naš Prvosveštenik u nebeskom svetilištu, nosi imena svog naroda sa sobom pred Ocem.

Zanimljivo je da formulacija stiha Filibljanima 1,3 može da ima dvostruko značenje, čime se ističe blizak odnos između Pavla i Filibljana. To se obično prevodi kao da se Pavle njih seća u molitvi, ali moglo bi da se odnosi i na to da se oni sećaju njega. U svakom slučaju, tu se naglašava njihova bliska uzajamna povezanost, koju reč „zajednica“ (grčki: *koinonia*) takođe podvlači. Kao što je Pavle imao zajednicu Hristovih muka (Filibljanima 3,10), Filibljanici su „učestvovali“ (grčki: *sunkoinōneō*) u Pavlovim nevoljama i finansijski podupirali njegovu službu (Filibljanima 4,14,15, Čarnić). Ta uzajamnost, koja je postojala „od prvoga dana i do danas“ (Filibljanima 1,5), navodi ga da se zahvaljuje Bogu za njih i da se moli za njih „s radošću“ (Filibljanima 1,4).

Začudo, Pavle opisuje svoje zatvorsko okruženje prilično pozitivno – kao nešto što mu pruža priliku da učestvuje „u odbrani i utvrđivanju evanđelja“ (Filibljanima 1,7, Čarnić). Upotreba ta dva pravna izraza ukazuje da se njegovo suđenje bližilo, ali takođe i da je Pavle aktivno upoznavao vojnike i posetioce sa evanđeljem. I odbrana evanđelja (grčki: *apologia*) od napada i utvrđivanje njegovih večnih istina od suštinske su važnosti. Pavle kao da manje brine za sopstvenu budućnost nego za odbranu samog evanđelja. Bez obzira da li će živeti ili umreti, Pavle je uveren da će Bog dovršiti „dobro delo“ koje je započeo u svima koji se uzdaju u Njega (Filibljanima 1,6).

Kako razumete to obećanje da će Bog dovršiti „dobro djelo u vama“ (Filibljanima 1,6)? Šta to znači? Da li će se taj posao ikad završiti pre Drugog dolaska?

PAVLOVI MOLITVENI ZAHTEVI

Pre nekoliko godina jedan pastor je govorio o molitvama koje se vrte samo oko *mene, mene, mene* i *mojih* potreba i želja. On ih je prikladno okarakterisao kao „sitne, sebične molitve“, jer Bog ima za nas nešto mnogo veće na umu.

Pročitajte Pavlovu molitvu u tekstu Filibljanima 1,9-11. Šta je u njenom fokusu i koje velike zahteve Pavle upućuje? Šta vam to govori o molitvi?

Ta molitva na grčkom jeziku ima samo četrdeset tri reči, ali obuhvata sve Pavlove preokupacije, koje će on opširnije izlagati u ostatku poslanice: ljubav, znanje, rasuđivanje, čistotu, neizazivanje spoticanja i pravednost koju imamo kroz Isusa Hrista. U osnovi te molitve, kao i Pavlovih pret hodnih izraza zahvalnosti, nalazi se naglasak na crkvi kao *celini*. Pavlova molitva u potpunosti je usredsređena na druge, izrečena u korist cele crkve i za njenu dobrobit. Pogledajmo pažljivije neke od pojedinačnih elemenata te molitve:

Da ljubav sve više i više izobiluje. Pavle se ne moli samo za više ljubavi, već za ljubav usmerenu u određenom pravcu: „u razumu i svakoj volji“ (Filibljanima 1,9). Razum koji se tu pominje ne odnosi se samo na intelektualno znanje, već podrazumeva poznavanje onoga što je duhovno, što se može steći samo putem zajedništva sa Bogom i proučavanja Njegove Reči (videti: Efescima 1,17; Efescima 4,13; 1. Timotiju 2,4).

Rasuđivanje. Pavle je to objasnio kao sposobnost „da kušate šta je bolje“ (razlikujući to od onoga što je štetno po moral) i „da budete čisti i bez spoticanja“ (Filibljanima 1,10).

Čistota. Ta reč na grčkom znači „prosuđeno prema sunčevoj svetlosti“ i odnosi se na neokaljanu čistotu delovanja: „Sve što hrišćanin čini mora da bude jasno kao Sunčeva svetlost.“ – Elen G. Vajt, *Slični Hristu*, str. 71 (original).

Ne izazivati spoticanje. To znači ne biti kamen spoticanja, ne govoriti i ne činiti ništa što bi nekome otežalo da poveruje.

Pravednost kroz Hrista. Pavle se naširoko bavi tom temom u Poslanici Rimljanima i Galatima, a nešto opširnije o tome govori i u 3. poglavlju Poslanice Filibljanima. Mi nemamo sopstvenu pravednost, već samo onu koju primamo preko Hrista.

Bez obzira na sve drugo što činimo, kako da naša ljubav „još više i više izobiluje“ (Filibljanima 1,9)? Zašto je to tako važno za hrišćanski život? (Videti takođe: 1. Korinćanima 13,1-8.)

PRIMENJENO DUHOVNO RASUĐIVANJE

Razumljivo je što su Filibljanima bili uznemireni kad su čuli da je Pavle u zatvoru. Sada je njegovo delovanje bilo ozbiljno ograničeno. Nije mogao da putuje. Nije mogao da propoveda. Nije mogao da posećuje sinagoge i poučava ljude o Isusu kao Mesiji. Nije više mogao da osniva crkve. Zato su poslali Epafrodita da utvrdi u kakvom je apostol stanju, da ga ohrabri i pobrine se da njegove fizičke potrebe budu zadovoljene.

Pročitajte tekst Filibljanima 1,12-18. Kako je Pavle gledao na svoje utamničenje? Koje pouke možemo izvući iz njegovog stava, uprkos okolnostima u kojima se našao?

Poruka koju im je Pavle poslao preko Epafrodita, mora da je iznenadila Filibljanima. On je na svoje okolnosti gledao drugačijim očima. Njegovo duhovno rasuđivanje navelo ga je da svoje utamničenje vidi kao nešto dobro. To uopšte nije sprečilo njegov rad, već je zapravo poslužilo „za napredak jevanđelja“ (Filibljanima 1,12). Dok su drugi u tome videli samo lance i rešetke, Pavle je svoje rimske čuvarе video kao potencijalne duše u Božjem carstvu. On je takođe video da je njegovo utamničenje uveliko ohrabrilo druge da budu aktivniji i odlučniji u širenju evanđelja, da smelo govore o Hristu ne strahujući od posledica.

Možda je teško zamisliti, ali neki su zapravo pomislili da će imati koristi od Pavlovog utamničenja. Po svemu sudeći, mislili su da će njegovo zatvaranje dovesti do toga da oni sami i njihovo propovedanje evanđelja privuku više pažnje. Kakav snažan ali tužan primer ljudske sebičnosti, čak i u crkvi. Kao što je Jeremija rekao mnogo pre Pavla: „Srce je prijeverno više svega i opako; ko će ga poznati?“ (Jeremija 17,9).

Srećom, za razliku od toga, i neki verni radnici su takođe postali revnosniji u širenju evanđelja. Oni su toliko voleli Pavla, da ih je to što su videli patnju koju on trpi zbog svoje vere, navelo da se još više pouzdaju u Hrista, i ohrabrilo ih da budu još aktivniji za Gospoda. To im je ulilo snagu da idu tamo gde su se ranije plašili da idu i navelo ih da govore u situacijama u kojima su ranije ćutali, što je dovelo do toga da još više ljudi prihvati Hrista i počne da širi evanđelje o spasenju.

Koju ste pouku izvukli iz iskustava koja su, premda nesumnjivo loša, donela i neke koristi? Čak i u slučajevima u kojima ta korist možda nije očigledna, kako možemo naučiti da verujemo Bogu bez obzira na sve?

PLOD EVANĐELJA

Pavlov odnos prema Kološanima bio je drugačiji nego prema onima u Filibi, s obzirom da ih je ubrojao među one koji „ne vidješe lica mojega u tijelu“ (Kološanima 2,1). I pored toga, Pavle ih uverava, kao i Filibljjane, da se zahvaljuje Bogu i „svagda“ moli za njih.

Pročitajte tekst Kološanima 1,3-8. Za koje tri pojedinosti se Pavle zahvaljuje Bogu?

Pavle povezuje tri vrline koje pominje i na drugim mestima: veru, nadu i ljubav (videti: 1. Korinćanima 13,13; 1. Solunjanima 1,3; 1. Solunjanima 5,8). Zapazite da Pavle ne pripisuje Kološanima zaslugu za te vrline. On zahvaljuje Ocu, jer su to neki od „dobrih i savršenih“ darova koje primamo od Njega (Jakov 1,17). Kad sagledamo Božju ljubav prema nama, to nas vodi ka veri u Hrista (Efescima 2,4-8), i mi primamo nadu u nebo. Petar to opisuje kao „našljedstvo nepropadljivo, koje neće istruhnuti ni uvenuti, sačuvano na nebesima za vas“ (1. Petrova 1,4).

Pavle takođe naglašava da je evanđelje pouzdano, zato što je zasnovano na „reči istine“. To je izraz koji Pavle koristi na drugim mestima u vezi sa nadahnutom Božjom rečju (videti: 2. Korinćanima 6,7; 2. Timotiju 2,15). Za razliku od „reči čovečije“, ona je „delotvorna“ u onima koji veruju (1. Solunjanima 2,13, Čarnić) i ostvaruje Božju volju (Isaija 55,11). Dakle, kada se evanđelje objavljuje, Božja sila se ispoljava kroz delovanje Svetog Duha na srca slušalaca, i ljudi se odazivaju. Evanđelje samo po sebi donosi plod, jer je ono „riječ života“ (Filibljjanima 2,16).

Možda najčudesnije od svega je širenje evanđelja u tako kratkom vremenskom periodu. U roku od oko trideset godina nakon Hristove smrti i vaskrsenja, Pavle je već mogao da kaže da se ono proširilo po „svemu svijetu“ (Kološanima 1,6). Nešto kasnije u istom poglavlju on kaže da je evanđelje „propovijedano svoj stvari pod nebom“ (Kološanima 1,23). Dobro razvijen sistem rimskih puteva omogućavao je brzu komunikaciju i putovanja, zbog čega su Pavlove poslanice mogle tako brzo i naširoko da cirkulišu. Ali zapravo je Božja sila koja deluje kroz tu reč ono što rađa duhovni život u čoveku (Jakov 1,18; 1. Petrova 1,23), čineći ga novim stvo- renjem u Hristu (2. Korinćanima 5,17).

U stihu Kološanima 1,5, Pavle piše o nadi „koja vam je spremljena na nebesima“ (Čarnić). Kako vi razumete tu nadu i zašto se ona odnosi i na vas lično, premda ste je zapravo nedostojni?

SILA MOLITVE

Pročitajte tekst Kološanima 1,9-12. Koje posebne zahteve nalazite u toj Pavlovoj molitvi?

Pavle se moli „da se ispunite poznanjem volje njegove“. On govori o poznavanju Božje volje kao o „svakoj duhovnoj mudrosti i razumevanju“ (Kološanima 1,9, Čarnić). Mudrost dolazi, pre svega, kroz potpuno uzdanje u Boga, spremnost da činimo Njegovu volju (Jovan 7,17), i neoslanjanje na sopstveno rasuđivanje (Priče 3,5). Međutim, često se postavlja pitanje: „Šta je Božja volja za mene u ovoj situaciji?“ Postoje tri glavna izvora iz kojih možemo saznati šta je Božja volja kada je tražimo sa molitvom:

1. Najvažniji izvor mudrosti je sama Biblija. „Riječ je tvoja žižak nozi mojoj, i vidjelo stazi mojoj“ (Psalmi 119,105).
2. Božja volja i Njegovo vođstvo mogu se spoznati i kroz okolnosti providjenja, tako što Mu tražimo da otvori ili zatvori neka vrata (videti Kološanima 4,3).
3. Sveti Duh nas vodi kada naučimo da prepoznamo Njegov glas: „I uši će tvoje slušati riječ iza tebe gdje govori: to je put, idite njim, ako biste svrnuli nadesno ili nalijevo“ (Isaija 30,21).

Pavle se moli da Kološani žive „dostojno pred Gospodom“ (Kološanima 1,10, Čarnić). Naravno, niko od nas nije po svojoj prirodi „dostojan“ pred Bogom, ali On nas, u svojoj blagodati, smatra dostojnima i poziva nas da živimo u skladu s tim visokim zvanjem (Efescima 4,1; 1. Solunjanima 2,12). Pavle koristi glagol „živeti“ (u nekim prevodima: „hodati“) još tri puta samo u ovoj poslanici (Kološanima 2,6; Kološanima 3,7; Kološanima 4,5). To znači živeti i postupati u skladu sa Božjim zakonom (2. Mojsijeva 18,20), što je moguće samo kroz delovanje Svetog Duha (Jezekilj 36,27).

Pavle se takođe moli da oni (i mi) u svom životu budemo „u svemu ugodni“ pred Gospodom, a zatim navodi nekoliko načina da to ostvarimo: „U svakome dobrom djelu da budete plodni“ (Kološanima 1,9,10); zatim „da rastete u poznanju Božijemu“ (Kološanima 1,10); i konačno, „zahvaljujući Bogu“ (Kološanima 1,12).

Ako bi vas neko pitao: „Kako znate da li vas Bog vodi u ovom ili onom pravcu?“ – šta biste odgovorili i zašto?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Mnogi su nesposobni da prave jasne planove za budućnost. Njihov život je nesređen. Oni ne mogu da razaznaju ishod događaja i to ih često ispunjava zabrinutošću i nemirom. Imajmo na umu da je život Božje dece na ovom svetu život hodočašća. Mi ne raspolažemo dovoljnom mudrošću da bismo planirali sopstveni život. Nije na nama da oblikujemo svoju budućnost. 'Vjerom posluša Avraam kad bi pozvan da iziđe u zemlju koju šćaće da primi u našljedstvo, i iziđe ne znajući kuda ide' (Jevrejima 11,8).

Hristos nije pravio nikakve lične planove u svom životu na zemlji. Prihvatao je Božje planove za sebe, i iz dana u dan Otac Mu je otkrivao svoje planove. Tako bi trebalo i mi da zavisimo od Boga, da bi naš život mogao da bude jednostavno ispoljavanje Njegove volje. Kad Mu predamo svoje puteve, On upravlja našim koracima.

Planirajući sjajnu budućnost, previše ljudi srlja u potpuni neuspeh. Dopustite Bogu da planira za vas. Kao malo dete, imajte poverenja u vođstvo Onoga koji će sačuvati 'noge milih svojih' (1. Samuilova 2,9). Bog nikad ne vodi svoju decu drugačije nego što bi ona sama izabrala da budu vođena, kad bi mogla da sagledaju kraj od početka, i proniknu u slavu cilja koji ispunjavaju kao Njegovi saradnici.“ – Elen G. Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 478, 479 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Razmislite o protekloj sedmici i navedite sve ono na čemu ste zahvalni. Možda imate više razloga za zahvalnost nego što mislite?
2. Pozabavite se malo više poslednjom rečenicom iz navedenog citata Elen G. Vajt. To je veoma snažna izjava vere. Kako možete naučiti da tako duboko verujete Bogu?
3. U svetlu stihova Kološanima 1,6.23, razgovarajte o sledećoj izjavi: „Punih četrdeset godina su neverstvo, gundanje i duh pobune odvajali stari Izrailj od hananske zemlje. Isti gresi odložili su ulazak savremenog Izrailja u nebeski Hanan. Ni u jednom od ta dva slučaja ne možemo okriviti Božja obećanja. Neverstvo, svetovnost, neposvećenost i trvenja među onima koji se smatraju Božjim narodom, zadržali su nas tolike godine u ovom svetu greha i patnje. Da je Hristova crkva izvršila svoj određeni posao onako kako joj je Gospod naložio, ceo svet bi do sada bio opomenut i Gospod Isus u sili i velikoj slavi došao bi na našu Zemlju.“ – Elen G. Vajt, *Događaji poslednjih dana*, str. 38 (original). U kom smislu bismo i mi danas mogli biti krivi za iste stvari?

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Filibljanima 1,19-30; 1. Korinćanima 4,14-16; 2. Korinćanima 10,3-6; Jovan 17,17-19; Mihej 6,8; Dela 14,22.

Tekst za pamćenje: „Jer je meni život Hristos a smrt dobitak“ (Filibljanima 1,21).

Često nam govore da je smrt samo deo života. To je laž. Smrt je suprotnost životu, neprijatelj života. Smrt nije ugrađena u život, ništa više nego što je olupina ugrađena u automobil. Pavle nedvosmisleno kaže da je Hristos umro „da smrću satre onoga koji ima državu smrti, to jest đavola; i da izbavi one koji god od straha smrti u svemu životu biše robovi“ (Jevrejima 2,14.15).

Iako spreman da umre za Hrista, Pavle je bio uveren u svoju dugo-ročnu sudbinu. U međuvremenu, za njega je bilo najvažnije da, sopstvenim životom ili smrću, proslavi Hrista i da propoveda evanđelje što većem broju ljudi. Možda je to jedan od razloga što imamo toliko poslanica koje nose njegovo ime. Putem svojih spisa, on je mogao da dopre do mnogih ljudi i mesta, uključujući i mesta koja sam nikad nije posetio.

Život je kratak i zato je presudno važno da izvršimo što je moguće veći uticaj u korist Božjeg carstva u toku životnog veka koji nam Bog dodeljuje. Nemali deo tog uticaja ima veze sa podsticanjem na „jedinsvo vere“. Kao što ćemo videti na početku ove sedmice, ta tema je bila jedan od važnih razloga za pisanje Pavlove Poslanice Filibljanima.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 17. januar.

„HRISTOS ĆE SE VELIČATI“

Pročitajte stihove Filibljanima 1,19.20. Kakva su po svoj prilici bila Pavlova očekivanja u pogledu ishoda njegovog suđenja? Šta on smatra čak i važnijim od toga da bude oslobođen?

Iako nije bio zločinac, to nije bilo prvi put da se Pavle našao u zatvoru, a ni progonstvo mu nije bilo strano. On je Korinćanima detaljno pisao o svojim stradanjima do tog trenutka: „Više puta sam bio u tamnici, mnogo puta sam dolazio do straha smrtnoga; od Jevreja primio sam pet puta četrdeset manje jedan *udarac*; triput sam bio šiban, jednom su kamenje bacali na me, tri puta se lađa sa mnom razbijala, noć i dan proveo sam u dubini morskoj. Mnogo puta sam putovao, bio sam u strahu na vodama, u strahu od hajduka, u strahu od rodbine, u strahu od neznabožaca, u strahu u gradovima, u strahu u pustinji, u strahu na moru, u strahu među lažnom braćom; u trudu i poslu, u mnogom nespavanju, u gladovanju i žeđi, u mnogom pošćenju, u zimi i golotinji“ (2. Korinćanima 11,23-27).

Ali da ne bismo pomislili da su te patnje bile ono što je najviše zaokupljalo njegov um, Pavle odmah dodaje: „Osim što je spolja, navaljivanje ljudi svaki dan, i briga za sve crkve“ (2. Korinćanima 11,28).

Pročitajte sledeće tekstove: 1. Korinćanima 4,14-16; 1. Solunjanima 2,10.11; Galatima 4,19; i Filimonu 1,10. Kakav odnos Pavle ima prema crkvama koje je osnovao i ljudima koje je zadobio za Hrista?

Poput Isusa, koji ni u čemu nije štedeo da bi nas spasao, Pavle je bio spreman da „potroši i bude potrošen“ u korist drugih vernika (2. Korinćanima 12,15). Međutim, paradoksalno, što više nečiji postupci podsećaju na Isusove, to ih neki manje vole i cene. „Svi koji pobožno hoće da žive u Hristu Isusu, biće gonjeni“ (2. Timotiju 3,12). Ali verni hrišćani ostaju verovatno najmoćniji način da se Bog proslavi i otkrije istina evanđelja (uporediti sa Filibljanima 1,7). „Pavlovo strpljenje i njegova vedrina u toku dugog i nepravednog tamnovanja, njegova hrabrost i njegova vera, sve to predstavljalo je stalnu propoved.“ – Elen G. Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 464 (original).

Osvrnite se na to kako živite i kako se ophodite prema ljudima, posebno onima koji prema vama ne postupaju lepo. Koju vrstu svedočanstva za Isusa vi pružate?

UMRETI JE DOBITAK

U slučaju da niste primetili, svi mi smo, naročito kao vernici, uključeni u veliku borbu koja besni svuda oko nas, pa i u nama. Svi mi, na ovaj ili onaj način, doživljavamo realnost kosmičke borbe, i doživljavaćemo je do dana svoje smrti, kad god i kako god da do nje dođe.

Pročitajte tekst 2. Korinćanima 10,3-6. Šta je osnov duhovnog rata koji vodimo i koje je naše oružje?

Najsmrtonosnije duhovno oružje su ideje, bilo dobre ili loše. Sotona koristi kriticizam, izdajstvo, sramoćenje, strah, pritisak sredine i čitavo mnoštvo sličnih oruđa kojima hrišćani nikad ne bi trebalo da se služe. Umesto toga, mi treba da koristimo ljubav, milost, mir, blagost, strpljenje, ljubaznost i samokontrolu. Naše najmoćnije oružje, kada se razumno koristi, jeste „Reč Božja“ kojom upravlja Duh (Efescima 6,17), jer samo Bog može da rasvetli istinu nečijem srcu. Mi smo samo oruđa koja Bog koristi da bi postigao svoje ciljeve.

Pročitajte stihove Filibljanima 1,21.22. Kako razumemo Pavlovu poentu, naročito u kontekstu velike borbe?

Pošto je ta bitka duhovne prirode, mi smo zapravo u ratu ideja i vrednosti. Ipak, Hristos je za nas izvojevao pobjedu na krstu, i sve dok ostajemo povezani s Njim, nikad ne možemo biti poraženi, čak i ako nas ubiju. Pavle je predao svoj život, šta god da mu se desi ovde na zemlji, koliko god nepravedno to bilo, zato što je sebe i svoju budućnost poverio jednom višem sudu.

Kao hrišćani, mi ne bi trebalo da se borimo toliko za svoja prava koliko za ono što je ispravno. Nije istina da „moć čini nešto ispravnim“, već naprotiv, „moć se sastoji u onome što je ispravno“. Povinovanje Božjoj volji je nešto časno. To je, zapravo, jedini način da se pobjedi u ovom ratu u kom smo se našli. Isus je, naravno, vrhunski primer pokoravanja Božjoj volji, kao što će Pavle izneti na videlo u 2. poglavlju Poslanice Filibljanima.

Na koje načine, upravo sada, doživljavate realnost velike borbe? Kako možete crpeti utehu i snagu iz saznanja da je Hristos već izvojevao pobjedu za nas?

BITI PUN POUZDANJA

Pročitajte stihove Filibljanima 1,23.24. Šta Pavle misli kad kaže da je „otići i s Hristom biti“ „mnogo bolje“?

Taj tekst je tokom vekova u velikoj meri bio pogrešno shvaćen. U odlomku koji ćemo proučavati ove sedmice Pavle se bavi suprotnošću između življenja i umiranja. Hrišćanin živi za Hrista i može čak i da umre za Njega. U tom smislu, „smrt“ je dobitak, jer naše svedočanstvo time dobija na snazi i uverljivosti (Filibljanima 1,21). Nema sumnje da čovek veruje kada je spreman da umre za to u šta veruje.

Ali isto tako moramo biti svesni da su mrtvi zaista mrtvi. Oni „ne znaju ništa“. Oni počinjavaju u grobu do vaskrsenja (videti stihove: Propovednik 9,5; Jovan 5,28.29). Zato je Isus rekao o Lazaru, koji je umro: „Lazar, naš prijatelj, zaspao; nego idem da ga probudim“ (Jovan 11,11).

Ako ljudi, odmah nakon smrti, odlaze na nebo, zamislite kako bi to izgledalo u slučaju Lazara. Posle četiri dana zabavljanja u Raju, anđeo mu prilazi sa „lošom“ vešću: „Žao mi je, Lazare, ali Isus te zove nazad na zemlju. Ne možeš da ostaneš ovde.“

Kada sledimo zabludu do njenog logičnog završetka, onda vidimo koliko je pogrešna. Smrt je kao san bez snova iz kog će Isus probuditi svoje verne sledbenike prilikom svog Drugog dolaska. Tada će oni, zajedno sa živim svetima, biti uzeti i odvedeni na nebo da bi zauvek bili sa Isusom (videti 1. Solunjanima 4,16.17).

Pavlov „odlazak“ iz sadašnjeg života da bi bio sa Hristom podrazumevao je da bude s Njim u stradanju i umiranju (2. Timotiju 4,6), kako bi „dostigao u vaskrsenije mrtvih“ (Filibljanima 3,11). Takođe, on je nesumnjivo bio svestan da će, kada umre, zatvoriti svoje oči i da će već u sledećem trenutku, „u trenuću oka“, ugledati Isusa, koji će ga povesti, zajedno sa celim Božjim narodom, na mesto koje je Isus pripremio za sve koji Ga vole (Jovan 14,3; 1. Korinćanima 2,9).

Mada je bio spreman da umre za Hrista, Pavle je znao da je „ostati u tijelu“ bolje za Filibljanima (Filibljanima 1,24). Interesantno je da, za hrišćanina, nije uvek lako da odgovori da li je bolje živeti ili umreti za Hrista. Pavle je bio „pritešnjen... između ovoga dvoga“ (Filibljanima 1,23), između ostajanja u životu ili počivanja u grobu.

I opet, premda niko ne želi da umre, da li ste ikada razmišljali o tome da će u trenutku kad umrete, već sledeće čega ćete postati svesni biti Hristov povratak? Kako bi ta misao mogla da vam pomogne da razumete Pavlov način razmišljanja ovde?

STOJTE ČVRSTO U JEDINSTVU

Isusovom posljednjom molitvom za Njegove učenike preovlađivala je jedna ključna tema – jedinstvo. Isus je gledao dalje od krsta, ka ponovnom ujedinjenju sa Ocem i sa nama: „Oče! hoću da i oni koje si mi dao budu sa mnom gdje sam ja; da vide slavu moju koju si mi dao“ (Jovan 17,24). Isus se molio da Otac sačuva svoju decu tako „da budu jedno kao i mi“ (Jovan 17,11). Naglasio je, takođe, i kobne posledice nejedinstva – to za mnoge postaje razlog za neverovanje. Dvapat u toj kratkoj molitvi Isus naglašava da naše jedinstvo sa Njim i sa Ocem služi tome „da pozna svijet da si me ti poslao“, tako da i „svijet vjeruje da si me ti poslao“ (Jovan 17,21.23).

Pročitajte stih Filibljanima 1,27 i uporedite ga sa tekstom Jovan 17,17-19. Šta je, prema i Isusovim i Pavlovim rečima, neophodno za jedinstvo crkve?

Grčka reč u Filibljanima 1,27 prevedena izrazom „živite kao što se pristoji“ je *politeuomai*, što znači „živeti kao građanin“ – ne bilo kog zemaljskog carstva, već kao građanin nebeskog carstva. Propoved na gori na prelep način oslikava kakva su deca nebeskog Oca i stanovnici Njegovog carstva: siromašni duhom, krotki, gladni i žedni pravde, milostivi, čistog srca, koji grade mir, okreću drugi obraz, vole svoje neprijatelje, blagosiljaju one koji ih proklinju, čine dobro onima koji ih mrze. Ukratko, to znači „da činiš što je pravo i da ljubiš milost i da hodiš smjerno s Bogom svojim?“ (Mihej 6,8).

Teško je uznemiriti se ili razljutiti zbog nekog takvog, zar ne? Ponekad zameramo ljudima koji su naizgled suviše dobri. Možemo čak biti u iskušenju da ih unižavamo ili da im tražimo slabu tačku, da bismo dokazali da nisu tako dobri kao što izgledaju, a sve samo da bismo se mi osećali bolje u sopstvenoj koži. Zašto se, umesto toga, ne bismo potrudili da saznamo koliko više mi možemo da volimo, koliko smo u stanju da budemo velikodušniji, milostiviji, ponizniji?

Elen G. Vajt je govorila o onima koji „vole svet i njegov dobitak više nego što vole Boga i istinu“. – *Testimonies for the Church*, sv. 5, str. 277.

Nejedinstvo u crkvi, u krajnjoj liniji, često potiče od gordosti. „Kada se gaji gordost i svetovna ambicija, Hristov duh se povlači, a rivalstvo, nesloga i sukobi ulaze u crkvu da bi je zbnjivali i slabili.“ – *Testimonies for the Church*, sv. 5, str. 240, 241.

Koliko je važno da se svako od nas nauči poniznosti i krotosti po uzoru na Isusa! Koliko bismo drugačiju crkvu imali, zar ne?

UJEDINJENI I NEUSTRAŠIVI

Pročitajte Filibljanima 1,27-30. Kako je naše jedinstvo i nastojanje da živimo „kao što se pristoji jevanđelju Hristovu“ povezano sa neustrašivošću?

Sotonina strategija je da unese podelu i da osvoji. Nejedinstvo je smrtonosno. Isus je rekao: „Ako se dom sam po sebi razdijeli, ne može ostati dom onaj“ (Marko 3,25). To je jednostavan princip koji sotona priželjkuje da zaboravimo. Jedinstvo nas osposobljava da ispunimo svoju proročku ulogu kao ostatak iz biblijskog proročanstva (Otkrivenje 12,17), tako što ćemo objaviti „vječno jevanđelje... svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu“ (Otkrivenje 14,6). Budući da je jedinstvo presudno za ispunjenje naše misije da objavimo tu Bogom danu poruku, a Isus u svojoj molitvi u tekstu Jovan 17 naglašava „istinu“ iz Božje Reči kao jedan od najvažnijih ključeva za jedinstvo (Jovan 17,17.19), naša poruka se ne može odvojiti od naše misije ili našeg jedinstva. Sve to troje stoji ili pada zajedno. Ako jedan od tih ključeva nedostaje, ne možemo uspeti. Međutim, ako su sva tri na svom mestu, nemamo čega da se bojimo. Ne treba „ni u čem“ da se plašimo protivljenja (Filibljanima 1,28). Sotona je pobeđeni neprijatelj. Čak i ako biste bili pogubljeni zbog svoje vere, ništa ne može da vam naudi ako „žarko želite da činite dobro“ (1. Petrova 3,13). Đavo je nemoćan da zaustavi napredovanje Božje istine.

Pročitajte sledeće biblijske odlomke i ukratko rezimirajte njihovu zajedničku temu: Matej 10,38; Dela 14,22; Rimljanima 8,17; 2. Timotiju 3,12.

Na ovom palom svetu život je sam po sebi težak, čak i za „najbolje“ od nas. Jov je bio pravedan čovek. I sam Bog je rekao za njega da je „dobar i pravedan, i bojaše se Boga, i uklanjaše se oda zla“ (Jov 1,1). Pa ipak, nesreća je, preko noći, pogodila njega i njegovu porodicu. Ko od nas nije shvatio, bilo iz ličnog iskustva ili posmatrajući ono što se drugima dešavalo, da se život ovde, po svemu sudeći, vodi na samoj ivici provalije, i nikad ne znate kada ćete preći preko nje. Patnja je, u izvesnoj meri, sudbina svih nas. Na kraju krajeva, ipak je bolje patiti zbog Hrista nego zbog bilo čega drugog.

Kakvu nadu, kakvu utehu bi mi, kao hrišćani, trebalo da imamo usred svojih patnji?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Sa mučilišta, sa lomača, iz tamnica, iz ponora i pećina zemaljskih, dopirali su do njegovih ušiju pobjednički pokličići mučenika. On (Spasitelj) je slušao svedočenje nepokolebljive duše, koja, iako odbačena, izmučena i progonjena, pruža neustrašivo i svečano svedočanstvo o svojoj veri, govoreći: 'Znam kome verovah.' Svi oni su, dajući svoj život za veru, objavili svetu da je Onaj u koga su se uzdali sposoban da im osigura potpuno spasenje.“ – Elen G. Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 512 (original).

„U hrišćanstvu još nikada nije bilo toliko raznolikih verovanja kao danas. Ako su darovi [apostola, proroka, evanđelista, pastora i učitelja (Efescima 4,11-13)] bili potrebni da sačuvaju jedinstvo prve crkve, koliko su oni neophodniji danas, kad to jedinstvo treba ponovo uspostavljati! A da je ponovno uspostavljanje jedinstva u crkvi poslednjih dana upravo Božji cilj, veoma jasno sledi iz proročanstava. Obećano nam je da će stražari očima vidjeti gdje Gospod vodi natrag Sion. Takođe, verujemo da će u vreme kraja 'razumni razumeti'. Kada se to ispuni, postojaće jedinstvo vere među svima koje Bog smatra razumnima. Jer, oni koji zaista pravilno razumeju, nužno moraju razumeti na isti način... Iz takvih razmatranja, očigledno proizlazi da savršeno stanje crkve, ovde prorečeno, još uvek pripada budućnosti. Prema tome, ti darovi još uvek nisu ispunili svoju svrhu.“ – R. F. Kotrel, „Uvod“ u delo *Rani spisi* od Elen G. Vajt, (R. F. Cotrel, „Introduction“, Ellen G. White, *Early Writings*, str. 140.)

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. U svetlu navedenog citata R. F. Kotrela, šta je neophodno da bi Sveti Duh uneo jedinstvo u Božju crkvu danas? Koliko je za crkveno jedinstvo važno da se saveti dati preko Duha proroštva sprovedu u delo?
2. Kako biste objasnili biblijsko učenje o smrti nekom prijatelju koji veruje da su Pavle i drugi hrišćani koji su umrli sada „sa Hristom“ na nebu?
3. Kako da razumemo strašnu realnost patnje na ovom svetu? Zašto nam je motiv velike borbe toliko koristan za razumevanje svega toga? Zašto, u krajnjoj liniji, ipak moramo gledati u Isusa na krstu kao u najpotpuniji mogući izraz Očeve ljubavi, i naučiti da Mu verujemo čak i u najgorim vremenima?

JEDINSTVO KROZ PONIZNOST

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Filibljanima 2,1-8; Jeremija 17,9; Filibljanima 4,8; 1. Korinćanima 8,2; Rimljanima 8,3; Jevrejima 2,14-18.

Tekst za pamćenje: „Ispunite moju radost, da jedno mislite, jednu ljubav imate, jednodušni i jednomisleni“ (Filibljanima 2,2).

Jedinstvo je snaga. Međutim, znati šta je ispravno nije isto što i činiti to. Svi mi ponekad doživljavamo neuspeh, uprkos našim najboljim naporima da postignemo jedinstvo. Ipak, to nije isto što i namerno potkopavanje jedinstva. Zato ne čudi što Pavle, nastavljajući da piše Filibljanima, izražava želju da oni budu „jednodušni i jednomisleni“.

Neophodnost jedinstva Pavle zasniva na Isusovim učenjima i Njegovom primeru. To je tema koju nalazimo u celom Novom zavetu, a naročito u poslanicama. Poreklo nejedinstva u svemiru vodi do jednog anđela na nebu, iz čije je gordosti i žeđi za položajem i moći ono u stvari i proisteklo. Taj osećaj se brzo širio, čak i u savršenom okruženju (videti: Isaija 14,12-14). Potom je stekao uporište u Edemu kroz slično nezadovoljstvo pravilima koja je Bog uspostavio i željom za uzdizanje u jednu višu sferu od one koju je Bog predvideo (1. Mojsijeva 3,1-6).

Ove sedmice razmotrićemo biblijski osnov za jedinstvo u crkvi, usredsređujući se posebno na Isusovo čudesno dragovoljno poniženje, na pouke koje možemo izvući posmatrajući Njega, i na to kako možemo uzrastati da bismo bili sličniji Njemu.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 24. januar

NEJEDINSTVO U FILIBI

Pročitajte tekst Filibljanima 2,1-3. Koji su faktori po svoj prilici doveli do razjedinjenosti unutar crkve? Šta Pavle predlaže kao lek?

Za Pavla mora da je predstavljalo ogromno razočaranje da crkvu koju je osnovao i toliko voleo vidi mučenu rivalstvom i obuzetu svađom i nadmetanjem. On koristi vrlo snažan jezik da opiše te probleme. „Prkos“ ili „sujetno častoljublje“ (na engleskom: „sebična ambicija“) je prevod reči (grčki: eritheia), korišćene ranije u stihu Filibljanima 1,16, gde se odnosi na Pavlove rivale u Rimu, koji su gledali samo lične interese i bili skloni da veličaju sebe umesto da unapređuju Hristovo delo.

„Prkos“ ili „sebična ambicija“ spada u dela telesna (Galatima 5,20) a, kao što Jakov napominje, „gdje je zavist i svađa ondje je nesloga i svaka zla stvar“ (Jakov 3,16). Grčka reč za „uobraženost, taštinu“ koristi se samo ovde u Novom zavetu, ali se pojavljuje u vanbiblijskoj književnosti u smislu arogancije, isprazne gordosti i preuveličanog osećaja sopstvene važnosti. Pavle koristi jednu srodnu reč kad opominje Galaćane: „Da ne tražimo lažne slave razdražujući jedan drugoga, i zavideći jedan drugome“ (Galatima 5,26).

Zapazite rešenja za te probleme koja Pavle navodi:

1. *Poučenje u Hristu*. U nastavku Pavle koristi Hristov lični primer kao snažnu motivaciju.
2. *Uteha ljubavi*. Isus otkriva božansku ljubav i zapoveda nam: „Da imate ljubav među sobom, kao što ja imadoh ljubav k vama“ (Jovan 15,12).
3. *Zajednica Duha*. Prisustvo Svetog Duha uspostavlja bliske hrišćanske odnose poput onih koji su prožimali ranu crkvu (Dela 2,42; uporediti sa 2. Korinćanima 13,14).
4. *Srce žalostivo (saosećanje)*. Vidimo da se ta božanska vrlina često ispoljavala u Hristovom životu (videti: Matej 9,36; Matej 20,34; Marko 1,41), a opisana je i u parabolama o dobrom Samarjaninu (Luka 10,33) i izgubljenom sinu (Luka 15,20).
5. *Milost*. Ta osobina, koju je Isus ličnim primerom pokazivao, treba da se vidi i u životu Njegovih sledbenika (Luka 6,36).
6. *Biti jedno u nameri i ljubavi, usaglašavati se u mišljenju i delovanju*. Kakva slika! Teško je i zamisliti kako bi snažnije Pavle mogao da naglasi važnost jedinstva. Kao što će on potom istaći, treba da imamo um koji se bavi onim „što je i u Hristu Isusu“ (Filibljanima 2,5).

IZVOR JEDINSTVA

Razmišljajte više o Pavlovom naglasku na jedinstvu u stihu Filibljanima 2,2, gde on u suštini kaže istu stvar na četiri različita načina. Zapazite takođe fokus koji on stavlja na um, misli i osećanja. Dok su verske vođe bile sklone tome da naglašavaju spoljašnje ponašanje, Isus se usredsređivao na misli i osećanja. Na primer, bogati mladi poglavar je tvrdio da je oduvek držao zakon. Međutim, rekavši mu da proda sve što ima, da to razdeli siromasima i počne da Ga sledi, Isus je ispitivao koliko je on vezan za svetovne stvari. Takođe je kazao da je ono što dolazi iz srca (uma) zapravo ono što prlja čoveka: „Jer od srca izlaze zle misli, ubistva, preljube, kurvarstva, krađe, lažna svjedočanstva, hule na Boga“ (Matej 15,19), i „usta govore od suviška srca“ (Matej 12,34).

Pročitajte tekst Filibljanima 2,3.4. Na koje praktične korake ih Pavle podstiče kako bi se postiglo jedinstvo u crkvi?

Pavlove reči dočaravaju sliku poniznosti: smernost uma, smatranje drugih boljim od sebe, briga za interese drugih, a ne samo za svoje. Lakše je to reći nego učiniti, zar ne? Međutim, to su principi koje je važno imati na umu u svim našim odnosima sa drugima. Često smo skloni da se u razgovoru više koncentrišemo na sopstveni odgovor na nešto što je rečeno, nego na slušanje da bismo razumeli šta druga osoba govori, i pokušali da problem sagledamo s njene tačke gledišta. Često do sukoba dolazi zbog običnih nesporazuma, koji bi se mogli izbeći jednostavno aktivnim slušanjem. Možda se nećemo složiti, ali slušanje i nastojanje da razumemo gledište druge osobe predstavlja prvi korak u negovanju zdrave komunikacije i poverenja.

Pavle govori o jedinstvu „[proizašlom od] Duha“ (Efescima 4,3), što dovodi do toga da „pomoću spone mira održite jedinstvo“ (Efescima 4,3, SSP). Ako postoji sukob u crkvi, Sveti Duh može da smiri situaciju i dovede nas do jedinstva, stvarajući harmoniju. U istom poglavlju, Pavle pominje „jedinstvo vjere i poznanje sina Božijega“ (Efescima 4,13). To dvoje je povezano. To što imamo istu veru, isto shvatanje Svetog pisma koje proističe iz poznavanja Hrista i Njegovih učenja, od presudne je važnosti da bi jedinstvo preovladalo među nama.

Kakvo je to „umiranje sebi“ koje bi dovelo do toga da zaista počnemo da cenimo druge više nego sebe? Kako možemo to da naučimo? Koliko bi drugačiji bili naši odnosi kad bismo svi tako živeli?

PRESAĐIVANJE UMA ILI OPERACIJA MOZGA?

Sve veći broj kompanija širom sveta radi na tehnologijama koje kombinuju procesorsku moć (sposobnost obrade podataka) računara sa ljudskim mozgom. Drugim rečima, naučnici se nadaju da će spajanjem ljudskog uma sa računarom moći da utiču na naše misli preko tih računara. Premda bi upotreba takvih moždanih implanta kod ljudi mogla da obeća pozitivne rezultate, koji uključuju pomoć u kontroli epilepsije, depresije i Parkinsonove bolesti, nije teško zamisliti ni mnogo zloćudniju upotrebu. Po svemu sudeći, nismo daleko od kontrole uma (tzv. „ispiranja mozga“).

U izvesnom smislu, to već postoji. Naš um je kao računar, samo daleko nadmoćniji. Stalni protok informacija kojima smo svakodnevno izloženi „programira“ naš um, uslovljava naše misli i upravlja našim postupcima. Kada se udubimo u medijske sadržaje, svetovni način razmišljanja drugih ljudi utiskuje se u naš um, i mi počinjemo da razmišljamo na isti način. To je isto kao da su umovi drugih ljudi usađeni u naš, ili da su stopljeni s našim umom.

Ali mi, poput Isusa, treba da imamo „duhovno mudrovanje“ (Rimljanima 8,6). „U Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega“, kome Pavle suprotstavlja „duha ovoga svijeta“ (1. Korinćanima 2,11.12). Ko je naš učitelj? I šta učimo?

Pročitajte stih Filibljanima 2,5. Šta mislite, šta znači imati „um“ Hristov?

Mi, u krajnjoj liniji, možemo da promenimo svoj um, svoj način razmišljanja, ali ne i svoje srce. To može samo Bog. Sveti Duh treba da izvrši operaciju srca nad nama, koristeći „mač duhovni“ (Efescima 6,17), „živu“ i „jaku“ reč Božiju, koja „prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i sudi mislima i pomislima srdačnijem“ (Jevrejima 4,12). Jedino pomoću Svetog Duha možemo zaista upoznati sebe, jer nas, po prirodi stvari, naše srce zavarava (Jeremija 17,9). Jevrejska reč za „prevarno“ (*aqov*) odnosi se na neravan, džombast teren na kom se spotičemo. U širem značenju, to se odnosi na misli koje su mučne, uvrnute, izvitoperene. Mi se moramo preobraziti „obnovljenjem“ svog uma, da bismo mogli „kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božija“ (Rimljanima 12,2).

Zašto je tako važno da sledimo ono što nam Pavle ovde kaže: „A dalje, braćo moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god prečisto, što je god preljubazno, što je god slavno, i još ako ima koja dobrodjetelj, i ako ima koja pohvala, to mislite“ (Filibljanima 4,8)?

UM HRISTOV

Muhamed Ali je jednom prilikom rekao: „Ja sam najveći.“ U avgustu 1963. godine, šest meseci pre nego što je osvojio svetski boksterski šampionat u teškoj kategoriji, on je čak izdao muzički album pod naslovom „Ja sam najveći“. Muhamed Ali je, nesumnjivo, bio veliki sportista, ali on nije primer koji treba da sledimo ako hoćemo da imamo um Hristov.

Za razliku od njega, Isus je bio savršeno bezgrešan. Premda je bio kušan „u svaćemu... kao i mi“ (Jevrejima 4,15), nikad nije zgrešio, čak ni u mislima. Pored toga, stih Jevrejima 5,8 ističe, „iako i bijaše sin Božij, ali od onoga što postrada nauči se poslušanju.“ Isusovo potčinjavanje Očevoj volji bilo je uvek savršeno. Ni u jednom trenutku nije odbio da se pokori mada to, nesumnjivo, često nije bilo lako.

Pročitajte tekst Filibljanima 2,5-8, koji neki smatraju najmoćnijim i najlepšim tekstom u Svetom pismu. Šta nam Pavle tu govori? Kakve su implikacije tih reči? Što je najvažnije, kako da u sopstvenom životu primenimo principe koji su tu izloženi?

Isus, koji je jednak sa Bogom, koji je Bog, ne samo da je preuzeo na sebe ljudsku prirodu, već je postao i „sluga“ (*doulou*, sluga, rob), a onda je prineo sebe na žrtvu za naše grehe! Na drugom mestu Pavle kaže da je On postao „kletva za nas“ (Galatima 3,13). Bog, naš Stvoritelj, umro je na krstu kako bi bio i naš Iskupitelj, a to je zahtevalo da On postane i kletva za nas.

Kako da naš um uopšte shvati i prihvati to o čemu je ovde reč? Štaviše, kako da činimo to što nam je u tim tekstovima rečeno da činimo, a to je da imamo istu vrstu spremnosti da se ponizimo i žrtvujemo za dobrobit drugih?

Na drugom mestu, Isus je rekao: „A najveći između vas da vam bude sluga. Jer koji se podiže, poniziće se, a koji se ponižuje, podignuće se“ (Matej 23,11.12). To na mnogo načina odražava ono što nam Pavle u tekstu Filibljanima 2,5-8 govori da i mi treba da činimo.

Jasnije rečeno, Pavle ovde govori ono što je ranije rekao o tome da ništa „ne činite uz prkos ili za praznu slavu“ (Filibljanima 2,3).

Kako bi trebalo da odgovorimo na to što je Hristos učinio za nas, kao što je opisano u tekstu Filibljanima 2,5-8? Koji odgovor bi uopšte mogao biti adekvatan ili dostojan onoga što je Hristos učinio za nas, osim možda da padnemo na svoja kolena i da Mu se poklonimo? Zašto je tako pogrešno misliti da naša dela mogu išta da dodaju onome što je Hristos već učinio za nas?

TAJNA POBOŽNOSTI

Jedan popularan stih u Bibliji je 1. Korinćanima 8,2: „Ako li ko misli da što zna, ne zna još ništa kao što treba znati.“ Ne postoji tema o kojoj mi sve znamo. Uvek možemo naučiti nešto više o bilo čemu. A koliko je tek to istina kada je reč o večnim realnostima povezanim sa Božanstvom i utelovljenjem! Pavle često pominje Hristovu neverovatnu spremnost da se ponizi, koja se ogleda u tome što je postao ljudsko biće. To je tema koja čak ni u večnosti neće moći da se iscrpi.

Pročitajte sledeće stihove: Rimljanima 8,3; Jevrejima 2,14-18 i Jevrejima 4,15. U čemu se ogledalo Hristovo dragovoljno poniženje i Njegovo preuzimanje ljudske prirode?

Kako je bilo moguće da večni Sin Božji, pod uplivom Svetog Duha (videti Luka 1,35), postane božansko-ljudsko biće u Marijinoj utrobi? Zapanjujuće je to kako je Večiti i Beskonačni iznenada mogao da postane konačno ljudsko biće podložno smrti. To je srž onoga što Pavle naziva „tajna pobožnosti“ (1. Timotiju 3,16).

U prelepom himni u Filibljanima 2, Pavle u izvesnom pogledu razrađuje to dragovoljno poniženje potpunije nego bilo gde drugde u Svetom pismu.

- „Ako je i bio u obličju Božijemu“ (Filibljanima 2,6). Reč *morfē* (obličje) odnosi se na Njegovu božansku prirodu, na to da je Isus bio jednak Ocu (uporediti sa stihom Jovan 1,1).
- „Lišio samoga sebe“ (Filibljanima 2,7, Čarnić). Tajanstvena priroda Isusovog lišavanja sebe svojih božanskih prerogativa – kako bi mogao da postane uistinu čovek i bude kušan kao i mi – prosto je zapanjujuća.
- „Ponizio sam sebe“ (Filibljanima 2,8). Preuzimanjem ljudske prirode, Isus je prešao put od nekoga ko poseduje sveopštu vlast do poslednjeg sluge, što je suprotno Luciferovom cilju.
- „Do same smrti, a smrti krstove“ (Filibljanima 2,8). Nije bilo sramotnijeg načina umiranja od onog koji je Isus izabrao, pošto je to isplaniirao zajedno sa Ocem, kada je zasedao njihov „s(a)vjet mirni“ (Zaharija 6,13). Ilustrovao je to unapred preko Mojsija koji je podigao zmiyu (4. Mojsijeva 21,9; Jovan 3,14), i tako postao Onaj „koji ne znadijaše grijeha“, a koji je nas radi učinjen grehom, „da mi budemo pravda Božija u njemu“ (2. Korinćanima 5,21).

Kako bi usmeravanje pažnje na ono što je Isus učinio za nas na krstu – sagledavanje krsta kao našeg uzora predanja i poniznosti – trebalo i moglo da nas učini poniznijima i pokornijima Bogu?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Sva očinska ljubav koja se prenosi s generacije na generaciju od srca do srca, svi izvori nežnosti koji su pokuljali iz ljudske duše, izgledaju kao uski potočić u odnosu na beksrajni okean, kad se uporede sa beskonačnom, neiscrpnom ljubavlju Božjom. Jezik je ne može izreći, pero je ne može dočarati. Možete razmišljati o njoj svakog dana svog života. Možete marljivo istraživati Sveto pismo da biste je razumeli. Možete napregnuti svu snagu i sposobnost koju vam je Bog dao u nastojanju da razumete ljubav i samilost nebeskog Oca, a ipak, ostaje još beskrajno mnogo toga što treba ispitati. Možete proučavati tu ljubav vekovima, a da ipak nikad u potpunosti ne spoznate dužinu i širinu, dubinu i visinu ljubavi koju je Bog pokazao dajući svog Sina da umre za ovaj svet. Ni sama večnost ne može u potpunosti da je otkrije. Ali kad proučavamo Bibliju i razmišljamo o Hristovom životu i planu spasenja, te velike teme se sve više otkrivaju našem umu.“ – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, sv. 5, str. 740.

„Kada se obučavamo, kao Mojsije u Hristovoj školi, šta učimo? Da budemo uobraženi? Da imamo visoko mišljenje o sebi? Ne, naprotiv, što više učimo u toj školi, to više napredujemo u smernosti i poniznosti uma. Ne treba da mislimo da smo naučili sve što je vredno znati. Talente koje nam je Bog dao treba da upotrebimo na najbolji način, tako da kad se preobrazimo iz smrtnosti u besmrtnost, ne ostavimo za sobom to što smo postigli, već da to poneseo na drugu stranu. Kroz sve beskrajne eone večnosti, Hristos i Njegovo delo iskupljenja biće tema našeg proučavanja.“ – Ellen G. White, *Manuscript*, 36, 1885.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Na koje načine ste vi sami doživeli realnost Božje ljubavi? Razgovarajte u razredu o različitim načinima na koje ste spoznali i doživeli Njegovu ljubav.
2. Šta tačno znači to što je Isus „postao sličan ljudima“ (Filibljanima 2,7, Čarnić)? Uporedite to sa stihom Rimljanima 8,3. Razgovarajte o tim stihovima uzimajući u obzir kako se oni međusobno rasvetljavaju.
3. S kojim izazovima jedinstvu se crkva u vašoj oblasti suočava? Kakvi god da su problemi, zašto bi spremnost da se ponizimo i da ništa ne činimo „uprkos ili za praznu slavu“ (Filibljanima 2,3) bila sjajan način da makar počnemo da rešavamo te probleme?

Subota, 24. januar

KAO SVETILJKE U NOĆI

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Filibljanima 2,12-30; Rimljanima 3,23.24; Rimljanima 5,8; 2. Timotiju 4,6; 1. Korinćanima 4,17; 2. Timotiju 4,21; 13; Luka 7,2.

Tekst za pamćenje: „Sve činite bez vike i promišljanja, da budete pravi i cijeli, djeca Božija bez mane usred roda nevaljaloga i pokvarenoga, u kojemu svijetlite kao vidjela na svijetu“ (Filibljanima 2,14.15).

Bog je kazao Jevrejima da budu poslušni, jer je ta poslušnost „mudrost vaša i razum vaš pred narodima, koji će kad čuju sve ove uredbe reći: samo je ovaj veliki narod narod mudar i razuman“ (5. Mojsijeva 4,6).

Vekovima kasnije, On je rekao: „Ja sam vidjelo svijetu: ko ide za mnom neće hoditi po tami, nego će imati vidjelo života“ (Jovan 8,12). Takođe je rekao: „Vi ste vidjelo svijetu; ne može se grad sakriti kad na gori stoji“ (Matej 5,14). Kako mi možemo biti to videlo? Samo kroz blisku povezanost sa Isusom, koji je „vidjelo istinito koje obasjava svakoga čovjeka koji dolazi na svijet“ (Jovan 1,9). Kao što tekst Filibljanima 2 kaže, Bog je Njega „preuzvisio i darovao mu ime koje je nad svakim imenom, da se u ime Isusovo prikloni svako koljeno... i da svaki jezik ispovedi da je Isus Hristos Gospod“ (Filibljanima 2,9-11, Čarnić).

Svetlost i sila neba stoji na raspolaganju svakom od nas ko je predao svoj život Isusu. Ali suviše često mi ili očekujemo da Bog sve učini, ili nam sopstvene ideje i planovi stanu na put. Upravo zato su Pavlove reči upućene Filibljanima tako relevantne danas.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 31. januar.

5. Biblijska doktrina: od 24. do 30. januara

NAŠA DELA POKAZUJU ŠTA BOG RADI U NAMA

Pošto je upravo predstavio Hrista kao savršeni primer poniznosti i poslušnosti Božjoj volji, Pavle se sad okreće samim Filibljanima. On uvažava poslušnost Gospodu koju su oni pokazali nakon što su primili evanđeosku poruku (videti: Dela 16,13-15.32.33) i podstiče ih da ostanu tako poslušni.

Ukazavši na primer Hristovog života i krsta kao na put spasenja, Pavle se sad direktnije usredsređuje na razmatranje kako sve to deluje u praksi.

Pročitajte stihove Filibljanima 2,12.13. Šta Pavle misli kad kaže: „Gradite spasenije svoje“? Kako biste opisali odnos između vere i dela?

U ta dva stiha, Pavle ne iznosi neko drugačije evanđelje od onoga koje u glavnim crtama daje u Poslanici Rimljanima i drugim poslanicama. Možemo biti sigurni da je njegova poruka ovde u saglasnosti sa evanđeljem o opravdanju verom, koje je on i propovedao u Filibi i na drugim mestima. Ali važno je takođe uzeti u obzir sve što Biblija kaže na određenu temu, pogotovu na temu spasenja, koja može biti i te kako pogrešno shvaćena.

Pročitajte sledeće tekstove: Rimljanima 3,23.24; Rimljanima 5,8 i Efescima 2,8-10. Čemu nas ti odlomci uče kada je reč o spasenju?

Bez ikakve sumnje, spasenje je Božje delo i mi ne možemo sebi pripisati apsolutno nikakve zasluge za to. Čak i sama vera je dar, podstaknut delovanjem Svetog Duha. Naša sopstvena dela ne mogu da nas spasu. Međutim, kroz novorođenje, Bog nas u duhovnom smislu iznova stvara, osposobljavajući nas da činimo dobra dela. Božji Duh radi u nama, osnažujući našu volju da bira ono što je ispravno, da se odupre iskušenju i da donosi ispravne odluke.

Dakle, mi svojim delima javno pokazujemo ono što Bog radi u nama, i činimo to „sa strahom i drktanjem“. Da li to znači da bi trebalo da se plašimo Božjeg suda nad našim često slabšim naporima da poslušamo? Naravno da ne. Taj izraz se odnosi na svest o Božjem prisustvu (videti stih Psalmski 2,11) i našoj potrebi da Mu budemo poslušni.

Na koje načine ste iskusili Hristovo delovanje u vama? Kako se, na žalost, vaša pala priroda bori protiv onoga što Bog radi u vama, i kako se možete odupreti toj težnji?

SVETLOST U MRAČNOM SVETU

U stihu Filibljanima 2,14 Pavle podstiče Filibljlane: „Sve činite bez vike i promišljanja.“ Izazovi crkvenom jedinstvu su tako ozbiljni da se ono ne može održati bez značajnog napora s naše strane. Jedinstvo unutar crkve je nusproizvod naše veze sa Hristom i poslušnosti Njegovoj Reči, a od presudnog je značaja za naše svedočenje, kao što Pavle ističe u nastavku, pozivajući nas da svetlimo „kao vidjela na svijetu“ (Filibljanima 2,15).

U noći bez mesečine, daleko od gradskog sjaja i uličnih svetala, može se videti više zvezda, i stiče se utisak da one mnogo jače svetle. Kontrast je to što stvara razliku. Što je nebo mračnije, zvezde se jasnije ističu. Isto je tako i sa našim svedočenjem. Što je veća moralna tama oko nas, to je oštriji kontrast između života iskrenih Božjih sledbenika i svetovnih ljudi. Koliko je, dakle, važno da ne dopustimo da veštačka svetlost svetovnih ideja, pritisaka i praksi dovede do toga da naše svedočenje izbledi u odnosu na pozadinu ili da sasvim nestane.

Pročitajte Filibljanima 2,15.16. Kako Pavle opisuje kakvi mi, kao Božja deca, treba da budemo i šta treba da radimo?

„Pravi“ znači „bez mane, besprekorni“. Taj izraz je korišćen naročito za Jova i njegov besprekorni karakter (videti: Jov 1,1.8; Jov 2,3; takođe: Jov 11,4; Jov 33,9). Grčka reč prevedena kao „cijeli“ (u nekim prevodima: „bezazleni“) doslovno znači „nepomešani, čisti“. Isus, imajući u vidu žestoke napade s kojima će se Njegovi sledbenici verovatno suočiti, ohrabruje nas da budemo „bezazleni kao golubovi“ (Matej 10,16). Pavle nas, slično tome, podstiče da budemo „bezazleni za zlo“ (Rimljanima 16,19, Čarnić). Nasuprot tome, naši savremeni medijski kanali nisu poznati po čistom, uzdižućem i nadahnjujućem sadržaju. U vremenima poput ovih, Davidov običaj predstavlja odlično pravilo za nas: „Stvari gnusne ne stavljam pred oči svoje“ (Psalmi 101,3, NSP).

Ne treba da se plašimo da budemo drugačiji – naša vera treba sve više da nas izdvaja. Cilj je da „svijetlite kao vidjela na svijetu“ (Filibljanima 2,15). Jedini način da to postignemo jeste da odbijemo da se prilagođavamo ovom svetu (Rimljanima 12,2) „čvrsto držeći reč života“ (Filibljanima 2,16, Čarnić). Naši izbori i odluke određuju da li živimo imajući u vidu „dan Hristov“ ili nam je „uzalud trčanje“ (Filibljanima 2,16; uporediti sa 1. Korinćanima 9,24-27).

Ako ima oblasti vašeg života koje smatrate „svetovnim“ (a verovatno ima), kako se možete očistiti od njih?

ŽIVA ŽRTVA

Pročitajte sledeće stihove: Filibljanima 2,17; 2. Timotiju 4,6; Rimljanima 12,1.2 i 1. Korinćanima 11,1. Šta Pavle tu govori?

Pavle je već izrazio iznenađujuće neodlučan stav o tome da li je bolje živeti ili umreti u službi za Hrista (Filibljanima 1,20-23). Sada on predlaže veoma realnu mogućnost da se prinese „kao žrtva izlivenica“ (Filibljanima 2,17, NSP). Ta slika se zasniva na drevnom običaju libacija, koji je podrazumevao izlivanje tečnosti (poput ulja, vina ili vode) kao žrtve Bogu (videti, na primer: 1. Mojsijeva 35,14; 2. Mojsijeva 29,40; 2. Samuilova 23,15-17). To prividno „rasipanje“ dragocene tečnosti u činu obožavanja može da nas podseti na Marijin čin izlivanja „mnogocjenoga mira čistoga nardova“ (Marko 14,3-9; Jovan 12,3), kojim je pomazala Isusovu glavu i noge. Premda to nije bila žrtva izlivenica u pravom smislu, nesumnjivo je predstavljala ogromnu žrtvu, koja je prikladno ilustrovala Hristovu beskrajnu žrtvu za naše spasenje.

Ukoliko bi bio pogubljen zbog svog dela širenja evanđelja, Pavle bi se tome radovao, jer bi njegov život bio „izliven“ kao žrtva Bogu. Budući da se žrtve izlivenice u jevrejskoj Bibliji uglavnom nisu prinisile same već kao dodatak drugoj žrtvi (videti: 4. Mojsijeva 15,1-10; 4. Mojsijeva 28,1-15), Pavle bi davanje svog života smatrao odgovarajućim dodatkom „žrtvi i službi“ vernika u Filibi koji su, putem vere, odlučili da posvete svoj život Bogu kao „žrtvu živu“ (Rimljanima 12,1).

Rani hrišćani, uključujući one u Filibi (Filibljanima 1,27-29), bili su aktivni u objavljivanju svoje vere. Širili su evanđelje idući od kuće do kuće (Dela 5,42). Otvarali su svoje domove za proučavanje Svetog pisma (Dela 12,12; 1. Korinćanima 16,19; Kološanima 4,15; Filimonu 1,2), i bili su u stanju da navedu razloge iz Svetog pisma za ono u šta su verovali (Dela 17,11; Dela 18,26; 1. Petrova 3,15). Naši adventistički pioniri su činili isto. Umesto da se oslanjaju na pastore da objavljuju poruku njihovim susedi-ma, oni su delili svoju veru, davali biblijske časove i pripremali ljude kako bi bili spremni za krštenje kad se propovednik vrati.

Ukratko, po cenu velike lične žrtve, to jest, „žrtve žive“, oni su radili na širenju evanđelja. Treba li mi da činimo išta manje od toga?

Razmislite šta bi u vašem životu značilo da postanete „žrtva živu“. Koliko se žrtvujete za Božje carstvo, i šta vam odgovor na to pitanje govori o vama samima.

DOKAZANI KARAKTER

Timotijeva uloga kao pridruženog pošiljaoca ove poslanice već je bila pomenuta (Filibljanima 1,1). Sada Pavle počinje detaljno da izlaže koliko je Timotije dragocen kao jedan od njegovih saradnika. On je opisan kao evanđelista (2. Timotiju 4,5) koga je Pavle poslao u Makedoniju (1. Solunjanima 3,2; uporediti sa stihovima Dela 18,5; Dela 19,22) i, u nekoliko navrata, u Korint (1. Korinćanima 4,17; 1. Korinćanima 16,10). Prethodno je radio sa Pavlom i Silom u Korintu (1. Solunjanima 1,1; 2. Solunjanima 1,1), a kasnije u Efesu (1. Timotiju 1,2,3; uporediti sa stihom Dela 19,22). Pavle opisuje Timotija kao nekoga ko je „jednake misli“ s njim (Filibljanima 2,20). Grčka reč (doslovno: „jednak u duši“) nagoveštava da je on bio sličan Pavlu u mnogo čemu, uključujući posvećenje Hristu, energične napore na širenju evanđelja, i posebno njegovu brigu za Filibljanima.

Šta mislite zašto Pavle ovde tako pozitivno i tako nadugačko govori o Timotiju (videti: Filibljanima 2,19-23)? Šta još Pavle kaže o njemu (videti: 1. Korinćanima 4,17; 2. Timotiju 1,5)?

Još jedna od Timotijevih vrlina koju Pavle pominje je njegovo poštenje („dokazani karakter“) (Filibljanima 2,22). Grčka reč upotrebljena ovde opisuje osobu koja je, kroz razna iskušenja, temeljno oprobana (Rimljanima 5,4) i čiji su se karakter i služba pokazali kao iskreni (2. Korinćanima 2,9; 2. Korinćanima 9,13). Pavle zna da je to istina u Timotijevom slučaju, jer se u to uverio u mnogim prilikama kada su zajedno radili na širenju evanđelja.

Upravo teška iskustva u životu testiraju naš karakter i pokazuju ko smo iznutra. Elen G. Vajt to ovako objašnjava: „Život nas uči disciplini... Biće provokacija koje će okušati našu narav, i upravo se spremnošću da se sve to dočeka u pravom duhu razvijaju hrišćanske vrline. Ako uvrede i ruženja krotko podnosimo, ako na uvredljive reči odgovaramo blagošću, a na zlostavljanje dobrotom, to je dokaz da Hristov Duh boravi u našem srcu.“ – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, sv. 5, str. 344. U nastavku ona kaže da će „teškoće i neprijatnosti koje smo pozvani da podnosimo... ako ih u pravom duhu istrpimo, razviti u nama karakter sličan Hristovom, po kom se hrišćanin razlikuje od svetovnjaka“. – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, sv. 5, str. 344.

Razmislite o provokacijama, teškoćama i nerviranjima s kojima ste se nedavno suočili. Da li ste ih „krotko podneli“ i „u pravom duhu istrpeli“? Šta možete preduzeti kako bi omogućili da vam takva iskustva pomognu da postanete disciplinovaniji?

„TAKVE LJUDE POŠTUJTE“

**Pročitajte tekst Filibljanima 2,25-30. Kako Pavle opisuje Epafrodi-
ta? Koji konkretni stavovi i postupci tog hrišćanskog radnika otkri-
vaju njegov karakter?**

Epafrodit se pominje samo u ovoj poslanici, ali saznajemo dosta toga o njemu iz tih nekoliko kratkih napomena koje se pojavljuju. Sudeći po njegovom imenu (koje upućuje na kult Afrodite), on je bio obraćenik iz paganstva. Nazivajući ga svojim „saradnikom“, Pavle hoće da kaže da je on bio aktivan u službi, možda čak i da je radio zajedno s njim u Filibi. A to što je bio i njegov „saborac“ (uporediti sa stihom Filibljanima 1,27) verovatno se odnosi na sukob s kojim se Epafrodit suočio u širenju evanđelja, spreman čak i da rizikuje svoj život (Filibljanima 2,30).

Kao „poslanik“ (grčki: apostolos) imenovan od crkve u Filibi, Epafrodit je poslat da posluži Pavlu u zatvoru i da se pobrine za sve druge njegove potrebe (Filibljanima 2,25). On je bio taj kome su Filibljanli poverili svoje finansijske darove za Pavla (Filibljanima 4,18). Ti prilozi bili su od presudne važnosti, jer sve što je rimskim zatvorenicima moglo biti potrebno, hrana, odeća, posteljina ili druge potrepštine, moralo je da se kupi o njihovom trošku, ili su porodica i prijatelji morali to da im donesu (uporediti sa stihom Dela 24,23). Pred kraj svog drugog utamničenja u Rimu, Pavle traži od Timotija da učini sve što može kako bi došao „prije zime“, i da mu donese „kabanicu“ koju je ostavio u Troadi (2. Timotiju 4,21.13). Pavlu je očigledno bio potreban taj debeli, vuneni ogrtač u njegovoj hladnoj, kamenoj ćeliji. I opet je Epafrodit bio taj kome je povereno da odnese tu poslanicu natrag u Filibu (videti: Elen G. Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 479 /original/).

Možda zbog problema u Filibi (videti 4. Pouku), Pavle je „našao za potrebno“ da pošalje Epafrodita natrag ranije nego što se očekivalo i stoga podstiče Filibljanli da ga prime „u Gospodu sa svakom radosti“ (Filibljanima 2,29). Pavle hoće da ih uveri da se ne brinu o njegovim prilikama u zatvoru. On takođe naglašava da Epafrodit spada u osobe kakve hrišćani treba visoko da cene, ne zbog njihovog bogatstva ili društvenog statusa, već zbog požrtvovanog duha u kom slede Isusov primer (Filibljanima 2,6-11; uporediti sa tekstom Luka 22,25-27). Grčka reč koja se ovde koristi za „poštovanje“ ili „čast“, pojavljuje se samo nekoliko puta u Novom zavetu: za slugu koji rimskom kapetanu „bješe mio“ (Luka 7,2), za one kojima je ukazana čast njihovim mestom na svadbenoj gozbi (Luka 14,8), i za Isusa kao ugaoni kamen, „izbrani i skupocjeni“ (1. Petrova 2,4.6). Da bi Epafrodit bio uključen u tu grupu, morao je zaista biti veran čovek.

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Najbliže će stajati Hristu onaj koji je na zemlji najdublje zahvatio i pio od duha Njegove samopožrtvovane ljubavi – ljubavi koja se ne veliča, ne nadima se... ne traži svoje, ne srdi se, ne misli o zlu' (1. Korinćanima 13,4,5) – ljubavi koja pokreće učenike, kao što je pokretala našeg Gospoda, da daruje sve, da živi i mukotrпно radi, da se žrtvuje do same smrti da bi spasao čovečanstvo. Taj duh ispoljio se u Pavlovom životu. On je rekao: 'Jer je meni život Hristos', jer je njegov život otkrivao Hrista ljudima; a smrt dobitak' – dobitak za Hrista; sama smrt će učiniti da se ispolji sila Njegove milosti i prikupe duše za Njega. Jer će se 'Hristos veličati u telu mojemu', kaže on, 'bilo životom ili smrću' (Filibljanima 1,21.20).“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 549 (original).

„Nije daleko vreme kada će iskušenje doći na svaku dušu. Žig zveri će nam se nametati. Onima koji su korak po korak popuštali zahtevima sveta i prilagođavali se svetovnim običajima neće biti teško da se potčine vlastima, i učiniće to radije nego da se izlože ismevanju, uvredama, pretnjama zatvorom i smrću...“

Kada se mnoštvo lažne braće odvoji od prave, tada će oni skriveni biti izloženi pogledu, i svrstaće se pod Hristovu zastavu kličući: 'Osana!' Oni koji su bili stidljivi, bojažljivi i nepoverljivi prema sebi otvoreno će se izjasniti za Hrista i Njegovu istinu. Najslabiji i oni koji su najviše oklevali u crkvi biće kao David – spremni da delaju i da se suprotstave. Što je noć dublja za Božji narod, to su zvezde blistavije. Sotona će žestoko napadati verne, ali oni će, u Isusovo ime, izaći kao oni koji su više nego pobednici.“ – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, sv. 5, str. 81, 82.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Razmislite o opomeni iz prethodnog citata o onima „koji su korak po korak popuštali zahtevima sveta i prilagođavali se svetovnim običajima“. Šta bi sve moglo da spada u to? Razmotrite u razredu kako bi to moglo da se primeni, ne samo na pojedince, već i na crkvu kao celinu.
2. Bog kaže: „One ću poštovati koji mene poštuju“ (1. Samuilova 2,30). Na koje načine mi poštujemo Boga? Da li je to isto što i „dati slavu Njemu“ (videti: Otkrivenje 14,7)? Zašto jeste ili zašto nije?
3. Kako da razumemo ideju o građenju svog spasenja, a da ne upadnemo u zamku legalizma?

UZDANJE SAMO U HRISTA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Filibljanima 3,1-16; Rimljanima 2,25-29; Jovan 9,1-39; Efescima 1,4.10; 1. Korinćanima 9,24-27.

Tekst za pamćenje: „Da poznam njega i silu vaskrsenija njegova i zajednicu njegovijeh muka, da budem nalik na smrt njegovu, da bih kako dostigao u vaskrsenije mrtvijeh“ (Filibljanima 3,10.11).

Ima nečeg u nama što izaziva sumnjičavost kada je reč o spasenju samo verom, bez dela zakona. To jest, iz nekog razloga, svi smo skloni da se oslanjamo na svoja dela, kao da bi ona mogla doprineti našem spasenju. Pavle se tom temom bavi na prilično upečatljiv način u jednoj energičnoj polemici, u kojoj se suprotstavlja onima koji insistiraju na tome da je obrezanje neophodno za spasenje.

Da bi sprečio svaku mogućnost za verovanje da sopstvena dela, kao što je obrezanje, mogu da doprinesu nečijem spasenju, Pavle razjašnjava da pravednost potiče od Hrista, kao dar koji dolazi putem vere, a ne putem zakona. Premda obrezanje danas možda nije toliko sporno pitanje, princip na koji se ono odnosi svakako jeste.

I sama protestantska reformacija je otpočela upravo u vezi s tim spornim pitanjem – ulogom vere i dela u iskustvu Hristovog sledbenika. Na kraju krajeva, Hristos je nama sve, „začetnik i dovršitelj“ naše vere (Jevrejima 12,2, NSP). Ako su naši prioriteti pravilno postavljeni, živjećemo sa sigurnošću koju nam pruža Hristova ljubav i uživati, čak i sada, u obećanom spasenju, dok se u isto vreme uopšte „ne uzdamo... u tijelo“ (Filibljanima 3,3).

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 7. februar.

RADOVANJE U GOSPODU

Pročitajte tekst Filibljanima 3,1-3. Koje pozitivne i negativne tonove Pavle tu iznosi, i kako su oni povezani? Kako on opisuje vernike?

Pavle počinje u veoma pozitivnom tonu i zvuči skoro kao da završava svoje pismo. Ali, još nije završio. On se vraća na jednu od glavnih tema ove poslanice – radovanje u Gospodu. I navodi niz razloga za to. Ono što je najvažnije, to je da se uzdamo u Hrista, a ne u sebe same: „Hvalimo se Hristom Isusom, a ne uzdamo se u tijelo“ (Filibljanima 3,3). Ko od nas nije, na ovaj ili onaj način, naučio kroz lično iskustvo da ne polaže poverenje u telo?

Snažno upozorenje: „Čuvajte se“ (ponovljeno tri puta) ne nalazi se nigde drugde u Svetom pismu. Očigledno, Filibljanima su dobro znali na koju pretnju Pavle misli. Umesto na tri različita problema, to upozorenje se po svoj prilici odnosi na jednu grupu lažnih učitelja opisanih na tri različita načina.

O zlim i bezbožnim ljudima se u Izraelu ponekad govorilo kako o „psima“ (Filibljanima 3,2; uporediti sa stihovima: Psalmi 22,16; Isaija 56,10; Matej 7,6; 2. Petrova 2,21.22). Lažni učitelji su se prikladno mogli opisati kao „zli poslenici“. A to što ih naziva „sakaćenjem“ (Filibljanima 3,2, Čarnič), ili „onima koji sakate telo“, pokazuje da su oni, kao u Galatiji i drugim mestima, nastojali da nametnu obrezanje vernicima iz neznaboštva, suprotno odluci Apostolskog sabora (videti Dela 15).

Što je posebno interesantno, izgleda da je jedno od rešenja za duhovne izazove, uključujući i širenje lažnih učenja, upravo „radovanje u Gospodu“ (Filibljanima 3,1; uporediti sa: Filibljanima 4,4).

Sve čemu se *radujemo* donosi nam *radost* (na grčkom su to dve reči za dva različita pojma, ali na engleskom [i našem] jeziku one su srodne). Bog želi da budemo radosni, a Njegova Reč je neka vrsta uputstva za istinsku sreću i trajnu radost. To obuhvata primanje Božje milosti (Psalmi 31,7); polaganje poverenja u Njega (Psalmi 5,11); primanje blagoslova spasenja (Psalmi 9,14); usvajanje Božjeg zakona kao našeg načina života (Psalmi 19,14), uključujući Subotu (Isaija 58,13.14); verovanje u Njegovu Reč (Psalmi 119,162) i odgajanje pobožne dece (Priče 23,24.25).

Život može biti vrlo težak za sve nas, ma koliko nam dobro išlo u ovom trenutku. Ali, čak i ako nam trenutno ne ide dobro, čemu bismo mogli i čemu bi trebalo da se radujemo? Šta nas sprečava u tome?

PAVLOV „PROŠLI ŽIVOT“

Uobičajeno je među hrišćanskim obraćenicima da o svom životu razmišljaju kao životu „pre“ nego što su prihvatili Hrista i „posle“ toga, što i Pavle čini u Filibljanima 3. Ponekad, bilo to ispravno ili ne, i za one koji nisu hrišćani kažemo da su „dobri ljudi“ i, doduše, po merilima ovog sveta mnogi to zaista i jesu. Međutim, prema Božjim merilima, niko nije dobar, čak ni hrišćani.

U tekstu Filibljanima 3,4-6, Pavle ukazuje na mnoge stvari u svom životu na koje je nekad bio ponosan. Koje su to stvari? Kako biste opisali ono što je „dobro“ u vašem životu (bilo u prošlosti ili sadašnjosti)?

Pavle pravi potpuni kontrast između verujućih Jevreja koji šire lažna učenja i neobrezanih vernika, koji se za svoje spasenje oslanjaju u potpunosti na Hrista, a ne uzdaju se u čisto ljudska dela kao što je obrezanje (videti: Jevrejima 6,1; Jevrejima 9,14; uporediti sa: Rimljanima 2,25-29). Premda su Pavlov prošli život i „pedigre“ mogli da ostave priličan utisak na njegove sunarodnike Jevreje, ništa od toga nije doprinelo njegovom spasenju. To ga je, zapravo, čak i ometalo, jer ga je neko vreme činilo slepim za njegovu potrebu za Hristom.

Pavle nije bio samo obrezan – bio je obrezan osmog dana, što je značilo da je on, kao Izraelac i pripadnik zavetnog naroda, obrezan strogo po zakonu. Štaviše, bio je iz Venijaminovog plemena, čija je teritorija obuhvatala neke od najvažnijih izraelskih gradova. Ne samo da je znao hebrejski, već je, kao učenik Gamalaila (Dela 22,3; Dela 26,4,5) i farisej, bio prepun znanja o zakonu i načinima na koji ga, bar prema tradiciji, treba primenjivati.

Toliko je revnovao za zakon da je progonio crkvu zbog navodne opasnosti koju je ona predstavljala za jevrejski način života, kakav je, po njegovom mišljenju, zakon propisivao. Ali, začudo, i pored toga što je bio „besprekoran“ prema ljudskom shvatanju „pravednosti“, ipak je shvatio da je zakon zapravo mnogo dublji i zahtevniji nego što je mogao i da zamisli, i da je, bez Hrista, stajao pred njim osuđen.

Uporedite tekst Rimljanima 7,7-12 sa stihovima Matej 5,21.22.27.28. Koju ključnu misao u vezi sa zakonom i Isus i Pavle ističu, i zašto je pravda „od vjere Isusa Hrista“ (Filibljanima 3,9), a ne zakon, jedini izvor istinske pravednosti? Gledajte na to ovako: Koliko dobro držite zakon, pogotovu kad se uzme u obzir smisao u kom je Isus rekao da bi ga trebalo držati?

ONO ŠTO JE BITNO

Kao što smo istakli u jučerašnjem proučavanju, ono što je Pavla ranije činilo ponosnim bilo je zapravo prepreka za veru, jer ga je zaslepljivalo za njegovu potrebu za Hristom. Pavle koristi jezik trgovine, dobitak i gubitak, da bi opisao svoj duhovni bilans iz perioda koji je prethodio veri. Premda ne volimo mnogo o tome da razmišljamo, svako ljudsko biće ima „duhovni bilans“. Pavlov bilans prethodno se merio jevrejskim vrednostima tog vremena, a ne biblijskim vrednostima kojima je Isus poučavao.

Posle obraćenja, njegov duhovni bilans izgledao je mnogo drugačije, jer se njegova skala vrednosti dramatično promenila, iz „valute“ judaizma u „valutu neba“.

„Onaj koji je sišao sa neba može da govori o nebu i da pravilno predstavi ono što čini nebesku valutu, na koju je On utisnuo svoj lik i natpis. On zna u kakvoj opasnosti se nalaze oni koje je došao da uzdigne iz poniženja, i postavi pored sebe na presto. Predočava im koliko je rizično da svojom naklonošću tako izdašno obasipaju beskorisne i opasne stvari. On nastoji da odvрати um od onoga što je zemaljsko i privuče ga onome što je nebesko, da ne bismo traćili svoje vreme, talente i prilike na nešto što je puka taština.“ – Ellen G. White, *The Advent Review and Sabbath Herald*, July 1, 1890.

U svetu prvovekovnog judaizma Pavle je bio zvezda u naglom usponu, sve dok se njegov duhovni vid, pošto je bio zaslepljen prizorom proslavljenog Isusa na putu za Damask (Dela 9), nije popravio, i dok nije bio u stanju jasno da vidi.

U tekstu Jovan 9 nalazimo priču o drugom čoveku koji je bio slep, a onda je jasno video Isusa. A Isus za sebe kaže da je došao na ovaj svet „da vide koji ne vide, i koji vide da postanu slijepi“ (Jovan 9,39). Kako bi taj princip mogao da se primeni na vaš lični život?

Šta bi moglo biti vrednije od večnog života na nebu i na novoj zemlji? Pa ipak, svetovne vrednosti čine tako mnogo ljudi slepim za tu realnost. Postoji stalno nadmetanje između onoga što se ovde ceni (videti Matej 13,22; Luka 4,5,6; 1. Jovanova 2,16) i onoga što Nebo ceni – na primer: sličnost sa Hristom i spasene duše.

Svet može da nas učini slepim za duhovne istine i ono što je zaista važno. Šta je od ključne važnosti da bismo svoj pogled čvrsto uperili u to što je istinski bitno?

VERA HRISTOVA

Ne smemo promašiti glavni smisao Pavlovih reči. Došlo je do čudesne razmene koju je on doživio na putu za Damask, kad je svoj stari život, zasnovan na zakonu, zamenio za prisustvo samog Hrista – „da Hrista dobijem, i da se nađem u njemu“ (Filibljanima 3,8.9).

Naći se „u Njemu“, to jest, u Hristu, svakako je zanimljiv izraz. Pročitajte sledeće: Efescima 1,4; 2. Korinćanima 5,21; Kološanima 2,9 i Galatima 2,20. Na osnovu tih stihova, šta mislite da je Pavle tom tvrdnjom hteo da kaže?

O Pavlovom izrazu „biti u Hristu“ naširoko se raspravljalo, ali ne treba da nas iznenadi što verovatno najbolje objašnjenje tog izraza potiče od samog Pavla: „Da je sprovede (tajnu svoje volje) kad se ispuni vreme, da u Hristu ponovo sastavi sve što je na nebesima i na zemlji; u njemu“ (Efescima 1,10, Čarnič). To je bio Božji cilj od početka. A Pavle razjašnjava kako do toga dolazi: „Vi /ste/ u Hristu Isusu, koji nam posta premudrost od Boga i pravda i osvećenje i izbavljenje“ (1. Korinćanima 1,30).

Biti „u Hristu“ podrazumeva sve ono što plan spasenja obuhvata, od svitanja naše duhovne inteligencije (mudrost), do opravdanja verom (pravednost), pripreme za nebo (posvećenje), i konačno, do proslavljanja prilikom Drugog dolaska (iskupljenje). Spasenje je Hristovo delo od početka do kraja – za nas i u nama. Otuda, zadobijanjem Hrista, mi imamo sve što nam je potrebno.

Pročitajte stih Filibljanima 3,9. Koja dva pojma Pavle suprotstavlja, i zašto je važno uvek imati na umu tu razliku?

Kao što je Pavle uvideo, imati „svoju pravdu“ nije istinska pravednost, jer nam zakon ne može dati život (videti Galatima 3,21.22). Samo Hristos to može, putem vere. I to ne bilo kakve vere. Na kraju krajeva, i đavoli veruju i dršću (Jakov 2,19). Jedina spasonosna vera je „vera Hristova“. Jedino Njegova vera je u potpunosti poslušala i *može* da posluša. (Grčka reč za veru, *pistis*, znači takođe i *vernost*.) Dakle, ako smo u Hristu i ako On živi u nama (Galatima 2,20), onda živimo Njegovom verom kroz našu veru u Njega.

SAMO JEDNO – POZNAVATI HRISTA

Pročitajte tekst Filibljanima 3,10-16. Koje su neke od glavnih misli koje Pavle iznosi u ovom odlomku?

Svakako, nema ničega važnijeg od poznavanja Hrista, što nam garantuje da će nas na kraju On poznati i priznati pred Ocem (videti: Matej 7,21-23; Matej 10,32.33). A kako Ga mi upoznajemo? Preko Njegove pisane Reči – čitajući i sprovodeći je u život. Mi Ga ne možemo poznavati licem k licu kao što su to mogli Njegovi učenici. Ali, začudo, uprkos tako bliskom poznanstvu, oni ipak nisu uspevali da razumeju Njegove reči, što naglašava našu potrebu za tim da nas Sveti Duh vodi (videti: Jovan 16,13). Što Ga više poznajemo, to smo Mu bliži, jer doživljavamo „silu vaskrsenija njegova“ (Filibljanima 3,10), koja nas uzdiže da bismo živeli „novim životom“ (Rimljanima 6,4, Čarnić).

Još jedan način na koji se približavamo Isusu je kroz „zajednicu njegovih muka“ (Filibljanima 3,10). Svako iskušenje s kojim se suočimo, svako bolno iskustvo koje podnesemo, pomaže nam da shvatimo i da više cenimo ono kroz šta je Isus prošao zbog nas, a takođe i da jasnije razumemo Njega i Njegovu volju.

Treći način da Mu se približimo jeste da stremimo „ka cilju“ (Filibljanima 3,14, SSP). Koji je to cilj? To je prevod reči upotrebljene samo ovde u celom Novom zavetu (*skopos*). Ona se odnosi na ciljnu liniju trke i nagradu koja se dodeljuje pobedniku. Pavle je naziva darom „gornjega zvanja Božijega u Hristu Isusu“ (Filibljanima 3,14). Kao što se Hristos, kroz svoju smrt i vaskrsenje, vazneo na nebo, Bog i nas poziva da primimo istu nebesku nagradu – večni život.

Mi to, očigledno, još uvek nismo postigli. Nećemo biti savršeni u punom smislu sve dok se naše „poniženo tijelo“ ne preobrazi „da bude jednako tijelu slave njegove“ (Filibljanima 3,21). Ali poznavanjem Njega i prizivanjem Njega u naš život svakog dana, mi sežemo ka cilju da već sada budemo slični Hristu na svaki mogući način. To je to „jedno“ na šta se i Pavle usredsredio. Kao kad trčimo trku (videti 1. Korinćanima 9,24-27), ne obraćamo pažnju na to dokle smo stigli ni ko nas prati. Naš jedini fokus je na onome što je pred nama – na toj nebeskoj nagradi koja nas čeka. Tu nam je predočena živa slika: trkač je u potpunosti usredsređen na cilj, naprežući svaki mišić i naginjući se unapred u težnji da što pre stigne do linije cilja.

Zašto je važno da se, u svom hodanju sa Gospodom, ne osvrćete stalno unazad, bar ne na svoje grehe i neusphe, već da radije gledate napred u ono što vam je obećano u Hristu upravo sada?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Onaj koji želi da izgradi snažan, uravnotežen karakter, onaj koji želi da bude svestrani hrišćanin, Hristu mora da preda sve i za Hrista da učini sve, jer Otkupitelj ne može da prihvati podeljenu službu. On iz dana u dan mora da uči šta znači predati sebe Bogu. Mora da proučava Božju Reč, da shvati njeno značenje i sluša njene propise. Tek tako može dostići meru hrišćanskog savršenstva. Bog će, iz dana u dan, raditi s njim, usavršavajući karakter koji treba da opstane u vreme završne probe. Vernik će, iz dana u dan, pred ljudima i anđelima izvoditi plemeniti eksperiment, pokazujući šta evanđelje može da učini za palo ljudsko biće.“ – Elen G. Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 483 (original).

„Oni koji čekaju dolazak Ženika, treba da kažu narodu: 'Evo Boga našega.' Poslednji zraci blagodatne svetlosti, poslednja poruka milosti koju treba objaviti svetu, predstavlja otkrivenje Njegovog karaktera ljubavi. Božja deca treba da ispoljavaju Njegovu slavu. U sopstvenom životu i karakteru treba da otkriju šta je Božja blagodat učinila za njih.

Svetlost Sunca pravde treba da se pokaže u dobrim delima – rečima i delima svetosti.“ – Elen G. Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, str. 415, 416 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Zadržite se više na toj temi o radovanju u Gospodu. Zapazite da se tu ne kaže da se radujete u svojim nevoljama (mada je i to biblijski ispravno) već u Gospodu. Zašto je važno uvek imati pred sobom Gospoda, Njegovu dobrotu, Njegovu silu, Njegovu ljubav i Njegovu spasenje? Kako bi to moglo uveliko da nam koristi usred neizbežnih životnih iskušenja?
2. Zapazite kako navedeni citati opisuju ulogu blagodati u stvaranju „dobrih dela“ koja mi kao hrišćani činimo. Zašto je ta uloga blagodati tako važna dok iščekujemo Hristov skori dolazak? Odnosno, iako se ne spasavamo delima, da li smo zaista spaseni ako ih nemamo?
3. Zadržite se više na toj ideji da se ne treba uzdati u telo. Šta to znači? Zašto ne bi trebalo da imamo poveranja u telo? Zar naše telo nije dar od Boga?

NEBESKO DRŽAVLJANSTVO

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Filibljanima 3,17-4,23; 1. Korinćanima 15,42-44; Jovan 14,27; Psalmi 119,165; Jov 1,21; 1. Timotiju 6,7.

Tekst za pamćenje: „Ne brinite se ni za što nego u svemu molitvom i moljenjem sa zahvaljivanjem da se javljaju Bogu iskanja vaša“ (Filibljanima 4,6).

Pouka za ovu sedmicu zaključuje naše proučavanje Poslanice Filibljanima, i puna je vrednih lekcija i maksima za svakodnevni život. Izgleda da se mnoge od visokih moralnih vrednosti kojima se apostol Pavle rukovodio u svom životu nalaze u završnim stihovima ove poslanice. Slično Isusovim učenjima, koja se usredsređuju na unutrašnje biće, ono što Pavle deli sa nama su tajne življenja radosnim hrišćanskim životom.

Čak i kad se stvari ne odvijaju onako kako bismo želeli, što se dešava češće nego što bismo želeli, ne treba da se brinemo, da budemo uznemireni ili obeshrabreni. Umesto toga, postoje principi koji će nam pomoći da nađemo unutrašnju snagu kako bismo se suočili sa izazovima koje život donosi, tako da možemo da iskusimo trajan i postojan mir koji samo Bog može da pruži. Sadašnjost i budućnost u Njegovim su rukama, i On će se postarati za sve što nam treba.

Što je najvažnije, ne treba da polažemo svoje nade u zemaljske sisteme vladavine koji nas redovno razočaravaju. Kao hrišćani, mi smo državljani Božjeg nebeskog carstva. A uz to državljanstvo dolaze privilegije, predivne privilegije. A i odgovornosti takođe.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 14. februar.

UZORI

Svi mi, pre ili kasnije, nađemo ljude kojima se divimo i koje želimo da oponašamo. Za decu je naročito važno da imaju dobre uzore. U idealnom slučaju, to bi bili njihovi otac i majka. Kako odrastaju, oni će nalaziti druge uzore, možda u vezi sa zanimanjem koje su izabrali, ili čak u biografijama koje su čitali. Takođe mogu saznavati kako su različite biblijske ličnosti izlazile na kraj sa izazovima i porediti ih sa sopstvenim životnim iskustvima.

Nažalost, u današnjim društvenim medijima postoji obilje loših uzora. Bombardovani smo „klikbejtovima“ (mamci za klikove) – pričama koje se detaljno bave raskalašnim i zbrkanim životom poznatih ličnosti. I Pavlovi čitaoci u Filibi, mada naravno nisu imali posla sa internetom, ipak su se suočavali sa sličnim izazovima.

Činjenica je da je svet u kom je Pavle živeo bio veoma pokvaren, nemoralan i zao, kao što je i naš danas. Uvek je bilo – i uvek će biti, sve do kraja – više nego dovoljno zla. Pitanje za nas glasi: Kako da na to odgovorimo?

Pročitajte tekst Filibljanima 3,17-19. Kako su dobri i loši uzori opisani u tom odlomku? Koji ključevi su dati za njihovo razlikovanje?

Ne smemo propustiti da zapazimo Pavlovu ljubav prema onima s kojima se ne slaže – on plače nad njima! Zapazite takođe da ih on ne naziva *svojim* neprijateljima, već neprijateljima „krsta Hristova“ (Filibljanima 3,18). Pavle je shvatio da su mnogo veće stvari u pitanju, naime, prepoznao je način na koji krst ruši barijere i dovodi nas sve na isti nivo, kao grešnike kojima je potreban Spasitelj (videti Efescima 2,11-14).

Takođe, ne treba zanemariti ni kako Pavle podstiče Filibljanane da se usredsrede na dobre primere, a ne na loše, da pažljivo posmatraju one čiji je način života umnogome sličan njegovom. Interesantno je da Pavle koristi sličan jezik kada upozorava Rimljane da se čuvaju „onijeh koji čine raspre i razdore na štetu nauke koju vi naučiste, i uklonite se od njih“ (Rimljanima 16,17). Obmanjivači u Rimu opisani su kao oni koji „ne služe Gospodu našem Isusu Hristu nego svojem trbuhu“ (Rimljanima 16,18).

Mada je, naravno, Isus jedini savršeni uzor, ima i drugih koji bi, makar u nekim oblastima, mogli da nam budu dobar primer. U isto vreme, koju vrstu uzora vi predstavljate za druge?

„STOJTE U GOSPODU“

Pročitajte stihove Filibljanima 3,20.21. Na koji slikovit način Pavle opisuje kako hrišćansko „življenje“ izgleda?

Za razliku od neprijatelja krsta, koji „zemaljski misle“ i nemaju većeg dobra od sopstvenih trbuha (Filibljanima 3,19), hrišćansko življenje je na nebesima, a naš vladar je Isus Hristos lično. Da bi istakao tu misao, Pavle naglašava potrebu da „naše poniženo tijelo“ (Filibljanima 3,21) podložno bolesti, propadanju i smrti, bude preobraženo, i da bude poput Hristovog slavnog vaskrskog tela.

Kako sledeći odlomci opisuju to proslavljeno stanje?

- Jov 19,25-27 _____
- Luka 24,39 _____
- 1. Korinćanima 15,42-44 _____
- 1. Korinćanima 15,50-54 _____
- Kološanima 3,4 _____

Na kraju će, preko Isusa, smrt kao „posljednji neprijatelj“ biti uništena (1. Korinćanima 15,26). I to je naša najveća nada, konačno obećanje koje nam je dato u Isusu – ne samo nestanak smrti već i jedno potpuno novo telo, „telo slave“ (Filibljanima 3,21).

U jednoj knjizi koja govori o tome kako naći „spasenje“ bez Boga, gde se tvrdi, dosta naivno, da prevazilaženje straha od smrti predstavlja „spasenje“, pri čemu autor, Luk Feri ipak priznaje da nas „hrišćanstvo osposobljava ne samo da prevaziđemo strah od smrti, već i da pobedimo samu smrt. A pošto se to čini na planu ličnog identiteta, a ne anonimnosti ili apstrakcije, to je po svemu sudeći jedina verzija koja nudi zaista definitivnu pobjedu lične besmrtnosti nad našim stanjem kao smrtnika.“ – Luc Ferry, *A Brief History of Thought* (New York: HarperCollins, 2011, Kindle edition), str. 90. To je prilično značajno priznanje, budući da dolazi od jednog ateiste.

Tako, za Pavla, naše nebesko državljanstvo obuhvata obećanje o vaskrsenju i večnom životu u vidu jednog potpuno novog postojanja koje sad jedva možemo i da zamislamo.

Zašto je obećanje o večnom životu od presudne važnosti za sve u šta verujemo? Šta bi ovaj svet uopšte mogao da nam pruži, zbog čega bi vredelo izgubiti ono što nam Hristos nudi?

RADUJTE SE U GOSPODU – UVEK

Pročitajte tekst Filibljanima 4,4-7. Kako da doživimo „mir Božij“?

Pošto se ponovo dotakao potrebe za jedinstvom (Filibljanima 4,1-3), Pavle prelazi na drugu temu: radovanje u Gospodu (Filibljanima 4,4-7).

Koliko puta ste bili pod stresom zbog nečega što je na kraju samo od sebe nestalo isto tako brzo kao što se i pojavilo? Isus je s razlogom više puta naglasio da ne treba da brinemo (videti: Matej 6,25-34; Matej 10,19), a Petar nas podseća da sve svoje brige i strepnje možemo baciti na Gospoda, „jer se on brine za vas“ (1. Petrova 5,7). Sve veći problemi širom sveta trebalo bi, zapravo, da nas nadahnu nadom da je Gospodnji dolazak blizu (uporediti: Matej 24,33; Luka 21,28; Jakov 5,8).

Protivotrov za brigu i uznemirenost u *svemu*, u svakoj situaciji, jeste upućivanje molitava vere (Filibljanima 4,6.7). Očigledno, treba da verujemo i postupamo u skladu sa svojim molitvama kao da su već uslišene, čak i pre nego što vidimo njihovo ostvarenje, jer treba da se molimo „sa zahvaljivanjem“. Dodata je takođe i reč „moljenje“ (grčki: *deësis*), što označava trenutke krajnje potrebe i hitnosti (videti, na primer: Luka 1,13; Filibljanima 1,19; 1. Timotiju 5,5; Jakov 5,16). Naše molitve su još uvek „iskanja“, ali možemo zasigurno znati da su nam one prihvaćene, sve dok se molimo „po volji njegovoj“ (1. Jovanova 5,14). Tada možemo počivati u miru, znajući da su sva naša htenja u Božjim rukama.

Kako sledeći stihovi proširuju naše razumevanje Božjeg mira? Psalmi 29,11; Isaija 9,6; Luka 2,14; Jovan 14,27; 1. Korinćanima 14,33.

Božji mir je nešto što nam svet nikad ne može dati, jer on potiče iz sigurnosti da imamo dar večnog života preko Isusa, našeg Spasitelja (Rimljanima 5,1; Rimljanima 6,23). Taj mir utiče na svaki aspekt života i „prevazilazi svaki um“ (Filibljanima 4,7). On se ne može shvatiti samo umom, kao što ukazuje grčka reč *nous* (um) koja se ovde koristi.

Kako biste opisali nekome šta znači doživeti „mir Božji“?

MISLITE O OVOME...

Mir koji prevazilazi svaki um moći će i „da sačuva srca vaša i misli vaše u Gospodu Isusu“ (Filibljanima 4,7). Našem unutrašnjem životu potrebna je zaštita. Interesantno je što stih Filibljanima 4,7 koristi vojnu metaforu u vezi sa Božjim mirom. Grčki glagol (*froureō*) upotrebljen je da opiše vojnički garnizon koji štiti grad od invazije (2. Korinćanima 11,32; uporediti Dela 9,24).

Još jedan veoma važan aspekt unutrašnjeg mira obuhvata življenje u skladu s Božjom voljom. „Velik mir imaju oni koji ljube zakon tvoj, i u njih nema spoticanja“ (Psalmi 119,165).

Pročitajte stihove Filibljanima 4,8.9. Koja konkretna dela nam se snažno preporučuju?

Pavle otpočinje tekst Filibljanima 4,8.9 rečima „A dalje“ i listom od šest vrlina praćenih njihovim rezimeom i ohrabrenjem da se ugledamo na Pavlov primer. Taj završni međukulturalni podsticaj dobro se uklapa u grčko-rimsku sredinu Filible, s njenim dvojnim naglaskom na vrlini i uzoru. Zanimljivo je, međutim, da je fokus na biblijskim vrlinama, što je prilično očigledno na osnovu toga što Pavle izostavlja četiri glavne grčke vrline (razboritost, pravdu, umerenost i hrabrost).

1. *Istinito* – nije slučajno što ta lista počinje glavnom biblijskom vrlinom, istinitošću, koju Isus („Zaista vam kažem...“) i ceo Novi zavet često naglašavaju (videti, na primer: Dela 26,25; Rimljanima 1,18; 1. Korinćanima 13,6; 2. Korinćanima 4,2; Efescima 4,15; 1. Timotiju 3,15; Jakov 1,18; 1. Petrova 1,22; 1. Jovanova 2,21).
2. *Pošteno* – grčka reč se odnosi na ličnu vrlinu (u nekim prevodima: „plemenito“ ili „pobožno“; uporediti sa upotrebom te reči u stihovima: 1. Timotiju 3,8.11; Titu 2,2).
3. *Pravedno* – ta vrlina se definiše u odnosu na Božji pravedan karakter (uporediti sa upotrebom te reči u stihu Filibljanima 1,7).
4. *Prečisto* – misao i delovanje koji proizlaze iz Božje pravednosti koja opravdava i prima se verom (videti stih: 1. Jovanova 3,3).
5. *Preljubazno* (ili „lepo“) – estetska lepota koja je široko zastupljena u delima Božjeg stvaranja.
6. *Slavno* („na dobrom glasu“ – SSP).

Kako se nijednoj od tih osobina ne bi pripisalo pagansko značenje, Pavle navodi još dve smernice za razmišljanje o tim nebeskim vrlinama: „I još ako ima koja dobrodetelj, i ako ima koja pohvala, to mislite“ (Filibljanima 4,8). A zatim, da bi otklonio svaku sumnju i mogući nesporazum, poziva nas da praktikujemo ono što smo primili, čuli, videli i naučili iz njegovog ličnog primera (Filibljanima 4,9).

KLJUČEVI ZADOVOLJSTVA

Pročitajte stihove Filibljanima 4,10-13.19. Koje ključeve Pavle otkriva da bi se živelo zadovoljno i srećno?

Kada se nađe u krajnje teškim okolnostima (kao što su glad, bolest, povreda, gubitak), čovek počinje da razmišlja o onome što je zaista bitno, i da obraća pažnju na blagoslove koji se obično olako shvataju. Kada smo „poniženi“ (Filibljanima 4,12), kad „oskudevamo“ (SSP), ili smo ostavljeni „skoro bez ičega“ (prevod sa engleskog), to je prilika da se uzdignemo u veri.

I obrnuto, kada „izobilujemo“, uvek treba da budemo svesni da sve to može nestati u trenutku (videti: Priče 23,5). Kao što nas Jov i Pavle podsećaju, ništa nismo doneli na ovaj svet kada smo rođeni, i ništa nećemo poneti sa sobom u grob (Jov 1,21; 1. Timotiju 6,7).

Zapazite sledeća biblijska obećanja:

- Psalmi 23,1 – „Gospod je pastir moj, ništa mi neće nedostajati.“
- Matej 6,32 – „Zna i otac vaš nebeski da vama treba sve ovo.“
- 1. Petrova 5,7 – „Sve svoje brige bacite na nj, jer se on brine za vas.“
- Filibljanima 4,19 – „A Bog moj da ispuni svaku potrebu vašu po bogatstvu svojemu u slavi, u Hristu Isusu.“

I najlepše od svih: „Sve mogu u Isusu Hristu, koji mi moć daje“ (Filibljanima 4,13). Verovatno niko od nas ne može u potpunosti da shvati šta to „sve“ podrazumeva. Svakako, kao u slučaju bilo kog zahteva za Božjom pomoći i snagom, moramo tražiti u skladu s Njegovom voljom. Ali mi često čak ne tražimo ni to što znamo da je u skladu s Njegovom voljom. Zato Jakov kaže: „Nemate, jer ne ištete“ (Jakov 4,2).

Evo nekih stvari koje možemo tražiti s poverenjem, jer znamo da su u skladu s Božjom voljom:

- Spasenje naših najmilijih ili nekog prijatelja (1. Timotiju 2,3,4)
- Hrabrost da govorimo o svojoj veri (Otkrivenje 22,17)
- Oproštenje kad priznamo i napustimo nešto što je pogrešno (1. Jovanova 1,9)
- Snagu da poslušamo Božje zapovesti (Jevrejima 13,20.21)
- Ljubav prema onima koji nas mrze i zlostavljaju (Matej 5,44)
- Mudrost u izazovnim prilikama (Jakov 1,5)
- Razumevanje istine u Božjoj Reči (Jovan 8,32)

Kako se nosite s tim kada se za nešto molite, a to se još uvek ne ostvaruje, ili se možda nikad neće ni ostvariti?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Samo oni koji neprestano primaju nove zalihe blagodati dobijaće snagu koja odgovara njihovim svakodnevnim potrebama i njihovim sposobnostima da je upotrebe. Umesto da gledaju u neko buduće vreme, kada će posebnim izlivanjem duhovne sile biti na čudesan način osposobljeni da zadobijaju duše, oni se svakoga dana predaju Bogu i traže da ih On učini sudovima spremnim za upotrebu. Svakoga dana koriste prilike za službu koje se nalaze u njihovom okruženju. Svakoga dana svedoče za Učitelja gde god da se nađu, bilo na nekom skromnom području rada u domu, ili na nekom javnom polju na kom mogu da budu od koristi.

Posvećeni radnik nalazi prekrasnu utehu u saznanju da je čak i sam Hristos u toku svog boravka na Zemlji svakoga dana tražio od Oca nove zalihe neophodne blagodati, i da je posle tih razgovora s Ocem odlazio da ojača i blagoslovi druge...

Svaki radnik koji sledi Hristov primer biće pripremljen da primi i upotrebi silu koju je Bog obećao svojoj Crkvi za prikupljanje žetve zemaljske.“ – Elen G. Vajt, *Božja zadivljujuća blagodat*, str. 117 (original).

„Bog zna naše potrebe i stara se za njih. Gospod ima riznicu zaliha za svoju decu, i može da im pruži ono što im je potrebno pod svim okolnostima. Zašto Mu onda ne verujemo? On je dao precizna obećanja svojoj deci pod uslovom istinske poslušnosti Njegovim zapovestima. Nema tere-ta koji On ne može da ukloni, nema tame koju On ne možda da rasprši, nema slabosti koju On ne može da pretvori u snagu, nema straha koji On ne može da umiri, nema dragocenih težnji koje On ne može da usmerava i opravda.

Mi ne treba da gledamo na sebe. Što se više bavimo svojim nesavršenostima, manje ćemo imati snage da ih prevaziđemo.“ – Ellen G. White, *That I May Know Him*, str. 224.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Setite se nekih od najboljih primera vaših molitava koje su uslišene. Kako vam to pomaže da iskusite Božji mir koji prevazilazi svaki um? A šta je sa onim molitvama koje nisu uslišene? Kako ipak možete doživeti obećani mir?
2. U kontekstu stiha Filibljanima 4,8, kojim mislimo posvećujete svoje vreme? U kojoj meri to o čemu razmišljate jača vašu veru i hodanje sa Gospodom?
3. Razgovarajte o poslednjem navedenom citatu. Koje su implikacije izjave: „Što se više bavimo svojim nesavršenostima, manje ćemo imati snage da ih prevaziđemo“? Šta je, prema tome, ključ za njihovo prevaziženje?

HRISTOVA PREUZVIŠENOST

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 1,26.27; Kološanima 1,15-20; Jovan 1,1-3; Efescima 1,22; 1. Korinćanima 12,12-27; 1. Korinćanima 4,9; Rimljanima 6,3.4.

Tekst za pamćenje: „[Hristos] koji je obličje Boga što se ne vidi, koji je rođen prije svake stvari. Jer kroz njega bi sazdano sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza nj i za nj sazda. I on je prije svega, i sve je u njemu (Kološanima 1,15-17).

Poukom za ovu sedmicu, nastavljamo s našim razmatranjem Poslance Kološanima (videti 1. i 2. Pouku). U 2. Pouci, u odeljku za četvrtak, videli smo da se u tekstu Kološanima 1,9-12, Pavle moli za hrišćane u Kolosi, izražavajući želju da oni žive na način koji je ugodan Bogu. U stihovima 12 i 13, on poredi dva carstva: „Carstvo svetlosti“ (Kološanima 1,12, NSP) i „vlasti tamne“ (Kološanima 1,13). Bog Otac nas je osposobio da imamo udela u večnom nasleđstvu u carstvu svetlosti, oslobodio nas od vlasti i sile tame i premestio „nas u carstvo sina ljubavi svoje, u kome imamo izbavljenje krvlju njegovom i oprostjenje grijeha“ (Kološanima 1,13.14).

Drugim rečima, u Isusu, u ličnosti Onoga koji je takođe naš Bog i Stvoritelj, imamo iskupljenje. On nas je iskupio, i verom u Njega premešteni smo iz carstva tame u carstvo Njegovog ljubljenog Sina.

Ove sedmice razmotrićemo jednu od najopsežnijih i najuzvišenijih izjava o Isusu u Novom zavetu. Šta znači to što je Isus „slika nevidljivoga Boga“, a ipak je „Prvorođeni nad svim što je stvoreno“ (Kološanima 1,15, SSP)?

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 21. februar.

SLIKA NEVIDLJIVOG BOGA

Kad pogledamo u ogledalo ili fotografiju, vidimo svoj lik, ali to je ravan, dvodimenzionalan prikaz. U izvesnom pogledu, skulptura daje jašnju predstavu, ali je ipak daleko od žive, dišuće, pokretljive realnosti. Biblijski pojam slike ili obličja, premda se ponekad odnosi i na te slabije predstave, ipak ukazuje na nešto mnogo šire.

Pročitajte sledeće tekstove: 1. Mojsijeva 1,26.27; 1. Mojsijeva 5,3; 1. Korinćanima 15,49; 2. Korinćanima 3,18 i Jevrejima 10,1. Ukratko navedite različita značenja „obličja“ u tim stihovima. Koliko se ona mogu razlikovati od opisa Isusa kao Božjeg obličja, odnosno Božje slike?

Ljudska bića su stvorena tako da budu što je moguće sličnija Bogu – u fizičkom, duhovnom, relacionom i funkcionalnom smislu. Ipak, ljudi odražavaju Božji lik samo u izvesnim aspektima, a greh je oštetiio čak i to. Ali Isus nam je omogućio da „vidimo“ nevidljivog Boga. „Koji vidje mene“, kazao je Isus, „vidje oca“ (Jovan 14,9). On je „verni odraz“ Božje prirode (Jevrejima 1,3, NSP). On je Božja misao koja se čuje i Božji karakter koji se vidi.

Pročitajte stihove: Matej 11,27 i Jovan 1,1.2.14.18. Zašto je Isus u jedinstvenom smislu sposoban da otkrije Oca?

Zapazite na koje još načine Isus opisuje svoj odnos sa Bogom Ocem:

- „Otac moj doslije čini, i ja činim“ (Jovan 5,17).
- „Ja i otac jedno smo“ (Jovan 10,30).
- „Niko neće doći k ocu do kroza me“ (Jovan 14,6).

Isus je takođe u više navrata opisao sebe pozivajući se, u apsolutnom smislu, na Božje ime: „JA SAM“ (videti: 2. Mojsijeva 3,14); „Ja sam hljeb života“ (Jovan 6,35); „Ja sam vidjelo svijetu“ (Jovan 8,12); „Ja sam pastir dobri“ (Jovan 10,11.14); „Ja sam vaskrsenije i život“ (Jovan 11,25); „Ja / sam/ u ocu i otac u meni“ (Jovan 14,11) i „Ja sam prije nego se Avraam rodio“ (Jovan 8,58).

Kada bi Isus bio bilo ko drugi osim Bog lično, šta bi to značilo ako ne da je Otac poslao neko stvoreno biće da umre za nas? Zašto je to tako radikalno, tako suštinski različito od činjenice da je sam Bog, u ličnosti Isusa Hrista, umro za nas?

PRVOROĐENI NAD SVIM ŠTO JE STVORENO

U Novom zavetu izrazi „prvorodeni“ i „jedinorodni“ skoro uvek se odnose na Isusa (videti: Luka 2,7; Rimljanima 8,29; Jevrejima 1,6; Otkrivenje 1,5), uključujući oba javljanja u Poslanici Kološanima. Ali čak i kad se odnosi na nekog drugog, to ne znači nužno da je taj neko u hronološkom smislu rođen prvi. Biblijski pojam „prvenca“ naglašava poseban odnos koji sin ima sa svojim ocem, bez obzira na redosled rađanja. Takođe, ima slučajeva da su mlađi sinovi bili istaknutiji – Isak, Jakov i Josif, da navedemo samo neke.

David, premda najmlađi od osmorice sinova, bio je pomazani car (1. Samuilova 16,10-13), a preko psalmiste, Bog je rekao: „I ja ću ga učiniti prvencem, višim od careva zemaljskih“ (Psalmi 89,27). On je takođe rekao Mojsiju: „Izrailj je sin moj, prvenac moj“ (2. Mojsijeva 4,22). U tom smislu, dakle, taj izraz označava „prvenca“ kao nekoga ko je najistaknutiji.

Pročitajte Kološanima 1,15-17. Koje razloge Pavle navodi za to što za Isusa kaže da je „rođen prije svake stvari“?

Očigledno, Pavle ne namerava da kaže da je Isus bio prvo stvoreno biće. On zapravo kategorički isključuje tu mogućnost. Dvapat, na dva različita načina, on kaže da je Isus sve stvorio. Sve je stvoreno *od* Njega i *za* Njega (Kološanima 1,16). U oba slučaja, Isus je naznačen kao Biće preko kojeg je Bog sproveo proces stvaranja (videti takođe: Efescima 3,9; Jovan 1,1-3; Otkrivenje 4,11).

Pavlova izjava je sveobuhvatna do krajnjih granica. „Sve“ znači *sve* – u prostornom (nebo i zemlja), ontološkom (vidljivo i nevidljivo) i funkcionalnom smislu (prestoli, gospodstva, poglavarstva, vlasti). Ovi potonji izrazi uglavnom se odnose na anđeoska bića (videti: Efescima 3,10; Efescima 6,12). Kao da je hteo da se osigura da neće biti pogrešno shvaćen, Pavle takođe ukazuje da je Isus postojao „prije svega“ (Kološanima 1,17). Grčki izraz koji je tu upotrebljen može da označava prvenstvo po rangi kao i u vremenskom smislu, ali u svakom drugom primeru u Pavlovim spisima on se odnosi na vreme (videti, na primer: 1. Korinćanima 2,7; Galatima 1,17; Efescima 1,4).

Još jedan razlog koji Pavle navodi za Isusovo prvenstvo je to što se u Njemu „sve drži na okupu“ (Kološanima 1,17, SSP). Grčka reč (*synistēmi*) bukvalno znači „spojiti, okupiti“ ili „ujediniti“. Isus je ujedinjujući faktor svemira, ne samo zbog svoje uloge kao Stvoritelja, već i zato što je Iskupitelj.

Bog, Stvoritelj, umro je za nas. Šta bi naša dela mogla tome da pridodaju? Zašto je pomisao da bi naša dela mogla nešto da dodaju onome što je Hristos već učinio za nas zapravo bogohulna?

GLAVA TELA (CRKVE)

Pročitajte stihove Efescima 1,22 i Kološanima 2,10. Šta „glava“ označava u tim tekstovima? Na šta Pavle misli kada Isusa naziva „glavom crkve“ (Efescima 5,23)?

Prirodno je govoriti o glavi, u metaforičkom smislu, u vezi sa lider-skom pozicijom, kao što pokazuju bezbrojni jezici širom planete. Sličnu upotrebu nalazimo u celom Starom i Novom zavetu. Obratite pažnju kako se reč „glava“ koristi u sledećim tekstovima:

1. 2. Mojsijeva 18,25 – Mojsije izabra „iz svega Izrailja ljude poštene, i postavi ih za poglavare nad narodom, tisućnike, stotnike, pedesetnike i desetnike“.
2. 4. Mojsijeva 31,26 – „poglavari od plemena narodnijeh“.
3. 5. Mojsijeva 28,13 – Bog će učiniti da Izrael bude „glava a ne rep“ ako Mu budu poslušni.
4. Isaija 7,8 – „Jer je glava Siriji Damasak, a Damasku je glava Resin.“
5. Osija 1,11 – „I sabraće se sinovi Judini i sinovi Izrailjevi ujedno, i postaviće sebi jednoga poglavara.“
6. Mihej 3,9 – „...poglavice doma Jakovljeva i knezovi doma Izrailjeva.“
7. 1. Korinćanima 11,3 – „Svakome /je/ mužu glava Hristos.“

Prema tome, Hristos, kao glava crkve, obezbeđuje vođstvo, smernice i hranu za rast i jedinstvo crkve (videti Kološanima 2,19).

Pročitajte tekst 1. Korinćanima 12,12-27. Ovde Pavle takođe opisuje crkvu kao „telo“. Koje još aspekte crkve, u prenosnom smislu, oslikava ta metafora?

Kao što telo ne može da živi bez glave, tako i kada se deo tela izgubi ili povredi, život postaje mnogo teži. Često nismo ni svesni koliko je nešto važno dok to ne izgubimo.

Ako biste morali da se odreknete oka ili nekog od udova, čega biste se radije odrekli? Šta vam to govori o važnosti svakog člana crkve?

„POČETAK“ (I ZAČETNIK)

Pročitajte stih Kološanima 1,18. Kako je ideja o Hristu kao glavi povezana sa idejom o Njemu kao „početku“?

U jevrejskom jeziku reči za *glavu* (*ro's*) i za *početak* (*rē'sīt*) su srodne. Ta druga reč se prvi put pojavljuje u Svetom pismu već u stihu 1. Mojsijeva 1,1: „U početku [*rē'sīt*] stvori Bog nebo i zemlju.“ Isus je glava čovečanstva i crkve, ne samo zbog Utelovljenja, već i zato što je Stvoritelj.

U grčkom jeziku, reč za *početak* (*arhē*) ima široko značenje. Ovde se „početak“ odnosi na Isusa kao na izvor ili začetnika crkve (Kološanima 1,18), koji je samim tim i njena Glava, baš kao što je i „početak“ ili začetnik stvaranja.

Isus nije samo začetnik u pogledu stvaranja i crkve, On je takođe – putem svog vaskrsenja iz mrtvih (Rimljanima 6,3.4) – začetnik novog stvaranja. Budući da je plata za greh smrt, Njegova pobeda nad smrću takođe ukazuje na Njegovu pobedu nad grehom i moć koju On ima da nas ponovo stvori po svom liku. Sve to jasno pokazuje zašto je On „prvorodeni iz mrtvih“ (za značenje reči „prvorodeni“, videti proučavanje od ponedeljka). Njegovo vaskrsenje je primarno, rodonačelno, iako nije prvo (Mojsije je bio prvi, zbog čega je usledio spor sa đavolom oko njegovog tela [Juda 9]). Bez Hristovog vaskrsenja, niko drugi ne bi mogao da bude podignut iz mrtvih.

Korisno je u ovom trenutku osvrnuti se ukratko na sve razloge koje Pavle navodi za preuzvišenost koja pripada Isusu:

1. On je savršeni odraz nevidljivog Boga.
2. On je taj preko koga je sve stvoreno.
3. On je postojao pre svake stvari, i sve je sastavljeno u Njemu.
4. On je glava crkve, koja je Njegovo telo.
5. On je začetnik stvaranja i ponovnog stvaranja.
6. On je pobedio greh i smrt i time stekao pravo da vaskrsne sve koji polažu svoje poverenje u Njega kao Spasitelja.
7. Isus je oduvek postojao, ali sada, zahvaljujući svemu ovome, On je došao do preuzvišenosti kao Glava čovečanstva i Glava crkve.

Šta morate da promenite da biste mogli potpunije da iskusite Hristovu preuzvišenost u sopstvenom životu?

DA SE SVE POMIRI

Pročitajte Kološanima 1,19.20. Kakvo je to pomirenje koje dolazi putem krsta, i koliko je ono sveobuhvatno?

Pavle koristi vrlo zanimljiv izraz na grčkom jeziku kako bi zaokružio svoj opis Isusa Hrista, ukazujući posredno na Oca, koji je pomenut u stihu Kološanima 1,12. Upravo je Očeva punina to što je Otac želeo da prebiva u Isusu (uporediti sa Kološanima 2,9). Kakva je to „punina“? Jovan govori o njoj kao o Očevoj slavi, koja je „puna blagodati i istine“ (Jovan 1,14).

A na osnovu ovog odlomka, ta „punina“ obuhvata mnogo. Ona obuhvata Božju večnost i samopostojanje, i Njegovu moć da stvara i nanovo stvara. Što je najvažnije, ona naglašava Njegovu mudrost što se ogleda u pobeđivanju greha i smrti na najne očekivaniji način – putem krsta. I time je najneslavniji predmet preobrazio u svedočanstvo o svojoj večnoj ljubavi prema svakom stvorenom biću. „Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni“ (Jovan 3,16).

Jedini način da greh bude zaista zauvek pobeđen, i da se pomiri sve što je moglo da se pomiri, sažet je u toj jednoj slavnoj istini: Bog je zavoleo – On je zavoleo čitav svemir, i zavoleo je nas, čak toliko da je rizikovao sve kako bi nas spasio putem Hristove smrti na krstu. Grčka reč za „svet“ je *kosmos*, što obuhvata čitav univerzum. Pavle se poziva na to pokazivanje pred svemirom u kontekstu hodanja za Hristom: „Jer bismo gledanje i svijetu [*kosmos*, vasiona] i anđelima i ljudima“ (1. Korinćanima 4,9).

„Nebo je sa bolom i divljenjem posmatralo Hrista kako visi na krstu... Životom pobune sotona i svi koji se sjedinjuju s njim postavljaju sebe u takav nesklad sa Bogom da je već i Njegova prisutnost za njih vatra koja sažiže. Slava Onoga koji je ljubav uništiće ih. Na početku velike borbe anđeli ovo nisu razumeli...

Međutim, to neće biti tako kada se velika borba završi. Tada, budući da je dovršen plan spasenja, Božji karakter otkriće se svim razumnim bićima...

U takvim prilikama, anđeli su mogli da se raduju posmatrajući Spasiteljv krst... Sam Hristos potpuno je shvatao ishod te žrtve koja je prineta na Golgoti. Sve je to gledao pred sobom kada je na krstu uzviknuo: 'Svrši se.'“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 760-764 (original).

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Neko ko bi bio samo čovek i govorio ono što je Isus govorio, ne bi bio veliki moralni učitelj. On bi bio ili ludak – na nivou nekoga ko tvrdi da je poširano jaje – ili bi bio sam đavo iz pakla. Morate se odlučiti. Taj čovek je bio, i jeste, ili Sin Božji, ili ludak, ili nešto još gore. Možete Ga nazvati budalom, možete Ga pljunuti i ubiti kao demona; ili možete pasti na kolena i nazvati Ga Gospodom i Bogom. Ali nemojte dolaziti s neakvim nadobudnim besmislicama o tome kako je On veliki ljudski učitelj. On nam tu mogućnost nije ostavio. Nije to ni nameravao.“ – C. S. Lewis, *Mere Christianity* (New York, Collier Books, 1952), str. 41.

„Otac je sva punina Božanstva telesno i nevidljiv za smrtno oko.

Sin je otkrivena sva punina Božanstva. Božja reč kaže za Njega da je 'obličje bića njegova.'“ – Elen G. Vajt, *Evangelizam*, str. 614 (original).

„Hristos je prepostojeći, samopostojeći Božji Sin... Kada govori o svojoj preegzistenciji, Hristos vraća naše misli unazad kroz beskrajna razdoblja. On nas uverava da nikada nije postojalo vreme kada On nije bio u tesnoj zajednici sa večnim Bogom...

On je jedno sa Bogom, neograničen i svemoćan... On je večni, samopostojeći Sin.“ – Elen G. Vajt, *Evangelizam*, str. 615 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Zadržite se više na pitanju Isusovog večnog božanstva. Razmislite dobro o implikacijama celog plana spasenja i značenju žrtve na krstu, u slučaju da je Isus bio iko drugi osim večni Bog, Onaj koji nikad nije stvoren, već je oduvek, od pamtiveka postojao. Zašto je to učenje toliko važno? Razgovarajte u razredu o tome šta bi to značilo da Isus zapravo nije bio večan, već da je na neki način i On sam stvoren. I ponovo, šta se gubi takvim načinom razmišljanja?
2. Kada razmišljamo o Isusu, evanđelju i planu spasenja, zašto moramo uvek imati na umu koncept o umešanosti i zainteresovanosti čitavog svemira za ono što je Isus ovde učinio? Šta li im je prolazilo kroz glavu kad su posmatrali svog Stvoritelja, svog večnog Stvoritelja, na krstu? Jedno je što smo mi zadivljeni time, ali svetovi koji nisu pali poznavali su Ga u Njegovoj večnoj slavi. Šta mora da im je prolazilo kroz glavu dok su bili svedoci prizora kako Onaj koga su obožavali na nebu umire na krstu?
3. Šta biste rekli nekome ko ne veruje da su Otac i Sin oduvek istovremeno postojali? Zašto je to tako važna istina? Kako biste objasnili da nikad nije postojalo vreme kada je Otac bio bez Sina, osim na krstu, kada je privremeno došlo do „razdvajanja božanskih sila“ (Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, sv. 7, str. 924)?

POMIRENJE I NADA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Kološanima 1,21-29; Efescima 5,27; Efescima 3,17; Rimljanima 8,18; Efescima 1,7-10; Efescima 3,3-6; Priče 14,12.

Tekst za pamćenje: „Jer onoga koji ne znadijaše grijeha nas radi učini grijehom, da mi budemo pravda Božija u njemu“ (2. Korinćanima 5,21).

Pavle nastavlja sa temom o pomirenju, koju je tako živo istakao u stihu Kološanima 1,20 (videti 8. pouku, odeljak od četvrtka). Tamo je opisao njen kosmički opseg, dok ovo što sledi postaje lično i pojedinačno. Svojom smrću na krstu, Isus je ostvario pomirenje za sve i svakoga, naročito za ljudska bića koja su, kroz greh, bila otuđena od Božjeg života, ali su sada, kroz Isusa, pomirena s Njim putem vere.

Proces pojedinačnog, individualnog pomirenja otkriven je u odlomku koji proučavamo ove sedmice. Kao i u kosmičkoj sferi, to se dešava putem Hristove smrti. Na tom individualnom nivou krst, koji je daleko od toga da bude pasivni simbol, postaje aktivna realnost, pri čemu Božja ljubav preobražava ljude dok oni slušaju evanđelje i primaju samog Hrista, nadu slave.

Pavle takođe pominje „tajnu koja je bila sakrivena od postanja svijeta i naraštaja“ (Kološanima 1,26). Kakva je to tajna i šta sve ona predviđa – za pojedinca i ceo svemir? Kako se ta „tajna“ dovodi u vezu sa evanđeljem koje je Pavle tako gorljivo objavljivao?

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 28. februar.

POMIRENJE POSLE ODVRAĆANJA OD ZLIH DELA

Pročitajte stihove Kološanima 1,21.22. Na šta Pavle aludira kad govori o „odlučenosti“ i „neprijateljstvu“? I šta se očekuje kao krajnji ishod Hristove smrti (videti takođe Efescima 5,27)?

Pavle je uvek stvarao mračnu sliku čovečanstva, ili bar čovečanstva odvojenog od Hristove pravednosti. I ko bi danas, skoro dve hiljade godina kasnije, mogao da ospori takvo viđenje stvari? Neko je jednom rekao da je jedino hrišćansko učenje koje nije potrebno prihvatiti verom, upravo učenje o grešnosti čovečanstva.

Međutim, već pri pojavi greha, Bog je preuzeo inicijativu da nas, koliko god da smo loši, pomiri sa sobom. Odnosno, Bog je od početka radio na rešavanju problema greha, i pored toga što se rešenje moglo naći jedino u Njegovoj sopstvenoj smrti na krstu.

U Edemu, On je pozvao Adama, remek-delo svog stvaranja: „Gde si?“ (1. Mojsijeva 3,9). A i danas, On nastavlja da traži svoje izgubljene ovce – nas. On nas traži jednog po jednog, i ima savršeni plan kako da dopre do nas, primenjujući evanđeosko obećanje iz stiha 1. Mojsijeva 3,15 da će stvoriti neprijateljstvo između nas i sotine.

Ponekad se evanđelje izlaže tako komplikovano i teoretski da ima malo praktičnog značaja za život u dvadeset prvom veku. Ali ono je zapravo prilično jednostavno i jasno.

Evandjelje se sastoji iz tri dela:

Prvo, budući da smo nesposobni da spasemo sami sebe, Isus je došao i umro za naše grehe. (Videti: Rimljanima 5,6-8)

Drugo, kada putem vere, pokajanja i krštenja, prihvatimo Njegovu smrt kao svoju, mi bivamo opravdani i oslobođeni osude za greh. (Videti: Rimljanima 5,9-11; Rimljanima 6,6.7)

Treće, život koji sada vodimo rezultat je našeg sjedinjenja sa Hristom, doživljaja Njegove preporučajuće sile i Njegovog života u nama. (Videti: 2. Korinćanima 5,17-21, Galatima 2,20)

To nisu nužno odvojeni koraci ili događaji. Sve se to može desiti odjednom, onog trenutka kada smo spremni da primimo Isusa u svoj život. I to se može obnavljati svakog dana, ako Mu se predajemo svakog jutra. Kako god da je svako od nas doživeo spasonosno delovanje Hrista u svom životu, temelj na kome sve počiva je Isusova smrt. Tome se moramo uvek vraćati.

Kada se zagledate u sebe, svoj karakter i samu dubinu svog bića, šta vam taj prizor govori o vašoj potrebi za krstom?

AKO OSTANETE U VERI

Pročitajte stih Kološanima 1,23. Šta mislite, šta Pavle podrazumeva pod tim kad kaže da treba da ostanete „utemeljeni i tvrdi“ u veri? (Videti takođe: Kološanima 2,5 i Efescima 3,17.)

U grčkom jeziku postoje četiri različite vrste izjava koje počinju sa „ako“, pri čemu svaka od njih ima neke posebne nijanse. Ona koju nalazimo u stihu Kološanima 1,23 podrazumeva da je uslov još uvek na snazi. Drugim rečima, Pavle ohrabruje Kološane mislju da će oni, zaista, ostati u veri jer, kao što ubrzo potom ističe, on je već video dokaz njihove vere i postojanosti (Kološanima 2,5). Međutim, njihova nada još uvek zavisi od njihove istrajavanja na stazi vere na koju su stupili.

Ta ideja o istrajavanju je pravo značenje grčke reči prevedene kao „ostanete“ (Kološanima 1,23). Ona je upotrebljena u vezi sa književnicima i farisejima koji su nastavili da zahtevaju od Isusa odgovor na to šta bi trebalo činiti sa ženom uhvaćenom u preljubi (Jovan 8,7), a takođe i u vezi sa Petrovim upornim kucanjem na vrata, nakon što je Roda prepoznala njegov glas, ali ih je ostavila zaključanim i utrčala u kuću da to kaže ostalima (Dela 12,16). Tu reč Pavle koristi i kada ohrabruje Timotija da ostane veran nauci i praktičnim uputstvima koja su mu data (1. Timotiju 4,16). Njeno značenje je slično i ovde (u Poslanici Kološanima), s tim što se primenjuje na vernike uopšte.

Kao što ćemo videti u pouci za sledeću sedmicu, Pavle se brine da bi Kološani mogli potražiti puteve spasenja zasnovane na ljudskim zaslugama, umesto da se čvrsto drže nade koju im nudi evanđelje (videti, na primer: Kološanima 2,8.20-22). Reč „utemeljeni“ odnosi se na postavljanje čvrstog temelja vere i ljubavi, oslonjenog na Božju Reč (videti: Matej 7,25; Efescima 2,20; Efescima 3,17).

S tim pojmom povezana je i grčka reč prevedena kao „tvrdi“, koja se odnosi na neku nepomičnu strukturu, a u širem smislu na hrišćane koji su „nepokretni od nada jevanđelja“ (Kološanima 1,23). Ista reč je upotrebljena i u stihu 1. Korinćanima 15,58: „Budite tvrdi, ne dajte se pomaknuti, i napredujte jednako u djelu Gospodnjemu znajući da trud vaš nije uzalud pred Gospodom.“

Nasuprot ubičajenom verovanju „jednom spasen, zauvek spasen“, Pavle govori nešto sasvim drugačije.

Kakvo je vaše iskustvo u pogledu toga koliko je važno stalno ispoljavati veru? Odnosno, zašto moramo uvek donositi svesnu odluku da to činimo? Šta bi se desilo ako to ne bismo činili?

BOŽJI VEČNI PLAN

Pročitajte stihove Kološanima 1,24.25. Šta Pavle kaže o svom stradanju za Hrista?

Premda je Pavle pisao Kološanima dok se nalazio u kućnom pritvoru u Rimu, njegova možda najveća muka proisticala je iz toga što više nije mogao intenzivno da radi od mesta do mesta i od kuće do kuće, kao ranije (Dela 20,20). Te patnje (ili nevolje), na koje je Hristos unapred upozorio (Matej 24,9; Jovan 16,33), „nijesu ništa prema slavi koja će nam se javiti“ (Rimljanima 8,18). To je šira slika. Kao što je pisao i hrišćanima u Filibi, tako se Pavle i sada, obraćajući se Kološanima, raduje u svojim stradanjima koja su njima na korist (Kološanima 1,24).

Pavle je možda u lancima, „ali reč Božija nije okovana“ (2. Timotiju 2,9, Čarnić). Dok se on nalazio u zatvoru, napisane su i poslanice Filibljanima, Efescima i Filimonu. Posle njegovog oslobađanja, Bog ga je nadahnuo da zapiše važne savete koje nalazimo u poslanicama 1. Timotiju i Titu. A onda, tokom svog poslednjeg zatočeništva u rimskom zatvoru, napisao je 2. Timotiju. Ukratko, te poslednje godine pružile su Pavlu priliku da napiše značajan deo Novog zaveta, što je verovatno uključivalo i Poslanicu Jevrejima.

Božji večni plan predvideo je sve to i više. Grčka reč koju Pavle koristi u stihu Kološanima 1,25 i koja se uglavnom prevodi kao „pristavska služba“ jeste *oikonomia*. Upotrebljena u užem smislu (kao, na primer, u stihu 1. Timotiju 1,4), ona se odnosi na „Božji način uređivanja stvari“. – Luke Timothy Johanson, *The First and Second Letters to Timothy* (New York: Doubleday, 2001), str. 164. To bi uključivalo i Pavlovo apostolstvo. Ali u širem smislu, to obuhvata sve ono što je Bog obezbedio u sklopu plana spasenja. Pavlova služba, služba drugih apostola, pa čak i starozavetnih proroka (Efescima 2,20; Efescima 3,5), uključujući Mojsija, bila je osmišljena „da se ispuni reč Božija“ (Kološanima 1,25, prevod sa engleskog), a sve u vezi s tim božanskim planom.

Mada ćemo tu temu detaljnije razmotriti u sutrašnjem proučavanju, ovde je korisno napomenuti da je Pavle svoju službu shvatao kao jedan mali deo mnogo većeg, dugoročnog božanskog plana, koji je počeo da se sprovodi još „prije postanja svijeta“ (Matej 13,35; Efescima 1,4).

Razmislite o sopstvenom životu. Kako bi odluke koje donosite (kрупne i sitne) mogle da se uklope u Božji širi plan? Možemo li uopšte znati da li je neka naša odluka zaista „sitna“? U kom smislu bi ona mogla imati veće posledice koje će tek kasnije postati očigledne?

OTKRIVENA BOŽJA TAJNA

Pročitajte stihove Kološanima 1,26.27. Pavle u dva navrata govori o „tajni“. Kakva je to tajna?

Na drugom mestu Pavle govori o Božjoj mudrosti „u tajnosti sakrivenoj“ „koju odredi Bog prije svijeta za slavu našu“ (1. Korinćanima 2,7), i koja se otkriva kroz plan spasenja. Petar govori o toj istini kao o nečemu što su proroci iščekivali i u šta „anđeli žele zaviriti“ (1. Petrova 1,10-12). Ona je osmišljena „prije postanja svijeta“ (1. Petrova 1,20) i „bila /je/ sakrivena od postanja svijeta“ (Rimljanima 16,25). Međutim, kroz Hristov život, smrt i vaskrsenje, ta tajna je otkrivena (2. Korinćanima 3,14).

Na koji način sledeći osvrti na Božju tajnu rasvetljavaju različite aspekte plana spasenja?

1. Efescima 1,7-10 _____
 _____
 _____
2. Efescima 3,3-6 _____
 _____
 _____

Na kraju će „sve“ što je na nebu i na zemlji biti dovedeno u potpuno jedinstvo u Hristu. To je bio fokus Hristove molitve u tekstu Jovan 17. Kako će se tačno to dogoditi bilo je tajna, koja je sada otkrivena kroz evanđelje.

Zašto nas je Bog toliko zavoleo da je dao Isusa, neprocenjivo blago neba, za naše spasenje – to će biti tema našeg proučavanja kroz svu večnost. Ali ovo znamo: Hristos „za sve umrije, da oni koji žive ne žive više sebi, nego onome koji za njih umrije i vaskrse“ (2. Korinćanima 5,15). Kao rezultat toga, svi koji veruju u Hrista, i Jevreji i obraćeni neznabošci, imaju podjednaki udeo u Božjim obećanjima kroz evanđelje, i spojeni su u jedno telo, crkvu.

Izraz „Hristos u vama“ (Kološanima 1,27) odnosi se na Hristovo prebivanje u srcu verom (Efescima 3,17; uporediti sa: Galatima 2,20). Ta duhovna veza sa Hristom osposobljava vernike da već sada sede „na nebesima u Hristu Isusu“ (Efescima 2,6) i okuse „sile onoga svijeta“ (Jevrejima 6,5). Kroz svoje prisustvo u našem životu, On već počinje da nas sjedinjuje sa nebom. Evanđelje koje deluje u srcu vernika je to što nas je osposobilo „da učestvujemo u nasledstvu svetih u svetlosti“ (Kološanima 1,12, Čarnić).

SILA EVANĐELJA

Pročitajte stihove Kološanima 1,28.29. Šta je za Pavla u središtu pažnje? Zašto se, po vašem mišljenju, reč „svako“, u različitim oblicima, ponavlja tri puta?

Fokus Pavlovog propovedanja bio je Hristos, i to raspeti (1. Korinćanima 1,23). Prema stihu Efescima 5,27, svrha Hristove žrtve je da „metne preda se slavnu crkvu, koja nema mane ni mrštine, ili takoga čega, nego da bude sveta i bez mane“. Otuda, cilj Pavlovog propovedanja evanđelja je „da pokaže... svakoga čovjeka savršena (zrelog) u Hristu Isusu“ (Kološanima 1,28). On to čini tako što podučava i upozorava – podučava različitim pojedinostima hrišćanske doktrine i prakse (2. Solunjanima 2,15; 1. Timotiju 4,11; 1. Timotiju 5,7; Titu 1,9), a upozorava na posledice odbacivanja evanđelja, i na opasnost od lažnih učitelja (Dela 20,29-31; Rimljanima 16,17).

Tako mi odrastamo u zrele hrišćane – prihvatajući učenja i poštujući upozorenja Svetog pisma. Zrelost je važan koncept. Roditelji novorođenčeta proslavljaju svaki preloman trenutak – kad dete progovori, kad nauči da hoda, kad nauči da čita. Koji roditelj ne bi bio uznemiren ako njegovo dete, posle nekoliko godina, još uvek ne bi bilo u stanju da hoda ili govori? Rast i razvoj su nešto normalno i očekivano. Isto važi i za hrišćanski život.

Grčka reč prevedena kao „savršen“ (u nekim prevodima: „zreo“), *teleios*, označava nešto savršeno i bez mane. Kroz proces hrišćanskog odrastanja, mi postajemo živo svesni dubina Božjeg zakona, i činjenice da su njegovi zahtevi „veoma široki“ (Psalmi 119,96). Uviđamo da on seže do „misli i namera srca“ (Jevrejima 4,12, prevod sa engleskog).

Ali treba da budemo pažljivi, zbog čega Pavle, u stihu Kološanima 1,28, koristi reč „opomena“ („savetovanje“). Ponekad je put koji se „čini čovjeku prav“, u stvari „put k smrti“ (Priče 14,12). Duhovno rasuđivanje proističe iz Duhom vođenog poznavanja Božje Reči. U lažnim učenjima obično ima nešto istine, međutim, ili se nešto dodaje ili se oduzima od onoga što Biblija kaže (videti: Isaija 8,20). To drugo često uspeva da dovede, ako ne do otvorene sumnje u ono što Bog kaže, onda makar do preispitivanja da li je to zaista moguće, ili da li je primenjivo u naše vreme. Moramo biti mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi kada je reč o razlikovanju doktrinarne istine od zablude.

Kako razumete šta znači biti „savršen u Hristu Isusu“ (Kološanima 1,28)? Kako nam razumevanje onoga što je Isus postigao za nas na krstu pomaže da spoznamo šta znači biti „savršen u Hristu Isusu“?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Mi nemamo sopstvenu pravednost kojom bismo udovoljili zahtevima Božjeg zakona. Ali Hristos je izgradio put spasenja za nas... Ako Mu se predamo i prihvatimo Ga kao svog Spasitelja, tada, bez obzira na grešnost svog života, Njegovom zaslugom, bićemo smatrani pravednima. Hristov karakter stoji umesto našeg karaktera, i mi smo prihvaćeni pred Bogom kao da nikad nismo zgrešili.

I više od toga. Hristos menja srce. On u našem srcu prebiva verom. A mi održavamo tu povezanost sa Hristom putem vere i neprekidnog predanja svoje volje Njemu. I sve dok tako budemo činili, On će delovati u nama da hoćemo i da učinimo ono što Mu je ugodno...

Dakle, u sebi nemamo ničega čime bismo se hvalili. Nemamo na temelju čega da uzdizemo sami sebe. Jedini osnov naše nade je u Hristovoj pravednosti koja nam se pripisuje, i u onome što Njegov Duh čini u nama i preko nas.“ – Elen G. Vajt, *Put Hristu*, str. 62, 63 (original).

„Veoma snažna je bila svetlost koja mi je otkrila da će iz naše sredine otići mnogi koji će slušati lažne duhove i nauke đavolske. Gospod želi da svaka duša koja tvrdi da veruje u istinu dođe do razumnog poimanja istine.“ – Elen G. Vajt, *Evangelizam*, str. 363 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Pročitajte ponovo tekst za pamćenje: „Jer onoga koji ne znadijaše grijeha nas radi učini grijehom, da mi budemo pravda Božija u njemu“ (2. Korinćanima 5,21). Šta to znači? Šta znači to da je Hristos postao greh za nas, i kako bi to trebalo da nam pomogne da razumemo zameničku prirodu Krsta? Takođe, šta znači biti „pravda Božija u njemu“?
2. Zadržite se na tvrdnji „jednom spasen, zauvek spasen“ u koju mnogi hrišćani veruju. Zašto mi smatramo da je to lažna doktrina? U koje očigledne opasnosti ona dovodi onoga ko u nju veruje? Kako mi, iako ne verujemo u to učenje, ipak možemo imati sigurnost spasenja?
3. Koliko ste „utemeljeni i tvrdi“ (Kološanima 1,23) u svojoj veri? Koliko dobro ste upoznati sa onim u šta verujete i zašto u to verujete? Šta biste mogli preduzeti da biste se bolje upoznali sa onim u šta verujete? I zašto je toliko važno da budete „utemeljeni i tvrdi“ u veri?

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Kološanima 2; Jevrejima 7,11; Isaija 61,3; 1. Korinćanima 3,6; 5. Mojsijeva 31,24-26; Rimljanima 2,28.29; Rimljanima 7,7.

Tekst za pamćenje: „Da vas dakle niko ne osuđuje za jelo ili za piće, ili za kakav praznik, ili za mladine, ili za subote; koje je sve bilo sjen od onoga što šćaše da dođe, i tijelo je Hristovo“ (Kološanima 2,16.17).

Da li su vas ikad pitali zašto svetkujete Subotu? Možda je čak i tekst za pamćenje za ovu sedmicu korišćen kao „dokaz“ protiv toga. Međutim, on nije napisan u vezi sa četvrtom zapovešću, već kao odgovor na zablude koje su zastupali neki lažni učitelji u crkvi. Koje su to zablude?

Za početak, lažno učenje je opisano kao „filozofija“, „ljudsko predanje“ (Čarnić), „po nauci svijeta, a ne po Hristu“ (Kološanima 2,8).

To je obuhvatalo obrezanje i svetkovanje jevrejskih praznika (Kološanima 2,11.16), zajedno sa jevrejskim obredima očišćenja i odredbama u vezi sa hranom (Kološanima 2,16.21). A uključivalo je i obožavanje anđela ili pokušaje oponašanja andeoskog bogoslužjenja (Kološanima 2,18).

I, konačno, zasnivalo se na „zapovijestima i naukama ljudskima“, a možda je uključivalo i neke asketske običaje (Kološanima 2,22.23).

Ti lažni učitelji očigledno su bili religiozni i iskreni, ali su pogrešno shvatali evanđelje. U toku ove sedmice videćemo zašto. A videćemo i zašto naš tekst za pamćenje nema nikakve veze sa svetkovanjem sedmog dana, Subote.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 7. mart.

MUDROST I ZNANJE O BOGU

Jov postavlja pitanje: „Ali mudrost gdje se nalazi? i gdje je mjesto razumu?” (Jov 28,12). Pavle odgovara: u Hristu „je sve blago premudrosti i razuma sakriveno“ (Kološanima 2,3; uporediti sa: 1. Korinćanima 1,30). Ako imamo Hrista, imamo sve, „da bi izobilovali u potpunom razumevanju“ svrhe života (Kološanima 2,2, NSP). Preko Njega je otkrivena Božja tajna koja obuhvata čitav plan spasenja.

Pročitajte tekst Kološanima 2,1-7. S kojim ciljem je Pavle napisao ovu poslanicu?

Grčka reč *paraklēthōsin* znači „ohrabreni“ ili „osnaženi“ (Kološanima 2,2). Pavlova želja je ne samo da pomogne vernicima u Kolosi da prepoznaju lažna učenja, već i da ih ujedini u hrišćanskoj ljubavi. Glagolsko vreme u oba slučaja pokazuje da je Pavle uveren u to da će njegova poslanica postići svoj cilj.

S druge strane, on ih pohvaljuje za „red i tvrđu... vjere u Hrista“ (Kološanima 2,5).

Grčki izraz *taksis*, preveden kao „red“, koristi se u Novom zavetu u vezi sa svešteničkim redovima po Aronu (Luka 1,8; Jevrejima 7,11) i Melhisedeku (Jevrejima 5,6.10; Jevrejima 6,20; Jevrejima 7,11.17), ali Pavle ga obično primenjuje na red u crkvi (1. Korinćanima 14,40), što je i ovde slučaj. Postoji sklonost da se na crkveni red i organizaciju gleda samo kao na nešto što je deo jedne verske institucije i što nema neki poseban teološki značaj.

Međutim, Pavle se, propisujući odgovarajuće, pristojno ponašanje prilikom bogoslužjenja (videti, na primer: 1. Korinćanima 11), i precizno navodeći kako treba birati starešine i đakone (1. Timotiju 3; Titu 1), brižljivo postarao da sačuva red u crkvi. Takvim merama se Božja mudrost i učenja Biblije čuvaju i šire.

Kao rezultat pravilnog učenja koje su Kološani primili od Pavlovih saradnika, oni su imali „tvrđu“ (čvrstinu) vere. Takva vera se ne može pokolebati zato što počiva na čvrstom biblijskom temelju koji će ih, ako ga se budu držali, štiti od zabluda koje su širili lažni učitelji.

Kakvo je vaše iskustvo kada je reč o potrebi za „redom“ u vašem sopstvenom duhovnom životu?

UKORENJENOST I RASTENJE U HRISTU

Tema kojom se Poslanica Kološanima bavi jedna je od najjasnijih maksima hrišćanskog življenja: „Kako dakle primiste Hrista Isusa Gospo- da onako živite u njemu“ (Kološanima 2,6). Spasenje primamo primajući Osobu, a ne samo skup nekakvih doktrina. Međutim, prihvatanje Isusa podrazumeva i prihvatanje svih Njegovih učenja, onako kako su data pre- ko apostola i biblijskih proroka (videti Efescima 2,20).

Ipak, više od bilo čega drugog, prihvatanje Hrista podrazumeva umi- ranje sebi i potpuno predanje sebe živom Hristu.

Živa Reč (Isus) ne može se odvojiti od pisane Reči (Biblije). To su dve strane istog novčića. Zapravo, jedino preko Svetog pisma možemo da upoznamo Isusa. Mi „hodimo“, odnosno, živimo svoj život „u Njemu“, što znači da dopuštamo Njegovoj Reči i Njegovom Duhu da nas vode u svim našim odlukama i postupcima.

U stihu Kološanima 2,7 Pavle koristi uobičajenu biblijsku metaforu koja poređi hrišćane sa biljkama. Mi postajemo ukorenjeni u Hristu pri- hvatanjem Njega kao svog Spasitelja i uređujemo svoj život u skladu s Nje- govom Rečju. Upravo tako stičemo „tvrđu vere“, čvrstinu vere u Hrista.

Kako sledeći stihovi rasvetljavaju metaforu biljke kao simbola verni- ka? (Videti: Isaija 61,3; Matej 3,10; Luka 8,11-15; 1. Korinćanima 3,6.)

Pavle jasno ocrtava dve mogućnosti koje se otvaraju pred vernicima. Jedna je da ostanu „sad Gospodnji“ (Isaija 61,3) i nastave da budu celi u Hristu tako što će se držati Njega i Njegovih učenja. Druga se može uporediti sa veštačkom biljkom koja može da izgleda kao prava, ali je u stvari beživotna. Usvajanjem ljudskih filozofija i običaja bivamo „zaroblje- ni“ (Kološanima 2,8). I pored toga što nas je Hristos oslobodio, moguće je ponovo biti uhvaćen u jaram ropstva (Galatima 5,1; uporediti sa stihom Dela 15,10).

Ukratko, prihvatiti nebiblijska učenja znači odbaciti Hrista, jer oni koji poveruju u ta lažna učenja, nažalost, usvajaju drugačije evanđelje i daju prednost ljudskim autoritetima u odnosu na autoritet Svetog pisma (vide- ti: Galatima 1,6-9). Ta opasnost je postojala u ranoj crkvi, i tako je ostalo do danas.

Kakvo je vaše iskustvo u tome šta znači umreti sebi da biste primili Hrista? Zašto to mora da bude trajan proces?

PRIKOVANO ZA KRST

Pročitajte tekst Kološanima 2,11-15. S kojim spornim pitanjima se Pavle ovde hvata u koštac?

Koliko često vidamo da se ti tekstovi, naročito Kološanima 2,14, zloupotrebljavaju kao argument protiv sedmog dana, Subote?

Da bi se ti tekstovi lakše razumeli, adventisti sedmog dana su predložili dva glavna tumačenja. Prema prvom, „pismo uredbe“ koje je prikovano za krst je lista optužbi iznetih „protiv nas“, slično natpisu koji je Pilat okačio na Isusov krst (Matej 27,37; Jovan 19,19.20). Ili, prema drugom, ceremonijalni zakon koji je Mojsije zapisao (videti: 5. Mojsijeva 31,24-26) bio je prikovan za krst.

Kada posmatramo taj stih u njegovom širem kontekstu, možemo videti da on jasno govori o ceremonijalnom zakonu.

Pavle takođe pominje „obrezanje nerukotvoreno“ (Kološanima 2,11), to jest, „obrezanje srca“ (Rimljanima 2,28.29; uporediti sa: 5. Mojsijeva 30,16), u očiglednoj suprotnosti sa telesnim obrezanjem koje je bilo jedna od najvažnijih odredbi ceremonijalnog zakona (3. Mojsijeva 12,3; uporediti sa: 2. Mojsijeva 12,48).

Pavle zatim povezuje tu unutrašnju promenu sa odbacivanjem tela „grijeha mesnijeh“ i sa krštenjem putem uronjavanja. Takvim krštenjem, mi se poistovećujemo sa Hristovom smrću i vaskrsenjem (Kološanima 2,11.12).

To iskustvo obraćenja zatim se poredi s tim da smo bili „mrtvi zbog prestupa“ i da nas je Bog „oživeo“ sa Hristom, „oprostivši nam sve prestupe“ (Kološanima 2,13, Čarnić).

Reč „uredbe“ (Kološanima 2,14) se odnosi na zakonske propise, bilo sekularne (Luka 2,1; Dela 17,7) ili crkvene (Dela 16,4). Samo još jedno pojavljivanje te reči u Pavlovim spisima odnosi se na ceremonijalni zakon, koji je predstavljao zid razdvajanja između Jevreja i neznabožaca (Efescima 2,14.15).

Budući da je Pavle već govorio o oprostjenju greha i unutrašnjoj promeni koju simbolizuje krštenje, malo je verovatno da bi se ponovo vratilo na tu temu koristeći drugačiju metaforu, koja se ne pojavljuje nigde drugde u Svetom pismu. Pre bi se moglo zaključiti da Pavle, po svojoj prilici, naglašava sličnu misao koju je izneo u Poslanici Efescima – da vernici u Kolosi, obraćenici iz neznaboštva, ne treba da brinu o držanju ceremonijalnog zakona, uključujući obrezanje, niti o zakonima o čistoti koji su išli uz takvo predanje (uporediti sa: Dela 10,28.34.35).

U svakom slučaju, jasno je da Pavle ne tvrdi da je Deset zapovesti prikovano za krst, pogotovu što na drugom mestu definiše greh kao kršenje Deset zapovesti (Rimljanima 7,7).

SENKA ILI SUŠTINA?

Pročitajte tekst Kološanima 2,16-19. Koje jevrejsko-hrišćanske prakse Pavle ovde naglašava?

Do današnjeg dana, naučnici se nisu složili oko toga koja tačno pitanja Pavle ovde obrađuje. Ali ono u šta možemo biti sigurni, to je da sama Pavlova poslanica pruža dosta informacija o nečemu što je, po svojoj prilici, bio jevrejsko-hrišćanski razjedinjujući uticaj na tu crkvu, pretežno sastavljenu od obraćenika iz neznaboštva (Kološanima 2,13). To jest, jevrejski vernici su nametali nešto što nije bilo neophodno da članovi crkve slede.

U stihu Kološanima 2,16 jasno se navodi jedan broj jevrejskih običaja koji su očigledno nastavili da se praktikuju među jevrejskim obraćenicima u hrišćanstvo. Čak i neki elementi u stihu Kološanima 2,18 uklapaju se u isti kontekst. Isus je kritikovao izigravanje poniznosti među verskim vođama (na primer, Matej 6,1.5.7.16). Iz Kumranskih svitaka saznajemo da su anđeli imali istaknutu ulogu u nekim jevrejskim shvatanjima bogoslužnja. Dakle, problemi s kojima se Pavle uhvatio u koštac u Kolosi bili su najverovatnije slični onima s kojima se suočavao i na drugim mestima.

Budući da se stih Kološanima 2,16 tako često pogrešno razume, važno je da ga detaljnije razmotrimo. Zapazite sledeće pojedinosti:

To što Pavle ovde koristi veznik „dakle“, označava da je taj zaključak izvučen iz nečega što je već rečeno. A prethodno je bilo reči o tome da je potreba za doslovnim obrezanjem odbačena, zato što je unutrašnja promena srca ono što je zaista bitno (Kološanima 2,11-15).

Izraz „jelo i piće“ se odnosi na priloge u hrani i piću koje su Izraelci donosili u hram.

Navođenje konkretno „mladine, ili ... subote“ (Kološanima 2,16) očigledno aludira na stih Osija 2,11 gde se pominje isti redosled ceremonijalnih dana, koji obuhvata ceremonijalne subote (videti, na primer: 3. Mojsijeva 23,11.24.32).

Od ključne važnosti za naše razumevanje tog stiha je tumačenje samog Pavla – da je sve to samo „sjen od onoga što šćaše da dođe, i tijelo je Hristovo“ (Kološanima 2,17; u drugim prevodima: „a suština ili stvarnost je Hristos“). Ti ceremonijalni dani, poput žrtava, upućivali su na Hristovo delo (videti: 1. Korinćanima 5,7; 1. Korinćanima 15,23). Za razliku od toga, sedmi dan, Subota, uspostavljena je u Edemu, pre greha, i mnogo pre nego što je usvojeno ceremonijalno prinošenje žrtava u svetištu. Dakle, Subota nije senka koja je trebalo da bude uklonjena posle krsta.

Premda sedmi dan, Subota, ovde nije sporno pitanje, kako biste mogli da primenite Pavlov savet o neosuđivanju drugih?

ZAPOVESTI LJUDSKE

Pročitajte tekst Kološanima 2,20-23. Kako razumete Pavlove opomene u svetlu drugih elemenata koji se pominju u tom poglavlju?

Kao i u poslanici Galatima, Pavle tu brigu za očuvanje jevrejskih ceremonija ocenjuje kao pokoravanje „stihijama (silama) svijeta“ (Kološanima 2,8.20; uporediti sa stihom Galatima 4,3.9). Drugim rečima, kao i zemaljski hram, to je nešto što pripada zemlji, ali naše življenje, naše državljanstvo je na nebu. Ne treba da se opterećujemo ceremonijalnim zakonom, jer je on samo nagovestio stvarnost u kojoj sada uživamo kroz Hrista. Odnosno, i pored toga što ih je Bog prvobitno dao, ti obredi su poslužili svojoj svrsi i više nisu potrebni.

Pošto su sve te odredbe ukinute na krstu, što je naznačeno božanskom rukom koja je razderala hramsku zavesu (Matej 27,51; uporediti sa: Danilo 9,27), hrišćani (uključujući hrišćane iz jevrejstva) nisu podložni tim odredbama. Pokoravajući se njima, mi bismo se zapravo poistovetili sa ovim svetom koji prolazi, nasuprot novom svetu koji nam je obećan u Hristu.

Uostalom, mi radosno iščekujemo „novo nebo i novu zemlju, gdje pravda živi“ (2. Petrova 3,13), a ne samo renoviranje ovog starog sveta.

S obzirom na činjenicu da su fariseji i književnici dodali neke ljudske zakone mojsijevskim propisima (videti: Marko 7,1-13), ovekovećenje starozavetnih ceremonija, koje je Hristos ispunio, nije se više moglo smatrati božanski zahtevanim, već samo ljudski nametnutim dužnostima. Zaista, one su počele da opterećuju veru, umesto da je unapređuju. Tako je lako da na vršenje svih tih obreda počnemo da gledamo kao na nešto što nas čini ne samo superiornijim u odnosu na one koji ih ne vrše, što je već dovoljno loše, nego nas možda, na neki način, makar i neznatno, čini za služnim za sopstveno spasenje, što je zamka u koju svakako ne želimo da upadnemo.

Kroz čitavu istoriju hrišćanstva, poznavaoi Biblije podlegali su iskušenju da iznose raznorazne religijske tvrdnje, uzurpirajući ulogu Svetog Duha u vođenju vernika kada je reč o značenju određenog teksta. Sam Hristos je izvor iz kog potiče istina Svetog pisma kakvu su naučavali Pavle i drugi biblijski pisci.

Kako možemo biti sigurni da smo dobro razumeli činjenicu da je jedini temelj našeg spasenja ono što je Isus učinio za nas, izvan nas i umesto nas – bez obzira na ono što sada čini u nama?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Kao što su u dane apostola ljudi pokušavali da tradicijom i filozofijom unište veru u Bibliju, tako će i danas, zvučnim rečima visoke kritike, evolucije, spiritizma, teozofije i panteizma neprijatelj svake pravde pokušavati da navede ljude da pođu zabranjenim putevima. Za mnoge ljude Biblija je kao svetiljka bez ulja, zato što su svoje misli usmerili spekulativnim verovanjima koja unose zbrku i pogrešna shvatanja. Delo visoke kritike razlaganjem, nagađanjem i prepravljanjem potkopava veru u Bibliju kao božansko otkrivenje. Ona Božjoj Reči oduzima snagu da usmerava, oplemenjuje i nadahnjuje ljudski život. Spiritizam pokreće mnoge da veruju u to da je želja najviši zakon, da je bezakonje sloboda i da je čovek odgovoran jedino samome sebi.

Hristovi sledbenici suočice se sa 'slatkim rečima', na koje apostol posebno upozorava vernike iz Kolose. Srešće se sa spiritističkim tumačenjima Biblije, koja ne smeju prihvatiti. Njihov glas treba da se podigne u prilog većnim biblijskim istinama. Usmeravajući svoj pogled na Hrista, oni treba postojano da idu napred obeleženim putem, odbacujući sve ideje koje nisu u skladu sa Njegovim učenjem. Božanska istina treba da bude predmet njihovih razmišljanja i proučavanja. Bibliju treba da smatraju Božjim glasom koji im se neposredno obraća. Samo na taj način upoznaće pravu božansku mudrost.“ – Elen G. Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 474, 475 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Šta znači to da u Hristu „živi svaka punina Božanstva tjelesno“, i da je On „glava svakome poglavarstvu i vlasti“ (Kološanima 2,9,10)? Videti takođe: Jovan 1,1; Jevrejima 1,3 i 1. Petrova 3,22.
2. Svi smo verovatno čuli da se tekst Kološanima 2,14-16 koristi kao argument protiv svetkovanja sedmog dana, Subote. Koji još problemi, osim onih koje smo izneli u pouci za ovu sedmicu, nastaju zbog upotrebe tih stihova da bi se dokazalo da ne moramo više da držimo četvrtu zapovest?
3. Kako izlazite na kraj sa onima koji insistiraju na tome da moramo da držimo i ceremonijalne zakone? Premda bi se, možda, mogli naći neki duhovni ili teološki blagoslovi u njihovom držanju, koji problemi se javljaju kada se insistira na njihovom držanju?
4. U citatu koji smo naveli, Elen G. Vajt je pisala da bi ljudi trebalo da smatraju Bibliju „Božjim glasom koji im se neposredno obraća“. Zašto se, dakle, moramo marljivo čuvati od bilo koga ili bilo čega što bi moglo da oslabi našu veru u autoritet i nadahnuće celog Svetog pisma, čak i onih delova koji bi, na pojedinim mestima, mogli da nas dovedu u nezgodan položaj?

ŽIVOT SA HRISTOM

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Kološanima 3,1-17; Rimljanima 1,18; Rimljanima 6,1-7; Efescima 4,22-24; 5. Moj-sijeva 7,6-8; 1. Samuilova 16,23.

Tekst za pamćenje: „A svrh svega toga obucite se u ljubav, koja je sveza savršenstva“ (Kološanima 3,14).

Obično nam se savetuje da ne budemo suviše nebeski nastrojani jer, u suprotnom, nećemo biti ni od kakve koristi na zemlji. Premda je to tačno u izvesnom smislu, podjednako je važan koncept koji Pavle naglašava u tekstu Kološanima 3 – ako smo suviše zemaljski nastrojani, nećemo biti ni od kakve nebeske koristi Gospodu.

Pavle nam skreće pažnju na mnoge praktične, životne principe koji su nebeskog porekla i mogu ih razumeti samo oni koji su „vaskrsli sa Hristom“ (Kološanima 3,1).

Pavlovi saveti sadrže veoma zdravorazumske principe koji će poboljšati sve naše odnose, a ne samo one unutar crkve.

Isus je kazao: „Ljubite neprijatelje svoje, blagosiljajte one koji vas kunu, činite dobro onima koji na vas mrže... da budete sinovi oca svogega koji je na nebesima; jer on zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima“ (Matej 5,44.45).

Zvuči nemoguće? I jeste, ljudski govoreći. Potrebno je da umremo da bismo zaista mogli da živimo za Boga. Zato moramo biti nebeski nastrojani ako se nadamo da ćemo biti od bilo kakve zemaljske koristi za našeg nebeskog Oca.

Ove sedmice videćemo na koje načine život sa Hristom donosi promenu, za sadašnjost i za večnost.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 14. mart.

BAVLJENJE ONIM ŠTO JE NEBESKO

Pročitajte tekst Kološanima 3,1-4. Koji uslov je, po Pavlovom mišljenju, neophodan da bismo imali misli usmerene na ono što je nebesko? Šta to znači po vašem mišljenju?

Sa planinskog vrha moguće je razgledati prostrani pejzaž koji nas okružuje sa svih strana. Planine su, još od pamtiveka, često posećivali oni koji su tragali za bližim iskustvom sa Bogom (videti: Psalmi 121,1.2). Čak i planine načinjene ljudskom rukom, nazvane zigurati, gradili su pagani sa sličnim ciljem – da se sretnu sa bogovima. Zanimljivo je da je grad Ur, iz kog je Avram bio pozvan da izađe, imao izuzetno veliki zigurat, vidljiv kilometrima unaokolo. Međutim, promena visine na kojoj se nalazimo, sama po sebi, nikad nas neće približiti nebu u duhovnom smislu. To se ne može postići ljudskim naporima.

Umesto toga, jedino čudom blagodati, kojim smo umrli sa Hristom i vaskrsli s Njim (što je slikovito predstavljeno krštenjem [Kološanima 2,12.13]), moguće je približiti se nebu.

Zapazite da se od početka 3. poglavlja Poslanice Kološanima više puta naglašava ono što je gore, to jest, nebesko: „ono što je gore“, „gdje Hristos sjedi“, „o onome što je gore“, „s Hristom u Bogu“, „s njime... u slavi“ (Kološanima 3,1-4).

Doduše, mnogo toga u hrišćanskom životu prkosi objašnjenju. Kako osoba može zaista „umreti“ i „vaskrsnuti“, kada je, po svemu sudeći, on ili ona još uvek ista osoba, i nije imala takvo iskustvo umiranja i vraćanja u život? Ima mnogo toga što je nelogično prirodnom umu, neizloženom uticaju Svetog Duha. Ali za one koji su duhovno preumljeni, zato što su primili novo srce koje je Bog obećao, smrt grehu i vaskrsenje sa Hristom jesu autentične realnosti. Kao što reči jedne himne potvrđuju: „Pitaš me kako znam da je On živ? Tako što On živi u mom srcu.“

Ali Pavle, ipak, daje te zapovesti (Kološanima 3,1-4) zato što postoji stalna potreba da se naš duhovni život obnavlja (videti: 2. Korinćanima 4,16). Mi zaista možemo otpasti i biti izgubljeni! A nikad nismo bezbedni i pošteđeni iskušenja u ovom životu.

Zato moramo svakodnevno odlučivati da tražimo „ono što je gore“ (Kološanima 3,1). Naš večni život je bezbedno „sakriven s Hristom u Bogu“ (Kološanima 3,3), ali spoljašnji odraz tog života biće sve drugo samo ne sakriven.

Gde su vaše misli – obično gore ili obično dole? Ako je ovo drugo slučaj, kako da promenite njihovo usmerenje?

PREKINITE SA OVOZEMALJSKIM ŽIVOTOM

Danas čujemo mnoge slogane poput ovih: „Prekinite sa ratom!“; „Prekinite sa sečom šuma!“; „Prekinite sa nuklearnim naoružavanjem!“ Ali jedan koji verovatno nikad nismo čuli glasi: „Prekinite sa ovozemaljskim životom!“ To se jednostavno ne poklapa sa duhom našeg sveta. Ne kažemo da je bilo koji od tih drugih slogana pogrešan, niti da je ono za šta se oni zalažu pogrešno. Oni su samo veoma kratkovidni, s obzirom na blizinu večnosti. Naš fokus mora biti na nečemu uzvišenijem, beskrajno uzvišenijem.

Pročitajte tekst Kološanima 3,5.6 (videti takođe: Rimljanima 6,1-7). Kako da iskusimo šta znači umreti sebi i ovozemaljskom životu, a živeti onome „što je gore“ (Kološanima 3,1)?

Premda smo u duhovnom smislu umrli sa Hristom, naši „udovi“ – to jest, iskušenja kojima nas naše telo i um izlažu – moraju biti usmrćeni.

Međutim, trebalo bi da budemo svesni dve pojedinosti u vezi s tom zapovešću.

Prvo, u stihu Kološanima 3,1, oblik grčke reči koju Pavle koristi podrazumeva da smo mi, zaista, vaskrsli sa Hristom. Drugo, zapovest u stihu Kološanima 3,5 je posledica te činjenice („dakle“). Mi možemo da usmrtime to što je ovozemaljsko („kurvarstvo, nečistotu, slast, zlu želju i lakomstvo“, između ostalog) samo zato što smo vaskrsli sa Hristom, tako da imamo Njegov duhovni život i moć da sve to uklonimo iz svog uma i života.

Zanimljivo je da jedino drugo mesto na kom se, na grčkom jeziku, pojavljuje potpuno isti izraz kao u stihu Kološanima 3,6, „gnjev Božij“, jeste stih Rimljanima 1,18. Bog je „prepustio“ ljude njihovim zlim putevima, i zato Njegov gnev takođe „ide“ (videti: Otkrivenje 6,16.17) „na sinove protivljenja“ (Kološanima 3,6). U stihu Rimljanima 1,18, Pavle se osvrće na „svaku bezbožnost i nepravdu“, izjednačujući svu tu „nečistotu“ (i koristeći istu grčku reč koju nalazimo u Kološanima 3,5), vrlo konkretno, sa ljudima koji se prepuštaju „požudama njihovih srca“ da „obeščašćuju svoja tela“ (Rimljanima 1,24, SSP).

Kako oni obeščašćuju svoja tela? Najpre, tako što odbijaju da priznaju Stvoritelja, ali takođe i svojim „sramnim strastima. Njihove žene su prirodno polno opštenje zamenile neprirodnim. Tako isto su i muškarci napustili prirodno opštenje sa ženom i izgarali od požude jedan za drugim. Muškarci su s muškarcima činili sramna dela“ (Rimljanima 1,26.27, SSP).

Kako mi sledimo reči: „Pomorite dakle ude svoje koji su na zemlji“ (Kološanima 3,5)?

OBNOVLJENI ZA POZNANJE

Pročitajte tekst Kološanima 3,6-11. Kako Pavle nastavlja taj tok misli?

Početne reči stiha Kološanima 3,8 označavaju dramatičnu i odlučnu promenu iz smrti u život: „A sad.“ Reč „sada“ na grčkom je naglašena. Sada, to jest, *zato* što ste vaskrsli sa Hristom i tražite ono što je gore, u vašem sadašnjem životu treba da se vidi upadljiv kontrast u odnosu na vaš prethodni život. Pošto ste umrtvili „ude svoje koji su na zemlji“ (Kološanima 3,5), „sad odbacite i... to sve: gnjev, ljutinu, pakost, huljenje, sramotne riječi iz usta svojijeh“ (Kološanima 3,8).

I gnev i ljutnja mogu da opišu Božji pravedni odgovor na greh (čega smo se dotakli juče), što se odnosi i na Isusa (Marko 3,5; Otkrivenje 6,16). Nasuprot tome, svako od nas je pozvan da bude „brz čuti a spor govoriti i spor srditi se; jer srdnja čovječija ne čini pravde Božije“ (Jakov 1,19.20). Zloba želi nesreću drugima. Kleveta je osmišljena da ocrni. Pavle takođe osuđuje jezik koji je uvredljiv i nepristojan. I konačno, međusobno laganje je zabranjeno (uporediti sa: 3. Mojsijeva 19,11.18), budući da ste „svukli“ „staroga čovjeka s djelima njegovijem“ (Kološanima 3,9).

Šta Pavle misli pod tim „starim čovekom“, nasuprot „novom čoveku“? Videti Rimljanima 6,6 i Efescima 4,22-24.

Glagoli koje Pavle upotrebljava za taj preobražaj iz starog u novo aludiraju na odeću, kao kad bi neko skinuo staru, prljavu odeću i bio obučen u novu i belu (uporediti sa stihom Zaharija 3,4). Slična razlika između starog i novog napravljena je i u pogledu starog i novog zaveta, pri čemu je stari okarakterisan kao spoljašnje slovo zakona, a novi kao zakon upisan Duhom u srcu (2. Korinćanima 3,4-18).

Te metafore opisuju obraćenje i njegove posledice, što Pavle naziva „nova tvar“ odnosno „novo stvorenje“ (2. Korinćanima 5,17). Mi smo obnovljeni „za poznanje, po obličju onoga [Hrista]“ (Kološanima 3,10), koji je slika nevidljivog Boga (Kološanima 1,15). Sticanje znanja o Hristu kroz Njegovu Reč preobražava nas „u to isto obličje iz slave u slavu“ (2. Korinćanima 3,18). To nas postavlja iznad svih etničkih, geografskih i društvenih granica (Kološanima 3,11), jer smo građani jednog uzvišenijeg carstva.

KARAKTER NOVOG ŽIVOTA

Pošto je opisao loše navike i negativne osobine koje se uklanjaju i odlaze kada dođemo Hristu, Pavle prelazi na pozitivne – kao da se kreće iz mraka ka svetlosti.

Pročitajte tekst Kološanima 3,12-14. Kako su opisani vernici i kako je to, po vašem mišljenju, povezano sa osobinama u koje oni treba da se „obuku“?

Poput Izraela, koji je Bog pozvao da bude Njegov poseban narod i odražava Njegov karakter, oni koji veruju u Isusa su „izbrani Božiji“ (Kološanima 3,12), Njegovi „izabranici“. Međutim, ne žive svi u skladu s tim zvanjem. Kao što je Isus rekao: „Mnogi /su/ zvani, ali je malo izabranijeh“ (Matej 22,14; uporediti sa: Matej 24,22.24.31). Pavlovo upućivanje na izabrane ima slično značenje (Rimljanima 8,33; 2. Timotiju 2,10). Takođe, poput Izraela, vernici su „voljeni“ od Boga i „sveti“ (5. Mojsijeva 7,6-8). Ta privilegija nosi sa sobom važnu odgovornost: „Da objavite dobrodjetelji onoga koji vas dozva iz tame k čudnome vidjelu svome“ (1. Petrova 2,9). A to činimo načinom na koji sada živimo.

Osam osobina koje Pavle pominje čine popriličnu listu! On tu navodi: „srdačnu milost, dobrotu, poniznost, krotost, i trpljenje, snoseći jedan drugoga, i opraštajući jedan drugome“ i „svrh svega toga... ljubav“ (Kološanima 3,12-14). Te osobine mogu da poteknu samo iz srca sjedinjenog sa Hristom, jer one opisuju Njegov karakter i način na koji On postupa sa nama. Treba da praštamo drugima „kao što je i Hristos vama oprostio“ (Kološanima 3,13). Ljubav je „sveza savršenstva“ (Kološanima 3,14), jer je Njegova ljubav prema nama to što nas vezuje za Njega i osposobljava nas da zaista volimo druge (1. Jovanova 4,11.12).

Te osobine utiču na naše odnose na dva načina. Prvo, pokazivanje ljubavi, milosti, ljubaznosti i praštanja prema drugima predstavlja blagoslov i za nas kao i za druge. Voleti i blagosiljati druge je nešto što nas ispunjava. Ljudi nam obično uzvraćaju istom merom, i mi nastavljamo da primamo Božju milost i praštanje (Matej 5,7; Matej 6,14). Drugo, što je još važnije, na taj način se Bog proslavlja, što može ohrabriti druge da poveruju u Isusa i da Ga slede, jer se tako otkriva sila božanske blagodati. „Nijedan drugi uticaj koji može da okruži ljudsku dušu nema takvu moć kao uticaj nesebičnog života. Najjači argument u prilog jevandjelju je hrišćanin koji ume da voli i koga je lako voleti.“ – Elen G. Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 470 (original).

Koliko dobro vi predstavljate Isusa načinom na koji se odnosite prema drugima, a naročito prema onima koji su možda neljubazni prema vama?

ŽIVETI NOVIM ŽIVOTOM

Pavlova zainteresovanost za mir i sklad u crkvi jasno se ogleda u poslednjim stihovima 3. poglavlja Poslanice Kološanima. Već smo detaljnije razmotrili Božji mir (videti 7. Pouku). Za razliku od *pax Romana* /*rimski mir*/, *pax Christi* /*Hristov mir*/ nije mir nametnut spolja, već mir koji treba iznutra da „vlada“ nama. Do toga može da dođe samo ako Hristos preuzme kontrolu.

Pročitajte tekst Kološanima 3,16.17. Šta konkretno osposobljava Hrista da preuzme kontrolu, i kakvu ulogu muzika ima u svemu tome?

Jezik koji se tu koristi je vrlo živopisan. On oslikava kako se Hristova reč nastanjuje u nama. To se dešava kada pažljivo čitamo Bibliju da bismo poslušali Božju mudrost i učili iz nje. Mada je grčki tekst tu donekle dvosmislen, očigledno je da muzika ima važnu ulogu u tome kako „poučavate i opominjete jedan drugoga“ (Kološanima 3,16, SSP).

Ali ne bilo koja muzika. Pavle koristi vrlo jedinstven način izražavanja i ovde i u stihu Efescima 5,19: „... psalmima, himnama, duhovnim pesmama“ (Čarnić).

Mada ne možemo biti sigurni, tu se izgleda pravi razlika između postojeće starozavetne zbirke psalama i sve veće novozavetne zbirke himni. Reči „pesme hvale“ mogu biti nešto uopšteniji izraz za bilo koju pesmu povezanu sa duhovnim životom ili životom crkve. Reči tih pesama su sredstvo poučavanja istine i davanja uputstava o življenju novim životom jednog hrišćanina. Mnoge prelepe himne iz proteklih nekoliko vekova imaju snažne, uzdižuće poruke nade i ohrabrenja, toliko potrebne u ovom svetu koji sve nas tako lako povuče naniže.

Uticaj muzike je moćan. Davidovo sviranje harfe imalo je umirujući uticaj na cara Saula (1. Samuilova 16,23). Međutim, kada je David postao njegov suparnik, u Saulu se probudio gnev i ozlojeđenost (1. Samuilova 18,10.11). Klinički je dokazano da umirujuća klasična muzika smanjuje uznemirenost, optimizuje rad mozga, pospešuje opuštanje, pomaže kod bola i povećava socijalizaciju.

Ko od nas se nije i sam uverio u moćan uticaj koji muzika, u dobrom ili lošem smislu, može imati na naše misli i osećanja? Muzika – prava muzika – može duhovno da nas uzdigne.

Šta god da činite, kaže Pavle, „sve činite u ime Gospoda Isusa Hrista“ (Kološanima 3,17). Možete li zaista reći da tako postupate? Ako ne, kako se možete promeniti? Odnosno, šta morate prestati da radite ako to ne možete raditi u ime Gospodnje?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Kada Božji Duh zavlada umom i srcem, obraćena duša izražava svoju radost novom pesmom, jer zna da se u njenom iskustvu ispunilo Božje obećanje, da su njeni prestupi oprosteni, njeni gresi pokriveni. Ona se pokajala pred Bogom što je kršila božanski zakon, izrazila je svoju veru u Hrista, koji je umro za čovekovo opravdanje. 'Opravdaviši se, dakle, verom' ona sada ima 'mir s Bogom kroz Gospoda našega Isusa Hrista' (Rimljanima 5,1).

Međutim, pošto je stekao takvo iskustvo, hrišćanin ne sme da skrsti ruke, zadovoljan onim što je učinjeno za njega. Onaj koji odluči da uđe u duhovno carstvo, ubrzo će ustanoviti da sve snage i strasti nepreporođene prirode, potpomognute silama carstva tame, staju protiv njega. Svakoga dana moraće da obnavlja svoje posvećenje, svakoga dana moraće da se bori sa zlom. Stare navike, nasleđene sklonosti prema zlu, boriće se da steknu prevlast i protiv njih moraće stalno da se bori i bude oprezan, trudeći se da Hristovom snagom izvojuje pobedu...

Sila jednog uzvišenijeg, neporočnijeg, plemenitijeg života je naša velika potreba. Svet zaokuplja preveliki deo naših misli, a carstvo nebesko suviše mali.

U svojim naporima da dostigne ideal koji mu je Bog postavio, hrišćanin se nikada ne sme obeshrabriti, nikada ne sme pasti u očajanje. Moralno i duhovno savršenstvo, Hristovom blagodaću i Njegovom silom, obećano je svima. Isus je izvor sile, izvor života... U našu korist, On pokreće svemoćne sile neba. Na svakom koraku srećemo se sa Njegovom živom silom.“ – Elen G. Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 476-478 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Kakvo je vaše lično iskustvo sa obećanjem da ste „opradani verom“? Kako je to predivno obećanje promenilo vaš život? Kako je to obećanje povezano sa idejom da i vi „vaskrsnute s Hristom“?
2. Šta za vas znači misliti o onome što je nebesko? Da li je to važnije od bavljenja zemaljskim dobrima? Kako naći ravnotežu?
3. Razmislite koju vrstu uticaja vaš život ima na druge. Mada smo skloni da o tome mislimo u kontekstu svog pojedinačnog uticaja, šta je sa našim uticajem kao crkve? Kako vaša lokalna crkva utiče na vašu lokalnu zajednicu?
4. Pročitajte stih Kološanima 3,11. Šta nam on govori o jedinstvu koje bi trebalo da imamo u Hristu?

ŽIVOT SA DRUGIMA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Kološanima 3,18-4,6; Efescima 5,22-25.33; Priče 22,6.15; 1. Petrova 2,16; 1. Solunjanima 5,17.

Tekst za pamćenje: „Riječ vaša da biva svagda u blagodati, solju začinjena, da znate kako vam svakome treba odgovarati“ (Kološanima 4,6).

Kada ljudi žive i rade u neposrednoj blizini, susreću se sa različitim izazovima. Razlike u mišljenjima mogu izazvati napetost, i može doći do svađe. Što je odnos bliži, to je važnije da se svi u tom odnosu dobro slažu.

Najbliži odnosi su, naravno, unutar porodice. Dom se ponekad naziva „porodično preduzeće“. To je zanimljiv način da se opiše kako dom funkcioniše. Postoje neporecive sličnosti između vođenja poslova i vođenja domaćinstva. Trebalo bi da postoji opšte slaganje u vezi sa vrednostima, ciljevima i zadacima. Svako bi trebalo da se slaže sa svakim drugim i da dobro obavlja svoj deo posla kako bi se stvari odvijale glatko. Isti principi važe i za crkvu koja je, u suštini, jedna velika porodica.

U odlomku koji proučavamo ove sedmice Pavle pruža neke presudno važne principe o tome kako da jedna hrišćanska porodica funkcioniše na najbolji način. Budući da bi hrišćanskim domom trebalo da se upravlja prema biblijskim principima, on nužno funkcioniše donekle drugačije od tipičnog rimskog domaćinstva. Pavle navodi i druge vredne principe koji su od koristi za različite društvene odnose, kako unutar tako i izvan doma.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 21. mart.

MUŽEVI I ŽENE

Novi zavet obuhvata veći broj uputstava za hrišćanske domove (videti: Efescima 5,21-6,9; Kološanima 3,18-4,1; Titu 2,1-10; 1. Petrova 2,18-3,7). Značajno je da ti „kućni kodeksi“, kako se nazivaju, nisu u potpunosti hijerarhijski uređeni, već uključuju elemente koji odnose čine ravnopravnijim i uzajamno izgrađujućim.

Pročitajte Kološanima 3,18.19. Kakvu ravnotežu tu vidite? Koje dodatne savete Pavle daje u tekstu Efescima 5,22-25.33?

Neki muškarci citiraju tekst: „Žene! slušajte svoje muževe“ (Kološanima 3,18), i tu se zaustavljaju. Međutim, obratite pažnju na važnu napomenu koju Pavle dodaje: „Kao što treba u Gospodu.“ Novi zavet nigde ne uči da žene treba da se pokoravaju svim muškarcima, da supruge treba da budu podređene i potčinjene, niti da se slepo povinuju svakom hiru ili prohtevu svog muža. Pavle ističe da ženina odanost pripada najpre Gospodu, pa tek onda njenom mužu. Individualnost žene ne sme da se utopi u muževljevoj, niti on može da postupa kao da je njena savest.

Hristova ljubav prema crkvi, koja se ogleda u tome što je predao sebe za nju, ilustruje kako bi muževi trebalo da vole svoje žene (Efescima 5,25). Da budu verni bez obzira na cenu. Da donose odluke koje su u najboljem interesu žene, premda bi normalno ti interesi trebalo da budu usklađeni. Takva ljubav olakšava ženi da posluša Božju zapovest i poštuje svog muža (Efescima 5,33).

Zdrav hrišćanski brak odlikuje se uzajamnošću – međusobnim savetovanjem, zajedničkim promišljanjem i donošenjem odluka kao par. Ponekad, kada se odlučuje o nečemu što ima ozbiljne posledice za celu porodicu, može biti prikladno da se i deca uključe u te razgovore, ali roditelji nikad ne bi trebalo da se svađaju pred njima. Ako muž i žena ni posle toga nisu u stanju da se slože, biblijski put mira predviđa da žena pristane na muževljev sud, pod uslovom da to ne krši Božju Reč. Iz istog razloga, većina, ako ne i svi muževi, mogu da se sete trenutaka kada su bili srećni što su poslušali svoju ženu i prihvatili njen savet. Što više muž i žena saraduju kao tim, to će srećniji biti njihov brak.

Kako da izbegnemo ono što se, nažalost, činilo tokom cele istorije, i da prelepe principe koji su izraženi u tim stihovima ne pretvorimo u nešto veoma zlo?

RODITELJI I DECA

Deca imaju veoma bitnu ulogu kao deo porodičnog preduzeća. Ona treba da znaju da su voljena i vrednovana kao članovi porodice i građani nebeskog carstva. Od ključne važnosti je porodično bogoslužje, jednostavno ali redovno, ujutru i uveče. Već u ranom uzrastu, deca mogu da počnu da pomažu u čišćenju i drugim dužnostima. Što je najvažnije, ona bi trebalo da poslušaju Pavlovu zapovest: „Djeco! slušajte roditelje svoje u svačemu; jer je ovo ugodno Gospodu“ (Kološanima 3,20).

Pročitajte sledeće tekstove. Koji principi su tu dati za odgajanje dece?

1. Priče 22,6.15 _____
 _____
 _____
2. Matej 19,14 _____
 _____
 _____
3. 5. Mojsijeva 6,6.7 _____
 _____
4. Priče 1,8.9 _____
 _____
 _____

Pravilno vaspitana za Gospoda, poukom i primerom, deca će biti blagoslov za porodicu, crkvu i šire. A Pavlovo uputstvo roditeljima, kao i u slučaju muževa i žena, uravnoteženo je i podrazumeva uzajamno uvažavanje: „Ocevi! ne razdražujte djece svoje, da ne gube volje“ (Kološanima 3,21). Način na koji se roditelji, a posebno očevi, odnose prema deci, i na koji ih disciplinuju, ima dubok uticaj na njihovo duhovno vaspitanje.

Istraživanja takođe pokazuju da kada oba roditelja idu u crkvu, veći procenat dece nastavlja da posećuje crkvu, nasuprot tome kada to čini samo jedan roditelj. Što je još neočekivanije, dosledno posećivanje crkve od strane oca, čak i više nego majke, dovodi do toga da veći broj dece ostane u crkvi i kada odrastu. Dakle, uloga oca u duhovnom formiranju njegove dece, ne može se potceniti. Koliko je bitno da očevi ozbiljno shvate tu svoju ulogu!

Međutim, nisu svi očevi (blago rečeno) dobar primer svojoj deci. Kako nam znanje o Bogu kao našem Ocu može pomoći u isceljenju tamo gde je potrebno, pogotovu ako su nam ovozemaljski očevi naneli veliku štetu?

ODNOSI NA POSLU

Pročitajte Kološanima 3,22-25 i Kološanima 4,1. Koja uputstva su data robovima? Koje principe tu nalazimo za poslovne odnose uopšte?

Dešava se da ljudi danas pominju ropstvo kao način da neke od biblijskih saveta potisnu u prošlost, ako ne i da potpuno diskredituju Sveto pismo. Međutim, takav stav, ironično, veoma malo ili čak nimalo ne uzima u obzir istorijski kontekst unutar starozavetnog Izraela i novozavetne crkve. Ljudi su stvoreni prema Božjem obličju i, poput svih Božjih inteligentnih bića, stvoreni su za slobodu. Mojsijevski zakoni su zabranjivali da Izraelci trajno ostanu robovi (5. Mojsijeva 15,12), i propisivali su šest godina kao maksimalno trajanje službe za otplatu finansijskog duga (2. Mojsijeva 21,2-6; 3. Mojsijeva 25,39-43). Ropstvo u Bibliji, koliko god odbojno po našim današnjim shvatanjima, nije bilo ni nalik gnusnim oblicima ropstva kakvi su se vidali u zapadnom svetu, što je bila prava strahota i užasan zločin protiv čovečnosti.

U novozavetna vremena, crkva je morala da deluje u okviru rimskog prava koje je predviđalo posedovanje robova. „Ali za razliku od savremenih oblika ropstva, rimski zakon je robovima dopuštao značajna prava i mogućnosti, a pokušaji da se ta praksa ukine mogli su da ugroze napredovanje evanđelja.“ – Clinton Wahlen, „Culture, Hermeneutics, and Scripture: Discerning What Is Universal“, Frank M. Hasel, ed., *Biblical Hermeneutics: An Adventist Approach* (Silver Spring, : Biblical Research Institute/ Review and Herald Academic, 2020), str. 166.

Zapravo, unutar crkve, za razliku od Rimskog carstva uopšte, prva obaveza roba bila je prema Gospodu. A njihovi gospodari su pozivani da prema njima postupaju pošteno, „znajući da i vi imate gospodara na nebesima“ (Kološanima 4,1). Štaviše, Pavle je poručio Filimonu da se prema Onisimu ne ophodi više kao prema robu, već kao prema bratu (Filimonu 1,16). Vernici su, zapravo, i u Starom i u Novom zavetu nazivani robovima (ili slugama) Božjim (videti, na primer: Psalmi 34,22; Luka 17,10; 1. Petrova 2,16).

Čak i ako nam se ne dopadaju kulturne prilike u kojima je neki biblijski tekst nastao, ipak moramo prihvatiti autoritet samog teksta. U protivnom, postavljamo sebe i svoju kulturu iznad Svetog pisma. Bolja opcija je razmotriti sve što Biblija kaže na određenu temu, pre nego što dođemo do zaključka o tome šta nam ona zaista govori o tome.

Razmotrite kako biste ovaj odlomak mogli da primenite na vaše odnose na poslu. Kako bi principi koji se tu iznose mogli da vam budu od koristi, kao poslodavcu ili zaposlenom?

UPUĆIVANJE MOLITVE JEDNIH ZA DRUGE

Pročitajte Kološanima 4,2-4. Koje principe u vezi sa molitvom nalazite u tim stihovima? Koje molitvene zahteve Pavle iznosi?

Neke od najvažnijih reči koje možemo uputiti onome ko se bori sa problemima različitih vrsta, bilo porodičnim, zdravstvenim, novčanim, ili nekim drugim jesu: „Molim se za tebe.“ To je nebesko izabrano sredstvo povezivanja i uzajamnog delovanja. „Deo Božjeg plana je da nam, odgovarajući na našu molitvu vere, osigura ono što nam ne bi dao da Ga za to nismo molili.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 525 (original).

Obratite pažnju na upečatljive opise molitve koje Pavle koristi: „Budite istrajni u molitvi, bdijte u njoj sa zahvaljivanjem“ – što pokazuje da je to molitva vere (Kološanima 4,2, Čarnić). On nam kaže da se molimo „svagda“ (1. Solunjanima 5,17) i „bez prestanka“ (Efescima 6,18). Što je najneverovatnije, čak i ako mi „ne znamo za što ćemo se moliti kao što treba... sam Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanim“ (Rimljanima 8,26).

Pročitajte ponovo stih Kološanima 4,3. Koja „vrata riječi“ bi Bog mogao da vam otvori da biste delili svoju veru?

Značajno je da se Pavle i sam molio za prave reči koje bi trebalo da iznese. Ponekad, kad čitamo njegove poslanice ili njegove govore u knjizi Dela apostolskih, mi zamišljamo da je on uvek bio rečit, da se nikad nije dvoumio šta bi trebalo da kaže. Ali ovde on traži da se mole za njega, kako bi mogao da objavi poruku „kao što... treba govoriti“ (Kološanima 4,4). On takođe koristi veoma važnu grčku reč (*dei*) u poslednjem delu tog stiha, koja bi mogla da se prevede „kao što moram da govorim“, što upućuje na božansku neophodnost dela objavljivanja evanđelja. On je prepoznao koliko je važno da se ta poruka iznese ljudima na najvišim položajima rimske vlasti, uključujući Cezarevo domaćinstvo.

„Nije uvek potrebno da kleknete na kolena da biste se molili. Gajite naviku da razgovarate sa Spasiteljem kada ste sami, kada šetate ili kada ste zauzeti svojim svakodnevnim poslom. Neka se srce stalno uzdiže u tihoj molitvi za pomoć, svetlost, snagu i mudrost. Neka svaki udisaj bude molitva.“ – Elen G. Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 510, 511 (original).

HODANJE U MUDROSTI

Koja je najvažnija istina koju mi, kao hrišćani, možemo da spoznamo? Naravno, to da je Isus Hristos umro za naše grehe, da bismo, putem vere u Njega, mi mogli da imamo večni život. To je istina do koje sami nikad ne bismo uspjeli da dođemo. To je istina koja je morala da nam bude rečena ili otkrivena. I otkrivena nam je – u Božjoj Reči.

Ima mnogo istine, znanja i mudrosti koje nikad ne bismo spoznali da nam Bog to nije otkrio u svojoj Reči. Ali to znanje i mudrost nisu nam dati samo kao spoznaja, kao nešto o čemu treba biti obavješten. Mi zapravo treba u svom životu da ispoljavamo tu istinu, to znanje i tu mudrost.

Pročitajte stihove Kološanima 4,5.6. U kojim situacijama, kako nam je Pavle naznačio, treba posebno da „hodimo u mudrosti“ (prevod sa engleskog)? I zašto?

Nažalost, mi hrišćani, ponekad smo sve samo ne hrišćani! A kao što Pavle ukazuje (citirajući stih Isaija 52,5), Izrael je takođe bio kamen spoticanja za nevernike: „Jer se ime Božije zbog vas huli u neznabošcima“ (Rimljanima 2,24). Način na koji se ponašamo prema drugima, posebno onima koji nisu naše vere, veoma je bitan (videti: Titu 2,5; 2. Petrova 2,2). Hrišćanski dom, okupljanje mladih radi molitve umesto radi nestašluka, jednostavne ljubavnosti i smiren, strpljiv duh mnogo govore onima koji nas posmatraju da bi se uverili da li je naše ispovedanje vere iskreno ili ne.

U stihu Kološanima 4,6, Pavle se usredsređuje posebno na reči koje izgovaramo: „Riječ vaša da biva svagda u blagodati.“ Više od puke ljubavnosti ili učtivosti, reči koje izgovaramo trebalo bi da budu podstaknute i prožete Božjom blagodaću kroz uticaj Svetog Duha.

„Solju začinjena.“ Nasuprot svetovnoj definiciji „začinjenog“ govora, naše reči bi trebalo da budu prikladne i dopadljive onima kojima se obraćamo.

„Da znate kako vam svakome treba odgovarati.“ Jedino Sveti Duh može da nam da prave reči u pravo vreme s pravim ciljem, i da pripremi umove slušalaca za poruku koju „moramo“ da objavljujemo (i ovde je upotrebljena reč *dei* – videti jučerašnje komentare na stih Kološanima 4,4).

Razmislite o svojim rečima, svojim postupcima i o tome kako „hodate“ pred drugima. Koju poruku time šalžete o svojoj veri i o tome šta znači biti hrišćanin?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Svaki član porodice trebalo bi da bude svestan da na njemu lično počiva odgovornost da obavi svoj deo posla, kako bi doprineo udobnosti, redu i pravilnom delovanju porodice. Članovi porodice ne treba da rade jedni protiv drugih. Svi treba složno da se uključe u posao uzajamnog ohrabrivanja. Treba da pokazuju nežnost, snošljivost i strpljenje, da govore tihim, smirenim tonom, izbegavajući nered. I svako treba da učini najviše što može kako bi olakšao terete majke...

Svaki član porodice trebalo bi da razume šta se tačno od njega očekuje da uradi zajedno sa ostalima. Svima, od šestogodišnjeg deteta pa nadalje, trebalo bi da bude jasno da se od njih zahteva da nose svoj deo životnih tereta.“ – Ellen G. White, *The Adventist Home*, str. 179, 180.

„Moramo pustiti Hrista u svoja srca i domove ako hoćemo da hodamo u svetlosti. Dom bi trebalo da bude sve ono što ta reč podrazumeva. On bi trebalo da bude malo nebo na zemlji, mesto na kom se osećanja privrženosti neguju umesto da se uporno potiskuju. Naša sreća zavisi od tog negovanja ljubavi, saosećanja i iskrene učtivosti jednih prema drugima... Trebalo bi da zaboravljamo na sebe, uvek tražeći prilike da, makar i nečim sitnim, pokažemo zahvalnost za ono dobro što smo primili od drugih, i uvek tražeći priliku da razveselimo druge, da olakšamo njihove muke i terete nežnim, ljubaznim postupcima i sitnim delima ljubavi. Ta promišljena učtivost koja se začinje u našoj porodici, širi se izvan porodičnog kruga i doprinosi ukupnom zbiru životne sreće. A zanemarivanje tih sitnica čini zbir životne gorčine i žalosti.“ – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, sv. 3, str. 539, 540.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Ako ste u braku, koji su vam principi pomogli u vašoj vezi? Koji savet imate za neudate i neoženjene, u pogledu toga kako bi trebalo da se pripreme za izazove koje brak uvek donosi?
2. Mnogi dobri, brižni roditelji, koji su podigli svoju decu u toplim hrišćanskim domovima, često dožive da njihova deca, kada odrastu, odbace veru. Koji savet i utehu možete da im pružite? Šta je možda bolje da uopšte ne govorite?
3. Razgovarajte detaljnije o savetu da „mudro živite“. Suprotno tome, šta znači živeti u „ludosti“ umesto u mudrosti? Šta ste naučili iz različitih zgoda ili nezgoda, hodajući jednom ili drugom stazom?

STAJANJE U SVEMU ŠTO JE PO BOŽJOJ VOLJI

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Kološanima 4,7-18; Efescima 6,21; Dela 15,36-40; 2. Timotiju 4,10.11; 2. Petrova 3,10-14; Isaija 60,1-3.

Tekst za pamćenje: „Na svačemu zahvaljujte; jer je ovo volja Božija u Hristu Isusu od vas“ (1. Solunjanima 5,18).

Ovaj završni deo Poslanice Kološanima otkriva širu mrežu Pavlovih saradnika. Biblijska knjiga Dela apostolska prikazuje ga najpre kako se udružuje sa Varnavom, pa sa Silom, a tek onda nam daje pregled njegova tri misionarska putovanja.

Ove sedmice osvrnućemo se na Pavlovu misionarsku strategiju, koja je podrazumevala vrlo efikasnu upotrebu vremena i sredstava u dozezanju glavnih centara Rimske imperije, ali i obuku sposobnih laika, kako bi dosegli gradove i manja mesta koja Pavle nije mogao da poseti, kao što su Kolosa, Laodikija i Jerapolj.

Kroz lične posete tokom svojih putovanja i preko poslanica, naročito dok je bio u zatvoru, Pavle je neprestano povezivao ljude i crkve. Shvatio je da uspeh evanđeoske misije zavisi od toga da svi rade zajedno – hrišćani iz jevrejstva i neznaboštva, muškarci i žene – takvi ljudi kao što su Tihik, Aristarh, Just, Epafras, Luka i Nimfan. Zanimljivo je da saznajemo i za poslanicu napisanu Laodikiji, koja nije sačuvana za nas. Pavle je dosta toga „upakovao“ u te poslednje stihove, uključujući čak i lični poziv čoveku po imenu Arhip. Činio je sve kako bi osnažio crkve dok je još mogao.

*Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 28. mart.

POUKE O EVANĐEOSKOM RADU

Od Pavla saznajemo mnogo toga o širenju evanđelja. Njegova putovanja obuhvatila su, prema nekim procenama, više od 21.500 kilometara. To je zapanjujuće, kada uzmemo u obzir da je veći deo tog puta prevalio peške, a deo vremena je bio u zatvoru.

Pavle je proveo značajno vreme u trgovačkim centrima, kao što su Korint i Efes, iz kojih je poruka mogla da se širi ka gradovima u unutrašnjosti. Imao je običaj i da se vraća u crkve koje je osnovao, kako bi ojačao i ohrabrio nove vernike u njima. Kada nije mogao lično da posećuje crkve, slao je pisma. Tako su vernici znali da ih se on seća i da mu je stalo do njih.

Pročitajte tekst Kološanima 4,7-9; uporedite sa: Efescima 6,21. Kako je Tihik opisan i koje razloge Pavle navodi zato što je njega i Onisima poslao u Kolosu?

Neke stvari je najbolje saopštiti usmeno, a ne pisanim putem. Bilo bi zanimljivo znati koje su novosti njih dvojica preneli Kološanima. Sudeći prema Pavlovoj želji da ih te vesti „uteše“ i „obodre“ (Kološanima 4,7-9), one su verovatno uključivale detalje o Pavlovim okolnostima u zatvoru. U svakom slučaju, takva komunikacija je takođe bila važna i kao sredstvo očuvanja ličnih veza koje drže vernike na okupu.

Tihik, čije ime znači „srećan“, bio je očigledno pouzdani izaslanik. Opisan kao „ljubazni brat“ i „vjerni sluga i drugar“, bio je jedan od dvojice ljudi iz Azije koje je Pavle odabrao (Dela 20,4) da mu se pridruže na putovanju, kada su nosili prikupljena sredstva za pomoć osiromašenim vernicima u Jerusalimu. Bio je sa Pavlom i tokom njegovog drugog zatočeništva u Rimu, odakle je poslat u Efes da podupre tamošnje delo (2. Timotiju 4,12). Pavle je razmišljao i o tome da ga pošalje Titu na Krit (Titu 3,12). Na putovanju u Kolosu pratio ga je Onisim, koji se, pod Pavlovim uticajem, obratio u Rimu (videti 1. Pouku), i koji je ovde opisan kao „veran i ljubazan“.

Pavle je po svemu sudeći i sam želeo da sazna nešto o prilikama vernika u Kolosi. Ne bi bilo teško poslati mu vesti preko nekoga, ako ne i samog Tihika. Bio je to još jedan način na koji je Pavle prenosio svoju ljubav i brigu za tamošnje vernike, iako sam nikad nije posetio tu crkvu. Bio je to i način da ih osnaži u veri kako bi i oni mogli da dosegnu druge.

Kako te lične pojedinosti u Pavlovim pismima ne samo da pokazuju njegovu ljudsku stranu, već, u manjem obimu, potvrđuju valjanost njegove službe?

POVEZANOST UNUTAR CRKVE

U današnjem svetu koji je povezan putem interneta, društvenih medija i bezbrojnih uređaja, teško je zamisliti izazov s kojim se Pavle suočio, pomažući crkvama da se osele kao deo nečeg većeg od njihovih sopstvenih lokalnih zajednica.

Pročitajte stihove Kološanima 4,10.11. Osim slanja vesti tamo i natrag preko izaslanika (Kološanima 4,7-9), na koje još načine je Pavle ohrabrivao povezivanje? U svetlu nekih od problema kojima se on bavi u ovoj poslanici, koja poruka se mogla preneti preko tih pozdrava?

Tim pozdravima Pavle gradi i neguje povezanost među vernicima. Tu saznajemo da je Marko bio Varnavin rođak. Pavle time utire put za Markovu moguću posetu Kolosi. Aristarh je opisan doslovno kao „ratni zarobljenik“ zajedno sa Pavlom, što znači da je bio zajedno sa njim u zatvoru. Oni su bili vojnici pod „oružjem Božijim“ (Efescima 6,10.11), boreći se da sotonine zarobljenike oslobode za službu u Božjem carstvu (videti: 2. Timotiju 2,1-4). Isus/Just (jevrejsko i rimsko ime koje na grčkom zvuči veoma slično, kao Savle i Pavle) takođe im je preporučan kao pouzdani saradnik u delu evanđelja.

Pominjući Aristarha, Marka i Justa, Pavle ističe da su oni jevrejski vernici („iz obrezanja“). Zatim pominje trojicu obraćenih neznabožaca: Epafrasa, Luku i Dimasa (Kološanima 4,12-14). Značajno je što su svi oni, uprkos nekim tenzijama u crkvi između Jevreja i obraćenih neznabožaca, bili u stanju da zajedno i uspešno rade, jedinstveno i skladno. Međutim, kad kaže da su to „jedini“ njegovi pomagači, Pavle kao da izražava izvesno razočaranje što više jevrejskih hrišćana nije stalo uz njega u njegovim stradanjima. Pa ipak, značajno je što se Jovan Marko, koji je dosta godina ranije napustio Pavla i Varnavu tokom njihovog prvog misionarskog putovanja (Dela 13,13), u ovom trenutku pokazao ne samo kao veran, već i kao „uteha“ za Pavla (Dela 15,36-40).

Pretnje jedinstvu nisu ništa novo. Poslednjih godina Adventistička crkva je, šireći se globalno, pretrpela duboke promene, i razne sile su neprestano i žestoko nasrtale na njeno jedinstvo. Taj pritisak na jedinstvo može se osetiti na svakom nivou crkve.

Kako vi, u svojoj lokalnoj crkvi, možete raditi na smanjenju svega onoga što pretil jedinstvu? Koji su to pritisci na lokalnom nivou, i šta se može preduzeti povodom toga?

STAJATI U SVEMU ŠTO JE PO BOŽJOJ VOLJI

Više knjiga je napisano o ciljem vođenom životu i ciljem vođenoj crkvi. Premda biti „ciljem vođen“ možda nije baš sasvim ispravno, jasan „fokus na cilj“ od presudne je važnosti za ostvarenje bilo kog smislenog poduhvata. Život i služba apostola Pavla, kao i njegovih saradnika i ostalih apostola, predstavljaju primer takvog fokusa (videti: Filibljanima 3,13.14). Rezultati govore sami za sebe – evanđelje se brzo pronelo celim Rimskim carstvom i šire (Kološanima 1,23). Isti fokus je potreban i danas.

Pročitajte stihove Kološanima 4,12.13. Koji cilj je tu opisan i kako on treba da se ostvari?

Kao što smo pomenuli u prethodnoj pouci, verovatno je Epafras bio taj preko koga se evanđelje proširilo do Kolose i obližnjih gradova, Laodikije i Jerapolja (videti 1. Pouka). Njegovi pozdravi i molitve za te crkve predstavljali su nesumnjivo veliko ohrabrenje za tamošnje vernike. Epafrasove molitve imale su jasan fokus – da Kološani „stojе savršeni i celi u svemu što je po Božjoj volji“ (Kološanima 4,12, prevod sa engleskog). Hajde da pažljivo razmotrimo bogate elemente te molitve.

Stoje. Ta reč znači stajati čvrsto i nepomično, što je moguće jedino kada smo „utemeljeni i tvrdi“ u veri i sigurni u istinitost evanđelja (Kološanima 1,23). Pavle tu istu reč koristi više puta u vezi s našom bitkom protiv „lukavstva đavolskoga“ (Efescima 6,11), i odupiranjem silama tame uz pomoć božanske sile, tako što se oblačimo u „sve oružje Božije“ (Efescima 6,10-18; uporediti sa: 2. Timotiju 2,19).

Savršeni. Ta reč se odnosi na savršenstvo karaktera koja svoj krajnji izraz nalazi u žrtvenoj ljubavi (Matej 5,44.48) onih koji nikad neće tvrditi za sebe da su „dostigli“ (Filibljanima 3,12-15).

Celi. Ta moćna reč znači u potpunosti zadovoljiti ili dovesti nešto do punine. Ona se koristi za Avrama koji je bio „potpuno uveren“ da će Bog učiniti ono što je obećao, premda je to ljudski nemoguće (Rimljanima 4,21, Čarnić), kao i za snagu koju je Gospod davao Pavlu da bi preko njega moglo da se „u potpunosti objavi evanđelje“ (2. Timotiju 4,17).

U svemu što je po Božjoj volji. Reč „sve“ je sveobuhvatna. I sam Pavle se molio da se Kološani ispune poznanjem Božje volje, da bi živeli „pristojno Bogu na svako ugađanje“ (Kološanima 1,9.10) „po sili slave njegove“ (Kološanima 1,11).

ŽIVETI U SVETU, ALI NE BITI OD SVETA

**Pročitajte sledeće stihove: Kološanima 4,14.15 i 2. Timotiju 4,10.11.
U čemu se Luka razlikovao od Dimasa i zašto?**

Apostol Jovan nam kaže: „Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu. Ako ko ljubi svijet, nema ljubavi očine u njemu“ (1. Jovanova 2,15). Lukina ljubav prema Isusu i Njegovom carstvu navela ga je da ostane uz Pavla do kraja, šta god da se desi, dok je Dimasu ovaj svet omileo više od onog koji će doći.

**Pročitajte sledeće tekstove. Koji savet je upućen onima koji čekaju
Drugi dolazak?**

1. Marko 13,32-37 _____
_____
2. Titu 2,11-14 _____
_____
3. 2. Petrova 3,10-14 _____
_____
4. Otkrivenje 3,17-21 _____
_____

Isus i apostoli često nas upozoravaju da „stražimo“, da budemo budni i uvek spremni za Gospodnji dolazak, kako nas on ne bi iznenadio. Nažalost, kao i učenici koji nisu poslušali Isusovu zapovest: „Stražite i molite se“ (Marko 14,38), mnogi neće izvršiti neophodne pripreme. A sve se svodi na to ko ili šta poseduje naše srce, jer ne možemo služiti dva gospodara.

U poruci Laodikiji Isus nam daje jasan recept. Prvo, da se pokajemo zbog svojih greha. Drugo, da otvorimo svoje srce za Isusa i dopustimo Mu da preuzme kontrolu, što nas onda (kao treće) osposobljava da steknemo „zlatu“ vere i ljubavi, okušano u peći nevolje, koje nam obezbeđuje pobeđu nad iskušenjem.

Za koje konkretne pojedinosti u vašem životu bi Isus mogao da vam traži da se pokajete? Koji deo Njegovog recepta vam je najpotrebniji?

PORUKA ZA LAODIKIJU

Pročitajte tekst Kološanima 4,16-18; uporedite sa Kološanima 2,1-3. Razmišljajući o Isusovoj poruci za Laodikiju (videti jučerašnje proučavanje), kakvu povezanost zapažate sa Poslanicom Kološanima, koja je takođe trebalo da se pročita u laodikijskoj crkvi Pavlovih dana?

Tokom istorije Božjeg naroda kroz vekove isti problemi javljali su se uvek iznova. Proroci su ukoravali Izraelce koji su želeli bogoslužjenje po ugledu na svet, i podsticali su ih da se pokaju pre nego što bude prekasno. Isaija je čak jadikovao: „Kako posta kurva vjerni grad!“ (Isaija 1,21) i nagovarao narod da se vrati Bogu radi oprostjenja i očišćenja (Isaija 1,16-20). I Jovan Krstitelj (Matej 3,2.8-10) i Isus (Matej 4,17; Matej 12,33-37) pozivali su Izraelce da se pokaju i donesu plod koji će moći da se održi pred sudom poslednjeg vremena. Apostoli su nosili sličnu poruku (Dela 2,38; Dela 3,19; Dela 17,30; 2. Korinćanima 7,9.10).

Uporedite sledeće odlomke: Isaija 60,1-3 sa tekstom Otkrivenje 18,1-4, i Isaija 62,1-5 sa stihovima Otkrivenje 19,7.8. Koje sličnosti postoje između poruka u te dve knjige?

Bog će ujediniti nebo i zemlju. Ali zbog velike borbe, to mora da se odvija postupno:

1. Na Golgoti, sotona je izgubio svaku naklonost koju je još imao među nebeskim bićima (Jovan 12,31).
2. Kroz Hristovu sudijsku službu u nebeskom svetilištu, Božji narod je opremljen „svakim dobrom za izvršavanje njegove volje“ (Jevrejima 13,21, SSP), i upodobljen je za nebo.
3. Tokom milenijumskog suda i konačnog suda posle milenijuma, sva preostala pitanja biće zauvek razrešena, a greh i nepokajani grešnici biće uništeni u jezeru večnog ognja, koji takođe čisti i zemlju (Otkrivenje 21,8).
4. Tek sa nestankom greha, nebo i zemlja će konačno moći da se sjedine (Otkrivenje 21,3).

Šta vi lično (ne gledajući ni u koga dugog) možete da preduzmete da biste ostali verni Bogu i istini koju nam On daje? Odnosno, koje izbore pravite koji otkrivaju kome zaista pripada vaše srce?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Duša koja se potčini Hristu, postaje Njegova tvrđava, koju On čuva u svetu pobune i nastoji da nijedan drugi autoritet, osim Njegovog, ne bude poznat u njoj. Duša koju tako čuvaju nebeske sile neosvojiva je za sotonine napade. Međutim, ako se ne potčinimo Hristovoj vlasti, nama će zagospodariti onaj koji je zao. Neminovno se moramo naći pod vlašću jedne ili druge od ove dve velike sile koje se nadmeću za vrhovnu vlast u svetu. Nije neophodno da svojevóljno izaberemo službu carstvu tame da bismo potpali pod njegovu upravu. Dovoljno je samo da propustimo da se povežemo sa carstvom svetlosti. Ako ne saradujemo sa nebeskim silama, sotona će osvojiti srce i učiniti ga svojim prebivalištem. Jedina odbrana od zla je Hristos koji prebiva u srcu posredstvom vere u Njegovu pravdu. Sve dok ne postanemo životno povezani sa Bogom, nećemo nikada moći da se odupremo obesvećujućem uticaju samoljublja, samozadovoljstva i sklonosti prema grehu. Možemo napustiti mnoge rđave navike, za izvesno vreme možemo raskinuti zajednicu sa sotonom; ali bez životne veze sa Bogom, koja se ostvaruje potčinjavanjem Njemu iz trenutka u trenutak, bićemo poraženi. Bez ličnog poznanstva i stalne zajednice sa Hristom, prepušteni smo na milost i nemilost neprijatelju, i na kraju ćemo sprovesti sve njegove naloge.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 324 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Razmotrite prethodni citat Elen G. Vajt. Postoje, zaista, samo dve strane u velikoj borbi, i ukoliko svesno ne biramo Hrista, mi smo na sotoninoj strani (Luka 11,23). Koliko god da ta pomisao uznemirava naša osećanja, Bog nije ni u kakvoj obavezi da vodi računa o tome da nas Njegove istine ne uvrede. Šta vam ta činjenica govori o tome koliko je zaista suštinski bitno predati svoju volju Hristu?
2. Pročitajte tekst Otkrivenje 14,14-16. Rani dažd prilikom Pedesetnice omogućio je da seme evanđelja proklija i raste, dok pozni dažd priprema zemlju za konačnu žetvu. Kakve veze ima stih Otkrivenje 14,12 sa takvim razvojem događaja?
3. Na koje sve načine smo mi, kao crkva u celini i kao pojedinačni vernici, pod uticajem kulture i sveta oko nas? Kako se možemo zaštititi od negativnih uticaja sveta, koji su uvek predstavljali problem za Božji narod svakog doba?

U zajednici sa Njim

1. Č 1. Solunjanima 5,17. Bog nas poziva da se uvek radujemo
2. P Psalam 105,3. U zajednici sa Njim
3. S Psalam 5,11. Gajite poverenje i ljubav prema Njemu

U miru sa Bogom i ljudima

4. N 1. Dnevnika 16,31. Zato što On caruje
5. P Psalam 68,3. Neka se pravednici vesele
6. U Priče 28,14. Onaj ko se boji Boga
7. S Priče 16,20. Onaj ko se uzda u Boga
8. Č Isaija 29,19. Krotki
9. P Priče 14,21. Milostivi
10. S Priče 12,20. U miru sa Bogom i ljudima

Tvoje spasenje

11. N Psalam 146,5. Onaj kome je Bog pomoćnik
12. P Psalam 89,16. Radovanje Hristovom imenu
13. U Psalam 20,5. Tvoje spasenje
14. S Rimljanima 7,22. Božji zakon
15. Č 1. Korinćanima 13,6. Istina
16. P 5. Mojsijeva 26,11. Svako dobro delo
17. S Nemija 9,25. Izvor svakog blagoslova

On je milostiv

18. N O Jovu 22,23.26. Najveća ljubav prema Bogu
19. P Psalam 63,7. Radujem se što je Bog moj pomoćnik
20. U Psalam 28,7. Gospod je moja snaga
21. S Psalam 126,3. Učinio je velika dela za mene
22. Č Psalam 90,14. On je milostiv
23. P Isaija 61,10. On me odeva u svoju pravednost
24. S Psalam 97,8. Ne plašim se Njegovog božanskog suda

Izraz vere

25. N Luka 10,20. Moje ime je zapisano na nebesima
26. P Propovednik 11,9. Radujte se u mladosti
27. U Propovednik 7,14. U dobro vreme
28. S Priče 23,16. Izraz vere
29. Č 3. Mojsijeva 23,39.40. U sećanje na Njegove blagoslove
30. P Psalam 27,6. U svom Šatoru od sastanka
31. S Filibljanima 4,4. Uvek

Učiniće me svojim svedokom

1. N	Luka 15,7.	Nebeska radost zbog grešnika koji se kaju
2. P	Psalam 104,31.	Radost zbog Njegovih dela
3. U	Priče 8,29.30.	Sa Hristom je delio radost
4. S	Psalam 40,13.	Bog je srećan kada tražim Spasitelja
5. Č	Jeremija 32,28.41.	Bog se raduje kada izliva svoje blagoslove
6. P	5. Mojsijeva 10,15.	Učiniće me svojim svedokom
7. S	Isaija 62,4.	Bog se raduje zbog svog izabranog naroda

Milost

8. N	Sofonija 3,17.	U Njegovoj crkvi
9. P	Priče 15,8.	Bogu je ugodna molitva pravednih
10. U	Priče 12,22.	Oni koji slede istinu
11. S	Priče 11,1.	Nepokolebljivo poštenje
12. Č	Jeremija 9,24.	Ljubaznost, pravda i dobrotu
13. P	Mihej 7,18.	Milost
14. S	1. Samuilova 15,22.	Poslušnost Njegovoj reči

Dao je svog Sina za moje otkupljenje

15. N	Psalam 18,17.	Oslobođenje od patnje i Njegovog gneva
16. P	Isaija 46,10.	Bog upravlja događajima
17. U	Isaija 53,10.	Dao je svog Sina za moje otkupljenje
18. S	Matej 3,16.17.	Sa Njegovim ljubljenim Sinom
19. Č	Psalam 147,11.	Oni koji Ga se boje
20. P	Psalam 149,4.	Oni koji čine Njegovu volju
21. S	Filibljanima 2,13.	Predajem se Njegovoj volji

Međusobna ljubav

22. N	Psalam 51,18.	Božja dobrotu prema Sionu
23. P	Jevrejima 1,9.	Spasitelj se raduje što donosi odmor i mir
24. U	Psalam 40,7.8.	Po Božjoj volji i zakonu
25. S	Dela 2,25.26.	U zajednici sa Ocem
26. Č	Priče 8,31.	Isus se s ljubavlju interesovao za ljudsku porodicu
27. P	Luka 10,21.	Otkrio se poniznim ljudima
28. S	Jovan 15,11.	U duhu samopožrtvovane ljubavi

Uzdajte se u Gospoda

1. N	Propovednik 2,26.	Radost je Božji dar
2. P	1. Timotiju 6,17.	Radujte se daru života
3. U	Psalam 144,15.	Uzdajte se u Gospoda
4. S	Zaharija 2,10.	Emanuilo, „S nama Bog“, je došao
5. Č	Psalam 97,12.	Očišćeni Njegovom krvlju
6. P	Jovan 16,24.	Bog uslišava moje molitvu
7. S	Priče 3,13.	Bog je moj izvor mudrosti

Radujte se sa svom prirodom

8. N	Priče 3,17,18.	Njegova mudrost donosi zadovoljstvo
9. P	Psalam 96,11,12.	Radujte se sa svom prirodom
10. U	Psalam 92,4,5.	Priroda stvorena da meni donese radost
11. S	Malahija 3,12.	Lepote Zemlje
12. Č	Psalam 65,8,9.	Priroda poslušna Njegovoj volji
13. P	Psalam 19,4,5.	Sunce pravde osvetljava moj dan
14. S	Propovednik 11,7.	Svetlost Njegovog Duha obasjava svet

Rad je blagoslov za čoveka

15. N	O Jovu 39,22,24.	Radujte se u sili Božjoj
16. P	Propovednik 5,18.	Budite srećni kad obavljate koristan rad
17. U	Propovednik 5,19.	Rad je blagoslov za čoveka
18. S	5. Mojsijeva 30,9.	Bog nam daje plodove našeg rada
19. Č	Propovednik 3,22.	Dobro izvršena dužnost donosi sreću
20. P	5. Mojsijeva 12,18.	Veran u svakoj pojedinosti
21. S	Isaija 9,3.	Pronađite radost u žetvi

Bog obezbeđuje hranu

22. N	Psalam 128,2.	Podnošenje mog dela životnih tereta
23. P	1. Mojsijeva 2,9.	Bog obezbeđuje hranu
24. U	Propovednik 9,7.	Treba da uživamo u hrani
25. S	Isaija 33,16.	Životne potrebe zadovoljene
26. Č	Psalam 104,14.	Bog koristi elemente prirode da pruži hranu
27. P	1. O carevima 4,20.	Izrailj se radovala plodovima iz Hanana
28. S	Jestira 9,22.	Izrailj se učio radostima gostoprimstva

Bog ispunjava obećanja ako saradujemo

29. N	Dela 2,46,47.	Obraćeni su se radovali hlebu života
30. P	Psalam 16,6.	Sa radošću se sećajte svetlih trenutaka u životu
31. S	Priče 10,28.	Gospodnji dolazak je moja nada

ČITANJE BIBLIJE REDOM

Januar		Februar		Mart	
1. 1. Mojs.	1-3	1. 3. Mojs.	11-13	1. I. Navin	4-9
2. «	4-6	2. «	14-16	2. «	10-13
3. «	7-9	3. «	17-19	3. «	14-17
4. «	10-12	4. «	20-23	4. «	18-21
5. «	13-15	5. «	24-27	5. «	22-24
6. «	16-19	6. 4. Mojs.	1-3	6. O Sud.	1-3
7. «	20-23	7. «	4-6	7. «	4-6
8. «	24-26	8. «	7-9	8. «	7-9
9. «	27-30	9. «	10-13	9. «	10-12
10. «	31-33	10. «	14-16	10. «	13-15
11. «	34-36	11. «	17-19	11. «	16-18
12. «	37-39	12. «	20-22	12. «	19-21
13. «	40-42	13. «	23-26	13. O Ruti	1-2
14. «	43-46	14. «	27-29	14. «	3-4
15. «	47-50	15. «	30-32	15.1. Sam.	1-3
16. 2. Mojs.	1-3	16. «	33-36	16. «	4-6
17. «	4-6	17. 5. Mojs.	1-3	17. «	7-9
18. «	7-9	18. «	4-6	18. «	10-12
19. «	10-12	19. «	7-9	19. «	13-17
20. «	13-15	20. «	10-13	20. «	18-20
21. «	16-18	21. «	14-16	21. «	21-23
22. «	19-21	22. «	17-19	22. «	24-26
23. «	22-26	23. «	20-22	23. «	27-31
24. «	27-29	24. «	23-25	24. 2. Sam.	1-3
25. «	30-31	25. «	26-28	25. «	4-6
26. «	32-34	26. «	29-31	26. «	7-11
27. «	35-37	27. «	32-34	27. «	12-14
28. «	38-40	28. I. Navin	1-3	28. «	15-17
29. 3. Mojs.	1-4			29. «	18-20
30. «	5-7			30. «	21-24
31. «	8-10			31. 1. O Car.	1-3

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

Januar

1. Psalam 1.
2. Psalam 2.
3. Psalam 3.
4. Psalam 4.
5. Psalam 5.
6. Psalam 6.
7. Psalam 7.
8. Psalam 8.
9. Psalam 9.
10. Psalam 10.
11. Psalam 11.
12. Psalam 12.
13. Psalam 13.
14. Psalam 14.
15. Psalam 15.
16. Psalam 16.
17. Psalam 17.
18. Psalam 18,1-15.
19. Psalam 18,16-30.
20. Psalam 18,31-50.
21. Psalam 19.
22. Psalam 20.
23. Psalam 21.
24. Psalam 22,1-15.
25. Psalam 22,16-31.
26. Psalam 23.
27. Psalam 24.
28. Psalam 25.
29. Psalam 26.
30. Psalam 27.
31. Psalam 28.

Februar

1. Psalam 29.
2. Psalam 30.
3. Psalam 31,1-14.
4. Psalam 31,15-24.
5. Psalam 32.
6. Psalam 33.
7. Psalam 34.
8. Psalam 35,1-14.
9. Psalam 35,15-28.
10. Psalam 36.
11. Psalam 37,1-19.
12. Psalam 37,20-40.
13. Psalam 38.
14. Psalam 39.
15. Psalam 40.
16. Psalam 41.
17. Psalam 42.
18. Psalam 43.
19. Psalam 44,1-12.
20. Psalam 44,13-26.
21. Psalam 45.
22. Psalam 46.
23. Psalam 47.
24. Psalam 48.
25. Psalam 49.
26. Psalam 50,1-15.
27. Psalam 50,16-23.
28. Psalam 51-52

Mart

1. Psalam 53.
2. Psalam 54.
3. Psalam 55.
4. Psalam 56.
5. Psalam 57.
6. Psalam 58.
7. Psalam 59.
8. Psalam 60.
9. Psalam 61.
10. Psalam 62.
11. Psalam 63.
12. Psalam 64.
13. Psalam 65.
14. Psalam 66.
15. Psalam 67.
16. Psalam 68.
17. Psalam 69,1-16.
18. Psalam 69,17-36.
19. Psalam 70.
20. Psalam 71,1-14.
21. Psalam 71,15-24.
22. Psalam 72.
23. Psalam 73,1-15.
24. Psalam 73,16-28.
25. Psalam 74.
26. Psalam 75.
27. Psalam 76.
28. Psalam 77.
29. Psalam 78,1-14.
30. Psalam 78,15-28.
31. Psalam 78,29-42.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogoslužjenja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U JANUARU 2026. GODINE

MESTO	DATUM				
	2	9.	16.	23.	30.
Kladovo, Negotin	16,02	16,09	16,17	16,26	16,35
Bor, Zaječar, Pirot, Strumica	16,04	16,11	16,19	16,28	16,37
Vršac , Paraćin, Niš, Leskovac, Vranje, Radoviš, Kavadarci, Devđelija , Jagodina	16,06	16,13	16,21	16,30	16,39
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Kovin, Smederevo , Požarevac, Smederevska Palanka, Kruševac , Kumanovo , Veles	16,08	16,15	16,23	16,32	16,41
Senta, Bečež, Zrenjanin , Pančevo, Beograd , Arandelovac, Kragujevac , Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Tetovo, Skoplje , Prilep, Bitolj	16,10	16,17	16,25	16,34	16,43
Subotica , Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Valjevo, Čačak, Novi Pazar, Đakovica, Prizren, Ohrid	16,12	16,19	16,27	16,36	16,45
Sombor , Bačka Palanka, Šid, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac , Užice, Berane, Peć , Debar	16,14	16,21	16,29	16,38	16,47
Beli Manastir, Osijek , Dalj, Vukovar, Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Pljevlja, Kolašin	16,16	16,23	16,31	16,40	16,49
Tuzla, Foča, Podgorica , Ulcinj	16,18	16,25	16,33	16,42	16,51
Podravska Slatina, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Derventa, Doboj, Sarajevo , Bileća, Zelenika	16,20	16,27	16,35	16,44	16,53
Koprivnica, Bjelovar, Virovitica , Daruvar, Bosanska Gradiška , Nova Gradiška, Zenica, Mostar , Trebinje, Dubrovnik	16,22	16,29	16,37	16,46	16,55
Murska Sobota, Ormož , Čakovec, Varaždin , Prijedor, Banja Luka , Jajce, Metković, Pelješac, Mljet	16,24	16,31	16,39	16,48	16,57
Maribor , Livno, Hvar, Korčula, Ptuj , Krapi-na, Zagreb , Sisak, Drvar	16,26	16,33	16,41	16,50	16,59
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Celje , Zidani Most, Karlovac, Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač	16,28	16,35	16,43	16,52	17,01
Mežica, Gospić , Šibenik, Vis	16,30	16,37	16,45	16,54	17,03
Jesenice, Kranj, Ljubljana , Crikvenica, Krk, Rab, Pag, Zadar, Dugi Otok, Biograd na moru	16,32	16,39	16,47	16,56	17,05
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka , Cres, Lošinj	16,34	16,41	16,49	16,58	17,07
Gorica, Koper, Rovinj, Pula	16,36	16,43	16,51	17,00	17,09

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U FEBRUARU 2026. GODINE

MESTO	DATUM			
	6.	13.	20.	27.
Kladovo, Negotin	16,45	16,55	17,04	17,13
Vršac , Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	16,47	16,57	17,06	17,15
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	16,49	16,59	17,08	17,17
Subotica, Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo, Kovin, Smederevo , Sm. Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Leskovac, Vranje, Radoviš, Strumica	16,51	17,01	17,10	17,19
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Beograd , Arandelovac, Kragujevac, Kumanovo, Kavadarci, Đevdelija	16,53	17,03	17,12	17,21
Sombor , Bačka Palanka, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	16,55	17,05	17,14	17,23
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	16,57	17,07	17,16	17,25
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	16,59	17,09	17,18	17,27
Virovitica, Podr. Slatina, Slav. Požega, Sl. Brod, Der-vent , Doboј, Pljevlja, Kolašin	17,01	17,11	17,20	17,29
Murska Sobota, Čakovec, Varaždin, Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bos. Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Podgorica	17,03	17,13	17,22	17,31
Maribor , Ormož, Ptuj , Banja Luka , Bileća, Bar, Ulcinj	17,05	17,15	17,24	17,33
Slovenj Gradec, Celje , Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar , Trebinje, Dubrovnik, Zelenika	17,07	17,17	17,26	17,35
Dravograd, Mežica, Rogaška Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	17,09	17,19	17,28	17,37
Kranj, Ljubljana , Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač, Hvar, Korčula	17,11	17,21	17,30	17,39
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospić , Šibenik, Biograd na moru	17,13	17,23	17,32	17,41
Gorica, Rijeka , Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi Otok, Vis	17,15	17,25	17,34	17,43
Koper, Lošinj	17,17	17,27	17,36	17,45
Rovinj, Pula	17,19	17,29	17,38	17,47

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U MARTU 2026. GODINE

MESTO	DATUM			
	6.	13.	20.	27.
Kladovo, Negotin	17,22	17,31	17,40	17,48
Srpska Crnja, Vršac, Bor, Zaječar	17,24	17,33	17,42	17,50
Senta, Kikinda, Zrenjanin , Alibunar, Kovin, Požarevac, Knjaževac, Pirot	17,26	17,35	17,44	17,52
Subotica , Bačka Topola, Bečeј, Pančevo, Beograd , Smederevo , Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Niš, Leskovac	17,28	17,37	17,46	17,54
Sombor , Kula, Bačka Palanka, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Arandelovac, Kragujevac , Kruševac, Vranje, Radoviš, Strumica	17,30	17,39	17,48	17,56
Dalj, Vukovar, Šid, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo , Kumanovo, Kavadarci, Đevdelija	17,32	17,41	17,50	17,58
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Priština, Skoplje , Veles	17,34	17,43	17,52	18,00
Podravska Slatina, Tuzla, Peć , Đakovica, Prizren, Tetovo, Prilep	17,36	17,45	17,54	18,02
Murska Sobota, Čakovec, Koprivnica, Bjelovar, Virovitica , Daruvar, Slav. Požega, Slav. Brod, Derventa , Doboј, Pljevlja, Berane, Bitolj	17,38	17,47	17,56	18,04
Ptuj , Ormož, Varaždin , Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Kolašin , Debar, O hrid	17,40	17,49	17,58	18,06
Maribor , Celje, Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Banja Luka, Podgorica	17,42	17,51	18,00	18,08
Dravograd, Mežica, Rogaška Slatina, Zidani Most, Jajce, Mostar , Bileća, Trebinje, Zelenika , Bar, Ulcinj	17,44	17,53	18,02	18,10
Slovenj Gradec, Karlovac, Slunj, Bihać, Drvar, Livno, Metković, Dubrovnik	17,46	17,55	18,04	18,12
Jesenice, Kranj, Ljubljana , Knin, Pelješac, Mljet	17,48	17,57	18,06	18,14
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka , Crikvenica, Krk, Gospić, Šibenik, Split , Brač, Hvar, Korčula	17,50	17,59	18,08	18,16
Gorica, Koper, Cres, Rab, Pag, Zadar, Biograd na moru, Vis	17,52	18,01	18,10	18,18
Rovinj, Pula , Lošinj, Dugi Otok	17,54	18,03	18,12	18,20

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

JUŽNA PACIFIČKA DIVIZIJA

UNIJE	CRKVE	GRUPE	VERNIŠTVO	POPULACIJA
Australija	450	112	65.477	27.304.000
Novozelandski Pacifik	158	48	22.291	5.945.000
Papua Nova Gvineja	1.203	3.662	595.786	9.690.000
Transpacifik	579	962	141.093	2.525.000
Ukupno:	2.390	4.784	824.647	45.464.000

PROJEKTI:

- Škola Omaura, Kainantu, Papua Nova Gvineja
- Zdravstveni projekat za decu, Solomunova ostrva
- Zdravstveni projekat za decu, Vanuatu
- Centar uticaja, ostrvo Valis, Nova Kaledonija

ŽIVOT SA BOGOM

Skaj Džetani

Život od Boga

Džoel, užurbani poslovni čovek, pokušavao je da iskoristi Boga da blagoslovi njegovu poslovanje. On otelotvoruje stav „život od Boga“. Ljudi iz ove grupe žele Božje blagoslove i darove, ali nisu baš naročito zainteresovani za samog Boga.

Život nad Bogom

Mark, sveštenik – praktičar, usredsređen na organizacione principe umesto na molitvu, nije ostavio mnogo mesta za Boga u svom životu ili službi. Ovo je stav „život nad Bogom“. Tajanstvenost i čudesnost sveta su negde zagubljeni, dok se Bog napušta u korist dokazanih formula i ishoda koje je moguće držati pod kontrolom.

Život za Boga

Rebeka, apsolventkinja koja sanja o medicinskom fakultetu, uglavnom se brinula kako da najbolje posluži Bogu. Ovaj stav, najhvaljeniji od svih religioznih stavova, jeste stav „život za Boga“. Oni smatraju da je najznačajniji onaj život koji se ulaže u postizanje velikih stvari u Božjoj službi.

Život pod Bogom

Karen, očajna majka koja je pokušala da vaspita svog sina „po Knjizi“, uzrujala se kada Bog nije uradio „svoj deo“. Stav „život pod Bogom“ vidi Boga u svetlosti uzročno-posledičnih termina – mi držimo Njegove zapovesti, a On blagosilja naše živote, naše porodice, naš narod. Naš glavni zadatak je da utvrdimo šta je to što On odobrava (ili ne odobrava) i da se svim silama trudimo da se držimo unutar tih granica.

Život sa Bogom?

Knjige možete naručiti na telefon: **011/2458-054**
ili na: **tippreporod@gmail.com**

ŠON BUNSTRA

Kuda posle smrti?

SAGLEDAVANJE TAJNE
ZAGROBNOG ŽIVOTA I PAKLA

KUDA POSLE SMRTI? Šon Bunstra

Ima li išta na svetu što dramatičnije i surovije obesmišljava život od njegove suprotnosti – smrti? Ljudi vole da žive. Najbolje što mogu i umeju. Život je, sam po sebi, lep. Ipak, niko nije umakao starenju.

Život ima kraj. To je neminovnost.
Znamo da ćemo umreti, a onda?

Da li nakon smrti idemo na neko bolje mesto?

Da li postoji pakao, mesto večnih muka?

Šta je duša? Da li je duša besmrtna?

Šta o ovim pitanjima govore mitovi drevnih naroda, a šta Biblija?

Knjige možete naručiti na telefon: **011/2458-054**
ili na: **tippreporod@gmail.com**

ŽAR ZA MOLITVOM

Loni Melašenko, Ruti Džejkobsen, Tim Krozbi

Molim Vas, pošite s nama na zamišljeni izlet u divan dom za odmor. U dnevnoj sobi usamljen sedi dostojanstven sedokosi čovek. Negovateljice ga poslužuju, ali nema bliskog prijatelja. Saznali smo da je on osnivač ovog odmarališta i da ima mnogo dece, ali ona ga retko posećuju. Povremeno ga nazovu, ali ne razgovaraju dugo i niko od njih nije mu blizak. Znete li ko je taj starac? To je Bog.

Knjige možete naručiti na telefon: **011/2458-054**
ili na: **tippreporod@gmail.com**

Hrišćanska adventistička crkva